

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-12

Tid: 18:00

Plats: Kulturhuset Fregatten, Stenungsund

Ledamöter

Katja Nikula (S), ordförande

Michael Ernfors (M), förste vice ordförande

Birgit Lövkvist (V), andra vice ordförande

Olof Lundberg (S)

Jan Rudén (S)

Ida Melin (S)

Johnny Alexandersson (S)

Sanida Okanovic (S)

Morgan Andersson (S)

Lars-Ebbe Pettersson (S)

Janette Olsson (S)

Himan Mojtahedi (S)

Ann Christensen (S)

Stefan Persson (S)

Göran Andtbacka (S)

Mikael Niklasson (S)

Maria Renfors (M)

Wouter Fortgens (M)

Viveca Andersson (M)

Lillemor Arvidsson (M)

Alexandra Ward-Hefte (M)

Maggie Robertsson (M)

Henrik Wenell (M)

Mats Gjertz (M)

Ann Damberg Ström (M)

Egil Hein Midtbö (M)

Kent Sylvan (M)

Linda-Maria Hermansson (C)

Mattias Vernberg (C)

Håkan Hermansson (C)

Henrik Hansson (KD)

Torbjörn Spaak (KD)

Ingemar Porsefeldt (KD)
Annika Åberg Darell (V)
Truls Johannessen (V)
Lisbeth Svensson (L)
Göder Bergermo (L)
Jimmy Lövgren (MP)
Johan Thunberg (-, f.d. MP)
Vakant (SD)
Christina Svensson (SD)
Tomas Palm (SD)
Kia Häggqvist (SD)
Vakant (SD)
Hans Häggqvist (SD)
Daniel Thomsen (SD)
Thomas Granlund (SD)
Jimi Svensson (SD)
Agneta Pettersson Bell (ST)
Helena Järpsten (ST)
Sara Hohlfält (ST)

Ersättare

Claes Olsson (S)
Roger Andersson (S)
Elias Elm Nikula (S)
Sandra Bengts (S)
Annika Josefson (S)
Bo Pettersson (S)
Marie Nilsson (S)
Karin Sylvan (M)
Christian Ottosson (M)
Carl Brinkhoff (M)
Martin Bergman (M)
Måns Kennborn (M)
Richard Christensson (M)
Maria Palm (C)
Anders Hederström (C)
Vakant (KD)
Vakant (KD)
Jessica Gustafsson (V)
Ann Lundstedt Schager (V)
Ingemar Hadartz (L)
Lennart Svensson (L)

Charlotte Edström (MP)

Vakant (MP)

Vakant (SD)

Vakant (SD)

Robert Engström (ST)

Kristina Odengard (ST)

Övriga närvarande

Maria Jonsson, kommundirektör

Maja Liisa Odelius, kommunsekreterare

Annie Frid, kommunsekreterare

Katja Nikula (S)
ordförande

Annie Frid
sekreterare

Föredragningslista

Ärende

1	Val av justerare	
2	Fastställande av föredragningslistan	
3	Allmänhetens frågestund	KS 2026/130
4	Aktuell kommuninformation	
5	Information från kommunfullmäktiges presidium angående revidering av arvodesreglementet och översyn av den politiska organisationen	KS 2025/713
6	Svar på revisionsrapport - Granskning av beslut om särskilt stöd	KS 2025/314
7	Hälso- och sjukvårdsavtal mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner samt dess lagreglerade överenskommelser	KS 2025/124
8	Rapport till kommunfullmäktige om ej verkställda beslut kvartal 4, 2025	KS 2025/429
9	Ansökan om planbesked för Måröd 1:3	KS 2025/922
10	Policy för service, bemötande och tillgänglighet för Stenungsunds kommun	KS 2025/810
11	Revidering av arvodesreglementet angående ersättning för parkeringsutlägg vid sammanträde och förrättning	KS 2025/863
12	Nominering av representant till styrelsen för luftvårdsförbundet i Göteborgsregionen	KS 2026/74
13	Begäran om entledigande från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige, Marie Nilsson (S)	KS 2026/260

Till kommunfullmäktige

Information från kommunfullmäktiges presidium angående revidering av arvodesreglementet och översyn av den politiska organisationen

Kommunfullmäktiges presidium har varit överens om att den politiska organisationen ligger fast under innevarande och kommande mandatperiod 2026-2030. Detta har också framgått vid de träffar som varit rörande den rapport som Förvaltningshögskolan presenterade. Se noteringar från möte 2025-12-01.

Det innebär att inga förändringar i struktur, beredningar eller ansvarsfördelning kommer att genomföras under denna tid. Stabilitet i organisationen är en viktig förutsättning för att kunna fullfölja de uppdrag som kommunfullmäktige redan har beslutat om. Då inget annat är beslutat, gäller tidigare beslut intill annat är beslutat.

Mot den bakgrunden är det kommunfullmäktiges presidiums hållning att det är olyckligt att ärendet om arvodesreglementet blev bordlagt vid senaste kommunstyrelsesammanträdet. Arvodesreglementet är en central del av den politiska organisationens funktionssätt och bör därför hanteras skyndsamt och ansvarsfullt. Ett bordläggande riskerar att skapa osäkerhet kring villkoren för förtroendeuppdrag samt försvårar planering och tydlighet inför det fortsatta arbetet.

Inför nästa mandatperiod är det i stället det nyvalda kommunfullmäktiges presidium som har att ge demokratiberedningen i uppdrag att genomföra en samlad översyn av den politiska organisationen. En sådan översyn bör ske i god ordning, med bred politisk förankring och med möjlighet att analysera behov, effektivitet och demokratiska aspekter innan eventuella förändringar beslutas.

Detta innebär att demokratiberedningen under kommande mandatperiod ges i uppdrag att behandla aktuell rapport och, med denna som underlag, genomföra en organisationsöversyn. En eventuell ny eller förändrad politisk organisation kan därmed tidigast träda i kraft under mandatperioden som inleds år 2030.

Skriv sektorchefs namn

Stenungsunds
kommun

UPPDRAGSBESKRIVNING FÖR DEN POLITISKA ORGANISATIONEN I STENUNGSUNDS KOMMUN 2023 - 2026

Typ av dokument Uppdragsbeskrivning	Beslutat av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum KF 2022-06-08 § 107	Dnr KS 2021/1019
Dokumentägare Sektor stödfunktioner	Giltighetstid Tills vidare	Framtagen av Demokratiberedningen	Reviderad

Innehållsförteckning

Kommunfullmäktige	3
Kommunfullmäktiges ordförande och presidium	3
Kommunfullmäktiges beredningar	6
Demokratiberedningen	6
Beredningen Miljö och fysisk planering	7
Beredningen för hållbara livsvillkor	7
Valberedningen	8
Kommunstyrelsen	9
Kommunstyrelsens ordförande och presidium	10
Kommunstyrelsens utskott	11
Välfärdsutskottet	12
Allmänna utskottet	12
Personal- och ekonomiutskottet	13
Myndighetsnämnderna	13
Sociala Myndighetsnämnden	13
Tekniska Myndighetsnämnden	14
Revision	14
Valnämnd	14
Gemensam överförmyndarnämnd	14
Krisledningsnämnden	15

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande och det enda direktvalda politiska organet i kommunen. Det finns därmed ett nära förhållande mellan väljarna och dess representanter. Det är i kommunfullmäktige som alla frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt beslutas, exempelvis att starta ny verksamhet eller att avsluta befintlig verksamhet. Kommunfullmäktige gör de grundläggande politiska prioriteringarna.

Kommunfullmäktiges uppgifter regleras främst av kommunallagen. Där framgår bland annat att kommunfullmäktige ska besluta i frågor som rör mål och riktlinjer för verksamheter samt besluta om budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta vilka nämnder och beredningar som ska finnas samt vilka ansvar dessa ska ha. Kommunfullmäktige ska också välja vem som ska ha ett uppdrag i en beredning, kommunstyrelsen, revisionen eller i någon av nämnderna.

Ett ärende i kommunfullmäktige får väckas av

- en nämnd,
- en ledamot genom motion,
- revisorerna, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget,
- en kommunfullmäktigeberedning, om kommunfullmäktige har beslutat det,
- styrelsen i kommunala bolag och stiftelser, om kommunfullmäktige har beslutat det för särskilda fall.

Kommunfullmäktige anger den politiska viljeinriktningen genom olika beslut och i följande typer av dokument:

- arbetsordning,
- reglementen,
- vision och mål,
- strategisk plan och budget,
- policys, planer och övriga styrande dokument.

Den politiska viljeinriktningen formuleras av kommunfullmäktige, och till sin hjälp har kommunfullmäktige tre fasta beredningar och kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige kan också tillsätta tillfälliga beredningar.

Kommunfullmäktige består av 51 ledamöter. Antal ersättare regleras i vallagen och beror på valresultatet.

Kommunfullmäktiges ordförande och presidium

Kommunfullmäktige väljer bland sina ledamöter en ordförande och två vice ordföranden och dessa tre utgör kommunfullmäktiges presidium. Presidiet leder det högsta folkvalda politiska organet i kommunen. De har ett särskilt ansvar för

kommunfullmäktiges sammanträden, beredningsarbetet och budgeten för den politiska verksamheten.

Kommunfullmäktiges ordförande och presidium representerar kommunen utåt mot myndigheter, företag, vid statsbesök och andra officiella besök. Kommunfullmäktiges ordförande är den som är utsedd till kommunens högste representant utåt.

Nedan listas arbetsuppgifterna för ordförande och presidium.

Kommunfullmäktiges sammanträden

I kommunallagen framgår vilka uppgifter som ordförande i kommunfullmäktige ska ha. Det framgår bland att ordföranden ska leda sammanträdet och ansvara för ordning samt utfärda kallelse med uppgifter om tid, plats och vilka ärenden som ska behandlas.

Presidiet planerar, leder och ansvarar för kommunfullmäktiges sammanträden. Det innebär bland annat att:

- Ansvara för årsplaneringen för kommunfullmäktige och att ta fram ett årshjul där kommunfullmäktiges möten ligger efter kommunstyrelsens möten.
- Starta verksamhetsåret med en allmänpolitisk debatt.
- Ansvara för att kommunfullmäktige och allmänhet får ta del av intressant och relevant information inom ansvarsområdet.

Presidiets ansvar gentemot beredningarna

Presidiet ska säkerställa att kommunfullmäktige använder sig av sina beredningar och presidiet ska aktivt arbeta med att matcha rätt beredningsuppdrag till rätt beredning. Presidiet ska rent generellt bistå beredningarna i deras arbete. Det innebär bland annat att:

- Aktivt stödja beredningsledarna i att fullfölja erhållna uppdrag inom en överenskommen given tidsram samt att tillhandahålla ett gemensamt enhetligt årshjul för samtliga beredningar.
- Föreslå beredningsuppdrag och ta fram beredningsdirektiv. Det ska finnas en tydlig genomförandeplan och tidsplan.
- Föreslå tillsättandet av tillfälliga beredning för utredning av ärende som inte har naturligt hemvist i de fasta beredningarna.
- Föreslå entledigande av tillfälliga beredningar.
- Stämna av de fasta beredningarnas arbete och begära beredningarnas avrapportering i kommunfullmäktige.
- Tillsammans med beredningsledarna aktivt planera in beredningens presentationer av pågående arbete i årshjulet för fullmäktige.
- Föreslå, på eget initiativ, eller på respektive berednings, förändringar i beredningarnas uppdrag, sammansättning.
- Ansvara för att beredningarna reviderar policy och dokument inom sitt ansvarsområde.
- Tillsammans med Demokratiberedningen varje år anordna rådslag.

Budget för den politiska verksamheten

Presidiet ansvarar för den politiska verksamhetens budget och uppföljning. Det innebär bland annat att:

- I samband med kommunfullmäktiges antagande av nästkommande års budget föreslå anslag till den politiska organisationen och budget för revisorernas verksamhet. Presidiet ska därefter fördela anslaget mellan de olika instanserna.
- Ha det samlade ansvaret för den politiska organisationens ekonomi

Övrigt

Presidiet ska även:

- Representera kommunen vid officiella besök och företräda kommunen vid invigningar och liknande tillställningar. Om presidiet har förhinder tillfrågas kommunstyrelsens ordförande i första hand, i andra hand vice ordförande, därefter andre vice ordförande.
- I samarbete med extern aktör utvärdera och ta fram förslag på ny politisk organisation. I det arbetet ingår uppdragsbeskrivningen och arbetsordningen för kommunfullmäktige. Presidiet ansvarar för att förslagen bereds och förankras med fullmäktiges partier.
- Avgöra när Arvodesberedningen ska aktiveras.
- Kalla till överläggningar med presidierna i myndighetsnämnderna.
- Kalla till överläggningar med den kommunala revisionen.
- Kalla till överläggningar med gruppledarna.
- Kalla till regelbundna överläggningar med beredningsledarna.
- Kalla till regelbundna överläggningar med kommunstyrelsens presidium.
- Ansvara för att kommunfullmäktiges ärendehantering är effektiv.
- Introducera nya ledamöter till exempel genom olika utbildningsprogram.
- Minst två gånger, samt vid behov, varje mandatperiod, anordna rundtur i kommunen för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige för att informera om pågående och kommande projekt.
- Vara kommunfullmäktiges kontakt till den kommunala revisionen.
- Presidiet ansvarar för att gruppledarna har rätt verktyg för att introducera nya förtroendevalda.
- Presidiet ansvarar för att alla ledamöter på ett jämlikt sätt har tillgång till de tekniska och övriga hjälpmedlen som behövs för att utföra sitt uppdrag effektivt.

Kommunfullmäktiges beredningar

Beredningarna är kommunfullmäktiges organ för att formulera den politiska viljeinriktningen, bereda politiska framtidsfrågor, samt ta fram inriktningsmål inför debatt och beslut i kommunfullmäktige. Beredningarna får sina uppdrag av kommunfullmäktige men kan även själva väcka ärenden.

Beredningarna behöver inte, i sitt beredningsarbete, uppnå konsensus utan kan lämna flera beslutsförslag.

Det finns fasta beredningar med olika berednings- och verksamhetsområden. Förutom dessa finns Valberedningen som i princip uteslutande bereder frågan om nominering till uppdrag i samband med ny mandatperiod.

Tillfälliga beredningar kan tillsättas av kommunfullmäktige för att bereda specifika frågor. Den politiska målsättningen för det specifika uppdraget beskrivs i den tillfälliga beredningens uppdragshandling.

Beredningen har möjlighet att, vid behov, adjungera sakkunniga för fördjupning i en fråga.

Beredningarnas stöd i beredningsarbetet är kommunfullmäktiges presidium. Beredningen har till sitt förfogande en kontaktperson från förvaltningen. Beredningarna ska ha tillgång till sakkunniga utredare i den omfattning som uppdraget kräver.

När förslag till beredningsuppdrag - beredningsdirektiv behandlas - eller delredovisningar sker, bör debatt ske i kommunfullmäktige. Delredovisningarna är en viktig del i kommunikationen mellan kommunfullmäktige och dess beredningar.

När beredningens ärenden behandlas i kommunfullmäktige har de beredningsledamöter som inte sitter i kommunfullmäktige rätt att yttra sig och delta i debatten.

Beredningarna arbetar samtliga med strategiska framtidsfrågor, visionen, inriktningsmål, policys, planer och andra styrande dokument samt utvärdering inom respektive berednings ansvarsområde. När vision, inriktningsmål, policys, planer och andra styrande dokument antas av kommunfullmäktige ska det samtidigt anges att utvärdering ska ske, och när utvärderingen ska redovisas. Hur utvärderingen sker bestämmer respektive beredning. Nedan följer ansvarsområdena för respektive beredning:

Demokratiberedningen

Demokratiberedningen består av 9 ledamöter med rätt till adjungering för alla partier som är med i kommunfullmäktige.

Beredningen verkar för att utveckla kontakten mellan politiken, civilsamhälle och medborgare, bereder och utvärderar övergripande demokratifrågor, reglementen, och andra långsiktiga och strategiska frågor och dokument inom sitt beredningsområde. Beredningen anordnar tillsammans med kommunfullmäktiges presidium årligen ett rådslag.

Beredningens uppdrag:

• Utvärdera och revidera reglerna för partistöd.	Mandatperiod
• Utvärdera och revidera samtliga reglementen inom sitt område.	Mandatperiod
• Utvärdera och utveckla kontakterna med kommuninvånarna.	Mandatperiod
• Tillsammans med KFP genomföra Rådslag	Årligen
• Informera kommunfullmäktige om arbetet.	Årligen

Ytterligare uppdrag kan tillkomma under mandatperioden.

Beredningen ska vara remissinstans gällande den externa utvärderingen av den politiska organisationen.

Arvodesberedningen

Beredningen består av 9 ledamöter med rätt till adjungering för alla partier som är med i kommunfullmäktige.

Beredningen bereder och utvärderar arvodesfrågor, reglementen som rör arvoden; Specifikt arvodesreglementet.

Beredningen Miljö och fysisk planering

Beredningen består av 9 ledamöter.

Beredningen arbetar med visionen, framtidsfrågor, inriktningsmål och utvärdering inom beredningens ansvarsområde, till exempel med översiktsplanen (ÖP) och miljöfrågor samt andra långsiktiga och strategiska frågor och dokument inom sitt beredningsområde.

Beredningen ansvarar för att revidera dokument inom sitt ansvarsområde.

Beredningens uppdrag:

• Aktualisera översiktsplan.	Mandatperiod
• Utvärdera och revidera mål och vision för turism.	Mandatperiod
• Utvärdera och revidera Miljömål.	Mandatperiod
• Informera kommunfullmäktige om arbetet.	Årligen

Ytterligare uppdrag kan tillkomma under mandatperioden.

Beredningen för hållbara livsvillkor

Beredningen består av 9 ledamöter.

Beredningen arbetar med övergripande välfärdsfrågor, och strävar mot Vision 2035, till exempel frågor som rör, skola, vård, omsorg, hela människan hela livet, kultur, fritid, integration. Beredningen bereder övergripande frågor kring medborgarnas levnadsvillkor samt andra långsiktiga och strategiska framtidsfrågor och dokument inom sitt beredningsområde.

Beredningen ansvarar för att revidera dokument inom sitt ansvarsområde.

Beredningens uppdrag:

• Arbeta med övergripande välfärdsfrågor.	Årligen
• Implementera Vision 2035.	Årligen
• Bereder övergripande frågor om barn och ungas samt vuxna och äldres levnadsvillkor.	Årligen
• Informera kommunfullmäktige om arbetet.	Årligen

Ytterligare uppdrag kan tillkomma under mandatperioden.

Valberedningen

Valberedningen består av 9 ledamöter och 9 ersättare med rätt till adjungering för alla partier som är med i kommunfullmäktige.

Valberedningen nominerar och förbereder val av ledamöter och ersättare till nämnder, styrelser, beredningar, bolag och stiftelser etc.

Beredningsledare och ledamot i beredning

Beredningsledare är ordinarie ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige och utses av den styrande koalitionen.

Vice beredningsledare är ordinarie ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige och utses av oppositionen.

Beredningsledaren har huvudansvaret för beredningens arbete och vice beredningsledare ska vara så insatt att han/hon kan träda in som beredningsledare vid behov.

Ledamot i beredning behöver inte vara ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige.

Beredningsledarens ansvar

- Planera beredningens arbete.
- Utarbeta arbets- och tidsplan för varje ärende.
- Ha uppsikt över beredningens ärenden och inlämningstider.
- Godkänna ledamöternas deltagande i kurser.
- Delredovisa pågående ärenden till kommunfullmäktiges presidium och till kommunfullmäktige.
- Ta fram verksamhetsberättelse för varje år. I verksamhetsberättelsen listas bland annat pågående och avslutade beredningsuppdrag.
- Praktiska frågor kring mötet.

- Samråda med kommunfullmäktiges presidium gällande beredningens kostnader.

Vid beredningsledarens frånvaro träder vice beredningsledare in.

Ledamots ansvar

- Informera sin partigrupp om beredningens arbete och frågeställningar och återföra synpunkterna från partigruppen till beredningen.
- Alltid komma förberedd till mötet.
- Hålla sig uppdaterad inom området.
- Delta i de kurser som beredning efter dialog med kommunfullmäktiges presidium bedömer är viktiga för utövandet av beredningsuppdraget.
- Anmäla sin frånvaro till beredningsledare.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen består av 15 ordinarie ledamöter och 10 ersättare.

Kommunstyrelsen har en övergripande ledningsfunktion och ansvarsområden enligt följande:

- Ansvara för att kommunfullmäktiges beslut verkställs och att återrapportering sker till kommunfullmäktige.
- Bistå kommunfullmäktige i utrednings- och utvärderingsarbetet.
- Bereda och yttra sig i de ärenden som föreläggs kommunfullmäktige. Yttrandet inkluderar laglighetsprövning och finansiering.
- Det åligger kommunstyrelsen att bereda och yttra sig i ärenden som ska handläggas av kommunfullmäktige med de begränsningar som framgår av 5 kap §§ 29 – 34 KL, till exempel:
 - Fullmäktige får hålla val utan föregående beredning.
 - Ett ärende som avser avsägelse från ett uppdrag som förtroendevald behöver inte beredas.
 - Det år val av fullmäktige har hållits i hela landet får nyvalda fullmäktige besluta att ändra mandattiden för en nämnd eller att ändra antalet ledamöter eller ersättare i en nämnd utan föregående beredning.
 - Fullmäktige får besluta om extra val till fullmäktige utan föregående beredning.
 - Fullmäktige får behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning.
 - Om en förtroendevald har vägrats ansvarsfrihet, får fullmäktige utan ytterligare beredning besluta att den förtroendevaldes uppdrag ska återkallas.
 - Ett brådskande ärende får avgöras trots att ärendet inte har beretts, om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.
- Ansvara för upprättande av verksamhetsplan där aktiviteter kopplade till inriktningsmålen samordnas och ansvara för uppföljningen av dessa.
- Ansvara för att upprättande av budgeten.

- Ansvara för samarbete med andra parter och organisationer i regionen enligt beslut i kommunfullmäktige.
- Ansvara för att verksamheten både ekonomiskt och verksamhetsmässigt genomförs enligt den av kommunfullmäktige antagna budgeten.
- Ansvara för att tjänstepersonorganisationen/förvaltningen, bedriver den av kommunfullmäktige beslutade verksamheten, optimalt.
- Ansvara för att en helhetssyn genomsyrar alla sektorer och utskott.
- Ansvara för att samordna utskottens arbete.
- Företräda kommunen som arbetsgivare och vara personalorgan.
- Ansvara för arbetsgivarfrågorna i kommunen.
- Utveckla styrning och uppföljning av sektorerna.
- Följa verksamheterna i de kommunala bolagen.
- I enlighet med kommunfullmäktiges intentioner svara för den interna och externa informationen.
- Ansvara för kommunens fasta och lösa egendom.
- Miljöforum
- Kommunala Pensionärsrådet.
- Kommunala Rådet för funktionshindrade.
- Folkhälsorådet.

Kommunstyrelsens ordförande och presidium

Kommunstyrelsens presidium består av tre kommunalråd, en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande, tillika oppositionsråd.

Kommunstyrelsens och utskottens presidiummöten är gemensamma för kommunstyrelsens och utskottens presidier. På presidiummötena avgörs om ärendet kräver beredning i ett utskott.

Presidiet ska göra tolkningar av arvodesfrågor.

Presidiet ansvarar för kommunstyrelsens sammanträden, utskottens arbete och övriga frågor framgår nedan:

Kommunstyrelsens sammanträden

Kommunstyrelsens ordförande utfärdar kallelsen till sammanträdet.

Presidiet planerar, leder och ansvarar för kommunstyrelsens sammanträden. Det innebär bland annat att:

- Ansvara för årsplaneringen.
- Ansvara för att kommunstyrelsen får ta del av intressant och relevant information inom ansvarsområdet.
- Ansvara för att kommunstyrelsen får ta del av trender i samhället och regionen.

Utskottens arbete

Kommunstyrelsens presidium ska bistå utskotten i deras arbete. Det innebär bland annat att stödja utskotten i ärendeberedningen.

Övrigt

Kommunstyrelsens presidium representerar kommunen som arbetsgivare i officiella sammanhang och efter förfrågan från kommunfullmäktiges presidium även i andra sammanhang.

Tjänstepersons yttranderätt

Kommunstyrelsen får kalla en anställd hos kommunen att närvara vid ett sammanträde med kommunstyrelsen för att lämna upplysningar. Den som har kallats till ett sammanträde får, om kommunstyrelsen beslutar det, delta i överläggningarna men inte i besluten.

Kommunstyrelsens utskott

Välfärdsutskottets, Allmänna utskottets och Personal- och ekonomiutskottets presidium består av ordförande och vice ordförande. Kommunstyrelsens ordförande föreslås vara ordförande för två av utskotten och kommunstyrelsens förste vice ordförande i ett utskott. Kommunstyrelsens andre vice ordförande föreslås vara vice ordförande i minst ett utskott. Vice ordförande övrigt utskott ska vara ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen och föreslås utses av oppositionen.

Presidiet planerar utskottens möten. Vid presidiemötet fastställs en ärendelista till kommande sammanträde. På presidiemötet formuleras inga förslag till beslut. Till presidiemötena kallas vid behov berörda tjänstepersoner.

Kommunstyrelsens och utskottens presidiemöten är gemensamma för kommunstyrelsens och utskottens presidier. På presidiemötena avgörs om ärenden kräver beredning i ett utskott eller om ärendet är färdigberett av förvaltningen.

Kommunstyrelsens ordförande föreslås vara ordförande för två av utskotten och kommunstyrelsens förste vice ordförande i ett utskott. Kommunstyrelsens andre vice ordförande föreslås vara vice ordförande i ett till två utskott.

Utskottens arbete

Utskotten bereder ärenden till kommunstyrelsen och ska följa upp verksamheterna vad gäller ekonomi, kvalitet, måluppföljning och verkställighet av beslut fattade av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Rapportering sker kontinuerligt till kommunstyrelsen. Vid avvikelse som inte kan åtgärdas inom verksamheten sker rapportering även till kommunfullmäktige.

Information och löpande rapportering till utskotten ska utformas så att utskotten kan följa upp verksamheterna. Kommundirektör eller sektorchef ska på anmodan från kommunstyrelsen återkoppla de politiska beslut som tagits av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige, samt en gång per år redovisa ej verkställda beslut.

Tjänstemäns yttranderätt

Utskotten får kalla en anställd hos kommunen att närvara vid ett sammanträde med utskottet för att lämna upplysningar. Den som har kallats till ett sammanträde får, om utskottet beslutar det, delta i överläggningarna men inte i besluten.

Välfärdsutskottet

Välfärdsutskottet består av 5 ledamöter och fem ersättare.

Utskottet bereder utbildnings- och sociala frågor inom bland annat följande områden:

- förskoleverksamhet
- grundskola och särskola
- gymnasieutbildning
- kommunal vuxenutbildning
- arbetsmarknadsfrågor
- individ- och familjeomsorg
- äldreomsorg
- funktionshinder
- migration och ensamkommande flyktingbarn
- idrott och föreningsliv
- bibliotek
- kultur
- kulturskola
- hamnen

Utskottet kallar fyra gånger per år Sociala Myndighetsnämnden till möte för informationsöverföring.

Allmänna utskottet

Allmänna utskottet består av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Utskottet bereder samhällsbyggnadsfrågor inom bland annat följande områden:

- trafiksäkerhet
- fysisk planering
- miljö- och hälsoskydd
- väghållning, parker
- renhållningsverksamhet
- köp och försäljning av fastigheter
- vatten- och avloppsfrågor
- kollektivtrafik
- färdtjänst,
- information
- Upphandlingsfrågor
- Lokalinvesteringar
- Drift och underhåll av kommunägda fastigheter och anläggningar
- Bolagsfrågor
- Civilförsvars- och beredskapsplanering

- Regionala frågor på uppdrag av kommunfullmäktige
- Näringslivs- och sysselsättningsfrågor
- Måltidsfrågor

Allmänna utskottet kallar fyra gånger per år Tekniska Myndighetsnämnden till möte för informationsöverföring.

Personal- och ekonomiutskottet

Personal- och ekonomiutskottet består av 5 ledamöter och 5 ersättare. När utskottet arbetar med budget ska en person från de partier som är representerade i kommunstyrelsen, men inte själva utskottet, adjungeras in. De som är adjungerade ska likt ersättare ha rätt att delta i överläggningar men inte i beslut.

Personal- och ekonomiutskottet bereder kommunövergripande frågor som i huvudsak rör ekonomi, övergripande styrning och personalfrågor. Utskottets område innefattar bland annat följande områden:

- Förvaltningsövergripande organisationsfrågor
- Ekonomi, finansiering och borgensfrågor
- Personalfrågor, personal- och lönepolitik

Personal- och ekonomiutskottet ska bereda budget, arbeta med kommunens inriktningsmål samt bereda lokalresursplaneringen.

Myndighetsnämnderna

Myndighetsnämnderna har 5 ordinarie ledamöter och 5 ersättare var.

Myndighetsnämnderna ansvarar för myndighetsutövning mot enskild. En stor del av myndighetsutövningen har nämnderna delegerat till anställda i kommunstyrelsens förvaltning. Myndighetsnämnderna har ingen egen anställd personal. Kommunstyrelsen ansvarar för medel till myndighetsnämndernas verksamhet.

Till presidiummöte kallas ordförande och vice ordförande. På mötet fastställs en ärendelista till kommande sammanträde. Ett ärende ska alltid beredas av förvaltningen. Ett ärende som inte är fullständigt berett återgår till förvaltningen. På presidiummötet formuleras inga förslag till beslut. Ordförande är sammankallande.

Sociala Myndighetsnämnden

Kommunfullmäktige bör utse en ordförande ur den styrande koalitionen och en vice ordförande ur oppositionen.

Sociala myndighetsnämnden beslutar i individärenden med stöd av bl. a socialtjänstlagen (SoL), lag om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare (LVM), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), trafikförordningen, lag om bostadsanpassningsbidrag.

Tekniska Myndighetsnämnden

Kommunfullmäktige bör utse en ordförande ur den styrande koalitionen och en vice ordförande ur oppositionen.

Tekniska myndighetsnämnden beslutar i myndighetsärenden mot enskild gällande bygglov enligt plan- och bygglagen, bygganmälan, rivningslov, rivningsanmälan, marklov, förhandsbesked m.m. Nämnden behandlar även ärenden inom miljö- och hälsoskyddsområdet enligt miljöbalken och hälsoskyddslagen, m.m. Även förebyggande åtgärder enligt lagen om skydd mot olyckor sker via Tekniska myndighetsnämnden när det rör myndighetsutövning mot enskild.

Revision

Revisionen består av 5 ordinarie ledamöter.

Ordförande i revisionen föreslås utses av oppositionen.

Revisionen granskar kommunstyrelsens verksamhet och förvaltningens verkställighet och arbetar som kommunallagen och revisionsreglementet föreskriver.

Valnämnd

Valnämnden består av 7 ordinarie ledamöter och 7 ersättare.

Kommunfullmäktige föreslås utse en ordförande och en 1:e vice ordförande ur den styrande koalitionen och en 2:e vice ordförande ur oppositionen.

Valnämnden administrerar riksdags-, landstings- och kommunval, folkomröstningar, samt val till Europaparlamentet.

Valnämnden arbetar som vallagen, valförordningen och reglementet föreskriver.

Gemensam överförmyndarnämnd

Stenungsunds kommun har gemensam överförmyndarnämnd med Lilla Edets, Tjörns och Orusts kommun. Kommunfullmäktige i Stenungsund utser en ordinarie ledamot och en ersättare att representera Stenungsunds kommun i den gemensamma överförmyndarnämnden.

Överförmyndarnämnden beslutar i individärenden enligt bland annat föräldrabalkens regler. Nämnden arbetar enligt gällande lagstiftning och ett gemensamt framtaget reglemente.

Stenungsund är värdkommun och väljer både ordförande och vice ordförande. Det vice ordförandeskapet roterar dock av tradition mellan de övriga kommunerna.

Krisledningsnämnden

Enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska i varje kommun finnas en krisledningsnämnd. Krisledningsnämnden aktiveras när nämndens ordförande bedömer att en extraordinär händelse föreligger som gör att nämnden behövs.

Krisledningsnämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare. Kommunstyrelsens presidium samt ordföranden för de respektive utskotten förutsätts ingå bland de ordinarie ledamöterna. Övriga ledamöter och ersättare förutsätts bestå av ledamöter och ersättare från kommunstyrelsen.

**Stenungsunds
kommun**

Anteckningar

KFP:s möte om
Förvaltningshögskolans rapport om
den politiska organisationen i
Stenungsunds kommun

Datum: 2025-12-01

Tid: 16:10-17:40

Plats: Skeppet

Närvarande:

Förvaltningshögskolan: Mikael Löfström och Johanna Andersson

KFP: Katja Nikula (S), Michael Ernfors (M), Birgit Lövkvist (V)

Gruppledarna: Jessica Gustafsson (V), Henrik Hansson (KD), Jan Rudén (S), Wouter Fortgens (M), Linda-Maria Hermansson (C), Tomas Palm (SD), Helena Järpsten (ST), Jimmy Lövgren (MP)

Demokratiberedningen utöver redan kallade inkl. adjungerade: Viveca Andersson (M), Lars-Ebbe Pettersson (S), Johan Thunberg (-), Jimi Svensson (SD), Christina Svensson (SD), Håkan Hermansson (C)

Förvaltningen: kommundirektör Maria Jonsson, funktionschef Erik Bergman, kommunsekreterare Annie Frid

Mötespunkter

Föredragning

Föredragning av Förvaltningshögskolan hålls, som utgör en fördjupning av dragningen som hölls på KF-sammanträdet den 20 november.

Förvaltningshögskolan har identifierat några områden inom den politiska organisationen som lyfts upp som förbättringsområden i de intervjuer som hållits inom arbetat med framtagandet av rapporten:

- Förtydliga beredningarnas uppdrag och mandat
- Kopplingen mellan kommunstyrelsen och beredningarna
- Öka transparens i kommunstyrelsens processer
- Kommunfullmäktige som politisk arena - debattklimatet
- Minska informationsasymmetrier

Wouter Fortgens (M) lyfter frågan om vad Förvaltningshögskolan konstaterat fungerar bra i relation till de delar som beskrivs fungera mindre bra. Förvaltningshögskolans svar är att rekommendationerna som tagits fram i rapporten inte är rekommendationer om vad som

behöver ändras, utan snarare är identifierade områden som kommunen kan välja att fokusera på och grotta i, i utvecklingen av den politiska organisationen.

Arbete framåt med den politiska organisationen

Ordförande Katja Nikula (S) beskriver arbetsgången med rapporten framåt.

- Gruppledarna har nu fått extra möjlighet att ställa frågor och diskutera rapporten och förväntas ta med frågorna som lyfts i den till sina partigrupper.
- Demokratiberedningen får i uppdrag att jobba vidare med rapportens slutsatser i arbetet med eventuella förändringar av den politiska organisationen. Katja poängterar att förändringar i organisationen görs först inför nästa mandatperiod och inte inför valet 2026.

Diskussion/debatt om rapporten och dess slutsatser

I den efterföljande diskussionen lyfts följande.

Jan Rudén (S): Att majoriteten utgörs av två stora partier S och M, får konsekvenser i flera av de frågor som lyfts i rapporten.

Den som har en fråga som initierar debatt i kommunfullmäktige, får komma till tals först.

Johan Thunberg (-) ställer frågan om utskottens roll och uppfattning om koncentration av beslutsmakt. Förvaltningshögskolans svar är att utskotten ingår i diskussionen om asymmetri i information och kunskap om ärenden. De som inte också sitter i utskott utan enbart ska ta ställning till ett ärende i kommunstyrelsen, upplever enligt rapporten att de inte alltid är tillräckligt insatta.

En annan sak i fråga om kommunstyrelsen är den förkortade mötestiden, som uppfattas stressa på beslutsfattandet under sammanträdet.

Johan Thunberg (-) lyfter otydlighet i hur beredningarnas arbete sitter ihop med styrkedjan i övrigt samt uppfattningen att tjänstemannaorganisationen inte har samma bild av beredningarnas roll som den politiska organisationen har.

Jimmy Lövgren (MP) tycker att det är bra att undersökningen gjorts av utomstående och frågor om ifall jämförelse gjorts med andra kommuner med liknande politisk organisation. Förvaltningshögskolan svarar att de i arbetet med rapporten inte jämfört med andra kommuner, men studerat tidigare forskning om just Stenungsunds kommun.

Jimmy Lövgren (MP) frågar också om forskarna har inspel om hur rollen som politisk arena kan stärkas. Förvaltningshögskolan svarar att de inte ger den typen av rekommendationer, utan att de snarare identifierat det som ett område som Stenungsund kan välja att stärka, och i så fall får arbeta med utveckling av det.

Linda-Maria Hermansson (C) beskriver hur det under de senaste mandatperioderna har minskats i antalet utskott och beredningar. Beredningarnas funktion om livfulla och syfte att

skapa politik, uppfattas som urlakad. Hon lyfter också behovet av utbildning mer löpande av hur man gör för att vara en aktiv politiker: hur göra initiativärende, med mera.

Linda-Maria Hermansson (C) ställer frågan om vilka informella sammanhang som åsyftas i rapporten ifråga om platser där information utbyts och förarbete görs. Förvaltningshögskolan svarar att de inte syftar på icke-formaliserade sammanhang, utan de processer som sker inom den politiska beredningen, som olika partiers förmöten, som inte ingår i den formella beslutsprocessen.

Jessica Gustafsson (V) frågar om hur urvalet gått till av de som intervjuats.

Förvaltningshögskolan svarar att de haft ett strategiskt urval.

Hon frågar också vilka presidier som åsyftas i rapporten i de fall presidier lyfts fram i diskussion om maktkoncentration med mera. Förvaltningshögskolan svarar att presidierna som åsyftas är KSP och KFP.

Jessica Gustafsson (V) frågar också vad som anses vara fördelarna med den organisationen som Stenungsund har. Förvaltningshögskolan svarar att de fördelar oh argument som brukar lyftas fram är att skapa större sammanhållning och helhetsperspektiv istället för självständiga nämnder med ett avgränsat ansvarsområde.

Lars-Ebbe Pettersson (S) poängterar den stora fördelen i att man nu samordnar sig snarare än delar upp ansvar i facknämnder.

Han lyfter också att beredningarnas arbete har inte riktigt fått i rullning och runnit lite ut i sanden. Den politiska organisationen i övrigt fungerar däremot bra. Han efterfrågar fler tillfälliga beredningar med en mer specifik arbetsuppgift.

Lars-Ebbe Pettersson (S) poängterar alla förtroendevaldas egna ansvar i ett livfullt debattklimat.

Wiveca Andersson (M) frågar vad forskarna ser att Stenungsund borde göra mer av och Förvaltningshögskolans svar är att de rekommendationer som specas i rapporten samtidigt utgör just styrkorna och möjligheterna med den organisation som Stenungsund har.

Tomas Palm (SD) lyfter att det var mer livfullt under förra mandatperioden. Han ser behov av att utveckla beredningarnas funktion. Beredningsledarna behöver ökat stöd.

Jimmy Lövgren (MP) tycker också att fler tillfälliga beredningar är bra.

Helena Järpsten (ST) tycker också att det är positivt att utredningen gjorts av någon utifrån. : Hon instämmer också i att det tidigare varit en mer livfull debatt.

Hon lyfter att Kommunfullmäktige bör använda beredningarna mer till långsiktiga frågor.

Uppdragsdirektiv – Återremiss av arvodesreglementet

Syfte med uppdraget: Se över reviderat reglementet för 2027-2030 utifrån återremissen.

Deadline för uppdraget: 12:e februari inlämning inför KS; beslut i KF 12:e mars

Förklaring: Beslut i KF fattas i mars, vilket innebär att själva reglementet behöver kunna gå upp för beslut till KS den 23:e februari. Stoppdatum är 12:e februari (kallelsen går 16:e februari). KFP ska se förslaget innan det går till beslut. Se bilaga Tidsplan.

Budget för uppdraget: beredningen fortsätter vara aktiv tills reglementet antagits, beredningen har en löpande budget.

Specifika frågeställningar:

- Återremissens ståndpunkter behöver bemötas i skrivning/bilaga
 - o Tydliggöra att förslaget gäller den organisation som gäller för mandatperioden 2027-2030 om inget annat beslutas samt för befintliga
- Beredningen behöver ytterligare förankra förslaget i sina partigrupper.
- Beredningen kan lämna ifrån sig flera förslag, som KF sedan tar ställning till.
- Få med del om parkeringstillägg (Kansli har fått i uppgift att skriva fram en ändring av nu gällande reglemente – kansli samordnar sig med beredningen så att det är samma skrivelse)

Kontaktperson kansli: Annie Frid (KF-sekreterare)

Sakkunnig kontaktperson: Erik Bergman

Bilagor:

Tidsplan, se sist i detta dokument

Återremissen, se nästa sida

Rutin ärendegången för beredningar (finns i NP)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E post	Giro	Org nr
444 82 Stenungsund	Strandvägen 15	0303-73 00 00	0303-73 82 35	kommun@stenungsund.se	Bg 430-7203	21 20 00-1298

www.stenungsund.se

§ 374 Dnr: KS 2025/713

Arvodesreglemente 2027-2030

Beslut

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet till arvodesberedningen, för inväntande av ny politisk organisation och ytterligare genomarbetning av arvodesreglementet.

Kommunstyrelsen tillsänder även arvodesberedningen synpunkter på beredningens förslag till Arvodesreglemente 2027-2030, vilka är att betrakta som medskick i det fortsatta arbetet.

Förslagen biläggs samlat till protokollet.

Synpunkter på arvodesberedningens förslag till Arvodesreglemente 2027-2030:

Jan Rudén (S):

- *2 Allmänna bestämmelser 2.2 sida 5.* Råden som ligger under kommunstyrelsen saknas, bör kompletteras under punkt *a)* och *i)*.
- *4 Ersättning för kostnader.* Under rubriken *4.1 Resekostnader/reseersättning* bör det kompletteras med ersättning för parkeringsavgift. (5 km gränsen?).
 - (OBS! kansli och beredningen har ett annat tänk än 5 km)
- *5 Arvoden. 5.2 Begränsat årsarvode.* Här bör framgå att ersättning för förlorad arbetsförtjänst utbetalas om förlorad arbetsförtjänst kan styrkas.
 - Komplettera med att detta gäller även vid inställda möten, som ska styrkas precis som i andra fall då man begär förlorad arbetsinkomst.
- *Bilaga 1 Arvoden och ersättningar etc.* Begränsade årsarvoden bör ligga på samma nivå för ordförande och vice ordförande 30 % respektive 15 % för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, utskotten samt myndighetsnämnderna.

Annika Åberg-Darell (V):

- Reglementet behöver tydliggöra hur och vilka poster som erhåller rätt till förlorad arbetsinkomst.
- Ökat fokus på hur förtroendevalda ges ersättning vid inställda möten.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E post	Giro	Org nr
444 82 Stenungsund	Strandvägen 15	0303-73 00 00	0303-73 82 35	kommun@stenungsund.se	Bg 430-7203	21 20 00-1298
www.stenungsund.se						

- Ersättning vid kollektivtrafik och parkering.
 - Koppla till p-avgiften

Henrik Hansson (KD):

- Vi (Kristdemokraterna) vill inte ha en höjning av kostnaden för den politiska organisationen på 3,5 %.
 - Bemöta hur/varför det inte går; ta fram förslag på det som är rimligt enligt beredningen (kan vara flera förslag)

Tomas Palm (SD):

- Ersättning vid inställda möten samma dag: SD Stenungsund yrkar att förlorad arbetsersättning ska utgå när möten ställs in samma dag. Förtroendevalda med schemalagt eller skiftbaserat arbete kan inte alltid återgå i tjänst när möten ställs in med kort varsel, vilket kan leda till att både ordinarie personal och vikarie måste ersättas av arbetsgivaren. För att den förtroendevalda inte ska drabbas ekonomiskt ska ersättning utgå vid sådana tillfällen.
- Hantering av parkeringsutlägg: Den av kansliet framtagna skrivningen om ersättning för parkeringsutlägg i samband med sammanträden ska införas i dokumentet i sin helhet.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E post	Giro	Org nr
444 82 Stenungsund	Strandvägen 15	0303-73 00 00	0303-73 82 35	kommun@stenungsund.se	Bg 430-7203	21 20 00-1298
www.stenungsund.se						

Bilaga – Tidsplan

Uppstart uppdrag	2025-11-24
Möte med KFP om uppdraget	2025-12-15
Avstämning/ar med sakkunnig kontaktperson	2025-12-19
Möte med arbetsgruppen – beredningen bestämmer; 2-3 stycken	2025-12-20 – 2026-01-30
Avstämningar i partigrupperna. Beredningen skickar ut med 5 dagars betänketid. (förklara vad de ska kolla på, dvs det som ingått i återremissen)	2026-02-02 – 2026-02-06
Påsynsrundor till kansli (juridisk och formaliamässig), sakkunnig kontaktperson, med mera av relativt klar version	Klart innan 2026-02-08
Utkast klart för avstämning med KFP/KFP ställer sig bakom förslaget	9 februari 2026
Slutrapport lämnas till kansliet för hantering inför beslut. Bilaga bemötande återremissen utifrån beredningens rapportering till KFP (Annie el. Erik skriver ihop) Framtagning tjänsteskrivelse görs av kansli (Annie eller Erik).	12 februari (inlämning till kansli)
KS bereder ärendet inför KF	2026-02-23
KF FATTAR BESLUT	2026-03-12

§ 53

Dnr: KS 2025/314

Svar på revisionsrapport - Granskning av beslut om särskilt stöd

Beslut

Kommunstyrelsen antar svar på revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar kommunstyrelsens svar på revisorernas Revisionsrapport - Granskning av investeringsprocessen.

Sammanfattning av ärendet

Konsultföretaget Azets har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av kommunstyrelsens uppföljning av arbetet med särskilt stöd. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning, säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom styrning och uppföljning, i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. Utifrån genomförd granskning lämnar Azet emellertid ett antal rekommendationer till kommunstyrelsen. Flera åtgärder har vidtagits och kommer att följas upp i sektorns systematiska kvalitetsarbete, tema Mål och resultat 2026.

Beslutsunderlag

Välfärdsutskottet 2026-02-11 § 5

Tjänsteskrivelse 2026-01-22

Kommunstyrelsens svar på Revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd 2026-01-22

Kommunfullmäktige 2025-11-20 § 131

Revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd 2025-08-21

Följebrev till revisionsrapporten – Granskning av beslut om särskilt stöd 2025-08-21

Beslut skickas till

Marie.wrethander@stenungsund.se

Marie.wibergsernevall@stenungsund.se

§ 5

Dnr: KS 2025/314

Svar på revisionsrapport - Granskning av beslut om särskilt stöd

Beslut

Välfärdsutskottets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen antar svar på revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd.

Välfärdsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar kommunstyrelsens svar på revisorernas Revisionsrapport - Granskning av investeringsprocessen.

Sammanfattning av ärendet

Konsultföretaget Azets har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av kommunstyrelsens uppföljning av arbetet med särskilt stöd. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning, säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom styrning och uppföljning, i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. Utifrån genomförd granskning lämnar Azet emellertid ett antal rekommendationer till kommunstyrelsen. Flera åtgärder har vidtagits och kommer att följas upp i sektorns systematiska kvalitetsarbete, tema Mål och resultat 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-22

Kommunstyrelsens svar på Revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd 2026-01-22

Kommunfullmäktige 2025-11-20 § 131

Revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd 2025-08-21

Följebrev till revisionsrapporten – Granskning av beslut om särskilt stöd 2025-08-21

**Stenungsunds
kommun**

Protokoll
Välfärdsutskottet
2026-02-11

Beslut skickas till

Marie.wrethander@stenungsund.se

Marie.wibergsernevall@stenungsund.se

Marie Wiberg Sernevall
Utvecklingsledare

Till kommunfullmäktige

Svar på revisionsrapport - Granskning av beslut om särskilt stöd

Förslag till beslut

Välfärdsutskottets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen antar svar på revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd.

Välfärdsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar kommunstyrelsens svar på revisorernas Revisionsrapport - Granskning av investeringsprocessen.

Sammanfattning av ärendet

Konsultföretaget Azets har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av kommunstyrelsens uppföljning av arbetet med särskilt stöd. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning, säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom styrning och uppföljning, i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. Utifrån genomförd granskning lämnar Azet emellertid ett antal rekommendationer till kommunstyrelsen. Flera åtgärder har vidtagits och kommer att följas upp i sektorns systematiska kvalitetsarbete, tema Mål och resultat 2026.

Beskrivning av ärendet

Utifrån genomförd granskning lämnar Azet följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Rekommendation 1: Besluta om dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. (6 kap. 38 § 1 p Kommunallagen (KL) och 4 kap. 3 § Skollagen (SkolL)).
- Rekommendation 2: Säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram vad gäller att elevens behov av särskilt stöd ska bedrivas liksom att befattningen på ansvariga tjänstepersoner anges. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkolL).
- Rekommendation 3: Säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som anges behövas. (3 kap. 7 § 3 st. SkolL).

- Rekommendation 4: Säkerställa att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkoL och Skolverkets allmänna råd om arbete med extraanpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, SKOLFS 2022:334 avsnitt 5).
- Rekommendation 5: Särskilt följa upp och analysera lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd (4 kap. 3 och 5-6 §§ SkoLL).

Utifrån rekommendationerna har flera åtgärder vidtagits. Förvaltningen kommer under 2026 att arbeta med utredningar av elevers behov av särskilt stöd och fokusera på arbetet med uppföljning av extra anpassningar. Specialpedagogerna kommer även under 2026 att få ett särskilt uppdrag att kontrollera alla åtgärdsprogram, att de uppfyller kraven som ställs i skollagen. Förvaltningen kommer följa upp detta i sektorns systematiska kvalitetsarbete, tema Mål och resultat 2026.

Ekonomisk bedömning

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet berör elever inom grundskolan. Åtgärderna enligt revisorernas rekommendationer angående beslut om särskilt stöd bedöms ha en positiv inverkan på eleverna inom grundskolan.

Juridisk bedömning

Förvaltningen har beaktat skollagens bestämmelser och principen om barnets bästa.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Ärendet berör mål 4, god utbildning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-22

Kommunstyrelsens svar på Revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd 2026-01-22

Kommunfullmäktige 2025-11-20 § 131

Revisionsrapport – Granskning av beslut om särskilt stöd 2025-08-21

Följebrev till revisionsrapporten – Granskning av beslut om särskilt stöd 2025-08-21

**Stenungsunds
kommun**

Tjänsteskrivelse
2026-01-22

Dnr KS 2025/314

STENUNGSUNDS KOMMUN
Sektor utbildning

Elisabeth Andreasson
Sektorchef

Marie Wrethander
Verksamhetschef

Beslut skickas till

Marie.wrethander@stenungsund.se

Marie.wibergsernevall@stenungsund.se

Kommunstyrelsens svar på granskning av beslut om särskilt stöd

Konsultföretaget Azets har av Stenungsunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunstyrelsen och uppföljning av arbetet med särskilt stöd. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning, säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom styrning och uppföljning i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Nedan kommenterar kommunstyrelsen granskningsrapporten och de rekommendationer som granskningen innehåller.

- *Rekommendation 1: Besluta om dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. (6 kap. 38 § 1 p Kommunallagen (KL) och 4 kap. 3 § Skollagen (Skoll)).*

Huvudmannen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån tre övergripande och integrerade temaområden: Mål och resultat, Lärandeprocesser och Trygghet och trivsel. Uppföljningen sammanställs i en rapport tre gånger om året utifrån aktuellt tema. Inom ramen för respektive tema tas konkreta förbättringsåtgärder fram utifrån genomförda analyser. Rapporten presenteras och fattas beslut om av Kommunstyrelsen.

När ärendet beslutas av Kommunstyrelsen är beslutsformuleringen i nuläget att "Kommunstyrelsen noterar informationen avseende den samlade uppföljningen". Kommunstyrelsen föreslår att beslutsformuleringen ändras till "Kommunstyrelsen godkänner uppföljningen av systematiskt kvalitetsarbete för respektive temaområde".

- *Rekommendation 2: Säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram vad gäller att elevens behov av särskilt stöd ska bedrivas liksom att befattningen på ansvariga tjänstepersoner anges. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § Skoll).*

Beslut om åtgärdsprogram beslutas av rektor i en mall som är framtagen specifikt för ändamålet vilken finns tillgänglig på kommunens intranät. Åtgärdsprogrammen dokumenteras och bevaras i två olika digitala system efter att rektorn har skrivit under åtgärdsprogrammen. I rutinen "Organisera för särskilt stöd" framgår hur utformningen av åtgärdsprogrammen ska se ut samt vad åtgärdsprogrammen ska innehålla.

Verksamhetschef för grundskola och anpassad grundskola har informerat rektorerna i grundskolans ledningsgrupp om revisionsrapporten och vikten av att befattning och namn alltid ska anges för ansvarig för åtgärd, uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen.

Vidare kommer det att lyftas i det kommungemensamma nätverket för specialpedagoger eftersom professionen ofta är de som utreder och utformar åtgärdsprogrammen.

- *Rekommendation 3: Säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som anges behövas. (3 kap. 7 § 3 st. Skoll).*

Revisionens samlade bedömning är, som ovan nämnt, att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. De grundar sin bedömning i att det finns tydliga och kända rutiner i verksamheten för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och att samråd sker med elevhälsan.

Av skollagen framgår att det är rektorn som beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. 9 § skollagen). Som stöd i arbetet med att organisera för särskilt stöd för alla elever i grundskolan finns rutinen ”Organisera för särskilt stöd”. Rutinen omfattar hela arbetet med att organisera för särskilt stöd från det lokala på varje skolenhet till de kommungemensamma insatser som finns tillgängliga. Av rutinen, liksom av skollagen, framgår att rektor har ansvar för att elevens eventuella behov av särskilt stöd utreds skyndsamt.

Av revisionsrapporten framgår att revisionen bedömer att utredningar endast delvis inleds i de fall där elever riskerar att inte nå betygskriterierna trots extra anpassningar. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har grundskolan uppmärksammat ett utvecklingsbehov med att organisera särskilt stöd. Verksamheten kommer som en förbättringsåtgärd inför 2026 att arbeta med utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Verksamheten kommer att arbeta med att utveckla arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd och stärka kvaliteten i undervisningen i SU-grupp (Särskild undervisningsgrupp) och vid enskild undervisning. Grundskolan kommer särskilt att arbeta med utredningar av elevers behov av särskilt stöd, i syfte att minska i tidsomfattning genom att se över arbetet med utredningar och se om något i utredningsförfarandet kan göras annorlunda för att minska tidsomfattningen på utredningar. Det finns en mall framtagen som bygger på Skolverkets mall och innebär ett kortare utredningsförfarande.

Även i det specialpedagogiska nätverket kommer arbetet med utredningar att lyftas för att hitta ett effektivare sätt att förhålla sig till utredningar. Verksamheten ser ett behov av att arbeta mer i process med utredningar och åtgärdsprogrammen eftersom man då kan frigöra specialpedagogiska insatser och inte själva utredningarna.

- *Rekommendation 4: Säkerställa att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § Skoll och åtgärdsprogram, SKOLFS 2022:334 avsnitt 5).*

Av rutinen ”Organisera för särskilt stöd” framgår att rektor har ansvar för att åtgärder för särskilt stöd kontinuerligt följs upp och utvärderas. Vidare framgår av rutinen att hur ofta det är lämpligt att följa upp och utvärdera ett åtgärdsprogram beror på elevens behov av särskilt

stöd och vad åtgärden ska leda till. Behovet av uppföljning och utvärdering kan också variera över tid. Det är rektorn, eller den i personalen som har fått delegerat av rektorn att besluta om åtgärdsprogram, som i det enskilda fallet avgör hur ofta det är lämpligt att göra uppföljningar och utvärderingar. Det framgår också att varje åtgärd ska utvärderas för sig och olika åtgärder kan utvärderas vid olika tillfällen beroende på karaktär och långsiktighet.

Av Sektor utbildnings uppföljning till huvudman på tema Mål och resultat 2025 framgår att alla skolenheter har arbetat med att implementera rutinen "*Organisera för särskilt stöd*" under 2025. Verksamheten har genomfört kompetensutveckling för specialpedagoger i att analysera elevers behov av särskilt stöd samt kompetensutveckling för rektorer och specialpedagoger i att förtydliga definitioner av åtgärder för särskilt stöd.

Vidare framgår att grundskolan har identifierat ett utvecklingsbehov med att utveckla arbetet med att organisera för särskilt stöd vilket kommer att arbetas med under 2026. Verksamheten kommer fortsätta att utveckla arbetet med särskilt stöd genom att fokusera på arbetet med uppföljning av extra anpassningar. En utveckling av ledning och stimulans och extra anpassningar i den ordinarie undervisningen torde öka elevernas kunskapsresultat och minska behovet av utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Som ovan nämnt kommer även verksamheten att arbeta med utredningar av elevers behov av särskilt stöd, i syfte att minska i tidsomfattning. Detta arbete kommer att följas upp i Sektor utbildnings uppföljning till huvudman på tema Mål och resultat 2026.

Kommunstyrelsen bedömer att det är tydligt beskrivet i ovan nämnda rutin att åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas. För att säkerställa arbetet med ovan nämnda rutin samt rekommendation 2, kommer specialpedagogerna få ett särskilt uppdrag att kontrollera alla åtgärdsprogram, att de uppfyller kraven som ställs i skollagen. Detta kommer att följas upp vid den specialpedagogiska analysen i juni 2026. Det kommer sedan att följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet på temat Mål och resultat 2026.

- *Rekommendation 5: Särskilt följa upp och analysera lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd (4 kap. 3 och 5-6 §§ SkollL).*

Revisionen bedömer att det är en brist att huvudmannen inte särskilt har analyserat orsakerna till att så många lärare bedömer att utredning inte genomförs skyndsamt.

Verksamheten har tittat på lärarpersonalens svar i skolenkäten och haft det som underlag till lärarnas resultatanalyser som genomförs varje år i juni månad. Verksamheten menar att det hänger samman med skolenkäten och bedömer att verksamheten får ut mer av lärarnas resultatanalyser som genomförs. Detta följs sedan upp i verksamhetens systematiska kvalitetsarbete i tema Lärandeprocesser.

KOMMUNSTYRELSEN

§ 131

Dnr: KS 2025/314

Anmälningssärende: Revisionsrapport om granskning av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av särskilt stöd, inom grundskolan, sektor utbildning 2025

Beslut

Kommunfullmäktige noterar att revisionsrapporten inkommit.

Sammanfattning av ärendet

Som del i kommunrevisionens revisionsplan för 2025 har en granskning genomförts av kommunstyrelsens styrning och uppföljning av arbetet med särskilt stöd inom grundskolan. Den rapport som är resultatet av granskningen ger den samlade bedömningen att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

I rapporten förs flera rekommendationer fram, som kommunrevisionen ställt sig bakom. Kommunrevisionen har behandlat den genomförda granskningen, som utförts av revisionens sakkunniga biträde. Kommunfullmäktige har fått rapporten överlämnad för kännedom.

Beslutsunderlag

Följebrev - Revisionens granskning av beslut om särskilt stöd

Rapport - Granskning av beslut om särskilt stöd, Stenungsunds kommun

Inlägg i debatten

Jan Rudén (S) gör inlägg i debatten.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen – maja.odelius@stenungsund.se

Granskning av beslut om särskilt stöd

Rapport

Stenungsunds kommun

2025-08-21

Antal sidor 17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
3	Syfte och revisionsfrågor	5
4	Avgränsning	5
5	Revisionskriterier	5
6	Metod	6
7	Resultat av granskningen	7
7.1	<i>Utredning</i>	8
7.1.1	Bedömning	9
7.2	<i>Samråd med elevhälsan</i>	9
7.2.1	Bedömning	10
7.3	<i>Åtgärdsprogram</i>	10
7.3.1	Bedömning	11
7.4	<i>Åtgärder</i>	12
7.4.1	Bedömning	14
7.5	<i>Huvudmannens uppföljning</i>	14
7.5.1	Bedömning	15
8	Samlad bedömning och rekommendationer	17

1 SAMMANFATTNING

Azets har av Stenungsunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunstyrelsens styrning och uppföljning av arbetet med särskilt stöd. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd (beslutsfattande med mera) bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att det finns tydliga och kända rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Samråd sker med elevhälsan.

Åtgärdsprogram upprättas i hög grad i enlighet med de krav som ställs i 3 kap. 9 § skollagen och elever i behov av särskilt stöd får det även om insatserna inte alltid ges i den omfattning som bedöms krävas. Kommunstyrelsen som huvudman följer årligen upp och dokumenterar arbetet med särskilt stöd i sitt systematiska kvalitetsarbete. Det är dock en brist att kommunstyrelsen inte har beslutat om det dokumenterade kvalitetsarbetet.

Vi ser också en risk för att utredning inte i alla fall inleds då elev, trots extra anpassningar, inte bedöms kunna uppnå betygskriterierna i ett eller flera ämnen. Vi ser också att uppföljning och utvärdering inte har gjorts av samtliga åtgärdsprogram i vårt stickprov.

På följande sida redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja 	
Revisionsfråga	Bedömning
Inleds utredning i de fall där elever riskerar att inte nå betygsgränserna trots extra anpassningar?	Endast delvis
Sker samråd med elevhälsan i samband med utredning av behov av särskilt stöd?	Ja
Upprättas åtgärdsprogram där elevens behov av särskilt stöd, och hur det ska tillgodoses, framgår?	I allt väsentligt
Genomförs åtgärder som tillgodoser elevens behov av särskilt stöd?	I allt väsentligt
Följs åtgärderna upp i enlighet med åtgärdsprogrammet?	Endast delvis
Följer styrelsen upp arbetet med särskilt stöd?	I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- besluta om dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. (6 kap. 38 § 1 p KL och 4 kap. 3 § SkoL)
- säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram vad gäller att elevens behov av särskilt stöd ska beskrivas liksom att befattning på ansvariga tjänstepersoner anges. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkoL)
- säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som anses behövas. (3 kap. 7 § 3 st. SkoL)
- säkerställa att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkoL och Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, SKOLFS 2022:334 avsnitt 5)
- särskilt följa upp och analysera lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd. (4 kap. 3 och 5–6 §§ SkoL)

2 BAKGRUND

Azets har av Stenungsunds kommuns revisorer fått i uppdrag att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Utbildningen i landet ska vara likvärdig och ta hänsyn till elevers olika behov. En av skolans huvuduppgifter är att anpassa undervisningen så att varje elev får möjlighet att lära på det sätt som passar eleven bäst. Eleven har rätt att få den stimulans, det stöd och de extra anpassningar som behövs för att nå så långt som möjligt inom den ordinarie undervisningen. Om skolan misstänker att eleven trots detta inte kommer att nå betygskriterierna i ett eller flera ämnen ska skolan ge eleven särskilt stöd. Rätten till särskilt stöd är kopplad till rätten att nå de betygskriterier som minst ska uppnås eller till att eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Stenungsunds kommuns revisorer bedömer i sin risk- och väsentlighetsanalys att alla elever riskerar att inte få det särskilda stöd som de behöver för att uppnå betygskriterierna i alla ämnen. Andel elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen i årskurs sex har minskat två år i rad och andel elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen i årskurs 9 var 2024 den lägsta sedan 2017.

3 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd (beslutsfattande med mera) bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Inleds utredning i de fall där elever riskerar att inte nå betygskriterierna trots extra anpassningar?
- Sker samråd med elevhälsan i samband med utredning av behov av särskilt stöd?
- Upprättas åtgärdsprogram där elevens behov av särskilt stöd, och hur det ska tillgodoses, framgår?
- Genomförs åtgärder som tillgodoser elevens behov av särskilt stöd och följs åtgärderna upp i enlighet med åtgärdsprogrammet?
- Följer styrelsen upp arbetet med särskilt stöd?

4 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till grundskolan.

5 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap § 6
- Skollagen (2010:800) 3 kap. 7 § och 9–10 §§ samt 4 kap. 3 och 5–6 §§,
- Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram

6 METOD

Granskningen har genomförts genom studier av Skolinspektionens skolenkät och beslut, samt interna kommunala dokument såsom dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete och intern kontroll. Intervjuer har genomförts med ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsens välfärdsutskott, utbildningschef tillika skolchef, verksamhetschef grundskola, funktionschef centrala barn- och elevhälsan samt urval av rektorer, lärare och personal från elevhälsan. Tre stickprov av åtgärdsprogram har tagits från ett urval av fyra grundskoleenheter.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av sektorchef, verksamhetschef och funktionschef.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

I Stenungsunds kommun finns ett styrdokument med rutin benämnt *Organisera för särskilt stöd*. Dokumentet inleds med definitioner av begrepp och hänvisningar till skrivningar i skollagen, främst dess tredje kapitel som berör barns och elevers utveckling mot målen. I dokumentet tydliggörs också var ansvaret under processen ligger och hur arbete från utredning till uppföljning och utvärdering ska dokumenteras. Arbetet ska bedrivas i två olika digitala system. I styrdokumentet finns också handledning till de digitala systemen. Stödmaterial i form av blankettmallar och handledning¹ finns att tillgå på kommunens intranät.

Tabellen nedan visar de senaste uppgifterna ur offentlig statistik vad gäller andel elever i grundskolan som har åtgärdsprogram samt andel elever i årskurs 6 respektive årskurs 9 som inte uppnått betygsriterierna i alla ämnen. Uppgifterna jämförs med rikets genomsnitt.

2023/2024	Stenungsund ²	Riket ³
Andel elever med åtgärdsprogram	4,6 %	6,2 %
Andel elever som får enskild undervisning	0,3 %	0,9 %
Andel elever i särskild undervisningsgrupp	1,0 %	1,3 %
Andel elever med anpassad studiegång ⁴	1,3 %	1,4 %
Andel elever med studiehandledning på modersmål.	1,8 %	2,5 %
Andel elever som ej uppnått betygsriterierna i alla ämnen, årskurs 6	29,5 %	28,9 %
Andel elever som ej uppnått betygsriterierna i alla ämnen, årskurs 9	25,6 %	27,6 %

Av uppgifterna ovan kan vi se att måluppfyllelsen efter årskurs 6 i Stenungsunds kommun är något lägre än rikets genomsnitt. Måluppfyllelsen efter årskurs 9 var dock högre i Stenungsunds kommun i förhållande till rikets genomsnitt. Måluppfyllelsen varierar mellan 2 och 8 procentenheter mellan åren, men har under de senaste fem åren alltid legat över rikets genomsnitt.

Andel elever med åtgärdsprogram i Stenungsunds kommun, liksom åtgärder i form av enskild undervisning och undervisning i särskild undervisningsgrupp, är lägre än genomsnittet i riket. Andel elever med anpassad studiegång är dock i paritet med rikets genomsnitt.

Tabellen nedan visar andel elever i årskurs 6 läsåret 2020/2021 och i årskurs 9 2023/2024 som inte uppnådde betygsriterierna i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk.

¹ Stödmaterial till utredning av elevs behov av särskilt stöd

² Kommunal huvudman

³ Samtliga huvudmän

⁴ Om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen.

Stenungsund	2020/2021 åk. 6	2023/2024 åk. 9
engelska	8,7 %	9,5 %
matematik	12,8 %	14,8 %
svenska	7,9 % ⁵	8,0 %
svenska som andraspråk	48,1 %	37,5 %

Skolverket

Uppgifterna ovan visar att andel elever som når målen i engelska minskar något från årskurs 6 till årskurs 9. Utvecklingen är densamma i matematik. Att andelen elever som når målen i svenska som andraspråk ökar från årskurs 6 till årskurs 9 kan ha sin förklaring i att eleverna har befunnit sig i språkområdet tre år längre.

7.1 UTREDNING

”Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd”, enligt 3 kap. 7 § skollagen. Beslut om särskilt stöd fattas av rektor. Huvudmannen ansvarar dock för att rektor har ekonomiska förutsättningar att besluta om särskilt stöd och att arbetet med särskilt stöd i övrigt fungerar på skolenheterna.⁶

I Skolinspektionens skolenkät, som genomförs hos varje huvudman vartannat år, tillfrågades alla undervisande lärare⁷ om bland annat särskilt stöd. Den första siffran i kolumnen anger genomsnittet i Stenungsunds kommuns kommunala skolor och den andra siffran genomsnittet i enkätomgången.

Utredning – särskilt stöd	Avger positivt svar ⁸	Index ⁹
Tycker du att skolan utreder behovet av särskilt stöd skyndsamt när extra anpassningar inte är tillräckliga?	42 % / 56 %	5,0 / 5,7

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2025, Skolinspektionen

Av uppgiften ovan kan vi se att grundskollärarna i Stenungsunds kommun i lägre grad än genomsnittet i enkätomgången bedömer att ”skolan utreder behovet av särskilt stöd skyndsamt”. Över hälften av lärarna tycker att behov av särskilt stöd ”till viss del” eller ”inte alls” utreds skyndsamt.

I intervjuer med rektorer, lärare och representanter för elevhälsan framgår att det på varje enhet finns en struktur för processen från det att en lärare bedömer att extra anpassningar inte är tillräckliga för att möta en elevs behov. Samtliga respondenter hänvisar till centrala och lokala rutiner. Lärare som bedömer att vidtagna extra anpassningar inte får avsedd effekt kontakter elevhälsan. Det kan göras med direktkontakt eller vid specifika fora för samverkan såsom konsultationer eller elevhälsomöten (EHM). I dessa redovisar respektive lärare bedömningen av en

⁵ Då antalet elever motsvarar 1-4 anges inte uppgiften i offentlig statistik.

⁶ Se Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. (SKOLFS 2022:334)

⁷ Svarsfrekvens 64 %, vilket är lågt

⁸ Anger svaret ”helt och hållet” eller ”till stor del”.

⁹ Medelvärdet och indexvärdet hamnar på en skala mellan 0–10, där 10 innebär att respondenterna svarar ”helt och hållet” och 0 ”inte alls” stämmer, däremellan finns svarsalternativen ”till stor del” och ”till viss del”.

elevs måluppfyllelse och får stöd antingen genom förslag på ytterligare åtgärder inom ram för extra anpassningar eller genom att ärendet tas vidare till skolans elevhälsoteam (EHT). På EHT beslutar rektor om en utredning ska inledas eller inte. Om en utredning inleds ges ansvaret vanligen till specialpedagog eller en annan representant i elevhälsan. Elever i behov av stöd ökar kontinuerligt och stödbehoven blir också mer omfattande, enligt flera respondenter. Det betyder att ärenden som ska utredas behöver prioriteras. Alla utredningar kan inte göras skyndsamt, vilket, enligt respondenterna, kan förklara lärarnas svar i skolenkäten. Att en utredning inte kan startas skyndsamt betyder emellertid inte att eleven under väntan på utredning är utan insatser. Extra anpassningar genomförs kontinuerligt och parallellt, enligt respondenterna.

Av granskningens stickprov framgår att utredningar i samtliga fall har föregåt beslut om åtgärdsprogram. Utredningar vid tre av de fyra skolorna i urvalet är gjorda i en och samma mall (*Utredning*) medan utredningarna vid de fjärde skolenheten är gjorda i två andra mallar (*Utredning av elevs behov av särskilt stöd – dokumentation* och *Utredning av elevs behov av särskilt stöd i grundskolan*). I samtliga utredningar anges att elev och vårdnadshavare har varit involverade i utredningen.

7.1.1 Bedömning

Vår bedömning är att utredning endast delvis inleds i de fall där elever riskerar att inte nå betygskriterierna trots extra anpassningar.

Vi grundar vår bedömning på att andelen elever som inte uppnår betygskriterierna i till exempel matematik både i årskurs sex och årskurs nio, liksom att drygt var fjärde elev inte uppnår betygskriterierna i samtliga ämnen vida överstiger andel elever med åtgärdsprogram. Även lärarnas svar i skolenkäten är oroande och vi bedömer att det är en brist att huvudmannen inte särskilt har analyserat orsaker till att så många lärare bedömer att utredning inte genomförs skyndsamt.

Av genomförda stickprov och intervjuer framgår att utredning har gjorts i samtliga fall innan beslut om åtgärdsprogram fattats och att det finns fungerande rutiner för lärare att lyfta ärenden till elevhälsa och rektor då extra anpassningar inte bedöms tillräckliga.

7.2 SAMRÅD MED ELEVHÄLSAN

Elevhälsan i Stenungsunds kommun är tvärprofessionellt organiserad i tre skolområden som leds av en enhetschef i varje område. Enhetschefen är närmaste chef för de kuratorer, psykologer, skolsköterskor samt studie- och yrkesvägledare som arbetar inom skolområdet. På skolenhetsnivå leds elevhälsans arbete av rektor. På sektornivå finns funktionschef för stab och stöd som är chef för de tre enhetscheferna. Funktionschefen är också verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen och ansvarar för patientsäkerhetsarbetet tillsammans med medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska och skolpsykolog med psykologiskt ledningsansvar.

I Stenungsunds kommun finns också ett särskilt team, *Flexibelt särskilt stöd (FSS)*, som består av skolpsykolog, specialpedagog, speciallärare och en lärare. Se vidare nedan under *Åtgärder*.

I intervjuer framgår att elevhälsan är involverad i arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. På skolenheterna finns olika fora för dialog mellan lärare och elevhälsans personal. Dessa mötesplatser

kan kallas elevhälsomöten (EHM), analysmöten eller konsultationer. Elevers behov av anpassningar och särskilt stöd kan diskuteras både före, under och efter genomförd utredning av särskilt stöd. Specialpedagogen är i hög grad involverad i arbetet med utredningen även som ansvarig för utredningen.

Av stickproven framgår att elevhälsans specialpedagogiska insats i flera fall är ansvarig för utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Detsamma gäller för utvärdering av åtgärdsprogram. Inte i något åtgärdsprogram i stickproven refereras till annan insats inom elevhälsa.

7.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att samråd sker med elevhälsan i samband med utredning av behov av särskilt stöd.

Vi bygger vår bedömning på genomförda stickprov och intervjuer som visar att elevhälsan involveras i utredning av särskilt stöd, dels genom att specialpedagog i hög utsträckning är ansvarig för utredningen, dels genom att utredningens resultat behandlas i elevhälsoteam.

7.3 ÅTGÄRDSPROGRAM

Åtgärdsprogram beslutas i mall som är framtagen specifikt för ändamålet. Mallen finns tillgänglig på kommunens intranät. Beslut om åtgärdsprogram dokumenteras och bevaras i två olika digitala system efter att rektor skrivit ut åtgärdsprogrammet och skrivit under det fysiskt.

I granskningen har tre stickprov tagits från vardera skolenheten i urvalet. I tabellen nedan redovisas resultatet av stickprovskontrollen. Under rubriken anmärkningar redovisas avvikelser som vi bedömer utgör brister i förhållande till skollagens krav på vad ett åtgärdsprogram ska innehålla. Ett åtgärdsprogram ska innehålla:

- elevens behov (Elevers svårigheter ska inte anges.)
- åtgärder, som ska vara konkreta, utvärderingsbara och av dignitet som motsvarar särskilt stöd. (Stöd att komma igång, viss typ av instruktion, tillgång till dator eller viss programvara utgör inte särskilt stöd.)
- tid för uppföljning och utvärdering
- ansvarig för åtgärder och utvärdering, namn och befattning
- beslutsfattare, namn och befattning

Stickprov nummer	Utan anmärkning	Med anmärkning eller kommentar
1	X	- Elevens behov uttrycks något otydligt.
2	X	
3	X	
4	X	- Under rubriken elevens behov anges delvis åtgärder.
5	X	- Under rubriken elevens behov anges delvis åtgärder.
6		- Under rubriken elevens behov anges åtgärder.
7	X	- Åtgärden skulle kunna utgöra extra anpassning utifrån uppgifter om insatsens omfattning och utsträckning i tid.
8		- Åtgärden omfattar någon form av stöd (som inte tydliggörs) vid tre tillfällen à 35–45 minuter i veckan. Omfattning i tid per vecka framgår, men inte tidsperiod, vilket behöver framgå för att det ska gå att bedöma om insatsen är särskilt stöd eller extra anpassning.
9		- befattning saknas på ansvarig för åtgärd och uppföljning/utvärdering - Åtgärden omfattar någon form av stöd vid två tillfällen à 30 minuter i veckan. Omfattning i tid per vecka framgår, men inte tidsperiod, vilket behöver framgå för att det ska gå att bedöma om insatsen är särskilt stöd eller extra anpassning.
10	X	- befattning saknas på ansvarig för åtgärd och uppföljning/utvärdering
11	X	
12	X	- befattning saknas på ansvarig för åtgärd och uppföljning/utvärdering

Av stickproven framgår att samtliga beslut om åtgärdsprogram är fattade i kommunens mall.

7.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att åtgärdsprogram i allt väsentligt upprättas där elevens behov av särskilt stöd, och hur det ska tillgodoses, framgår.

Vi bygger vår bedömning på genomförda stickprov. Av dessa framgår att elevens behov i hög grad anges även om det i ett par fall blandas med åtgärder. Vi bedömer också att beslutade åtgärder i huvudsak utgör särskilt stöd, men det är inte i alla beslut klart om insatsens omfattning och tidsutsträckning är sådan att åtgärden är att betrakta som särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå hur behov ska tillgodoses och vem som ansvara för uppföljning och utvärdering. Vi

bedömer därför att befattning och namn ska anges för ansvarig för åtgärd, uppföljning och utvärdering.

7.4 ÅTGÄRDER

Resurser till kommunens skolenheter fördelas till skolenheterna primärt utifrån elevantal. I någon mån tas hänsyn till skolenheternas elevsammansättning genom att resurstilldelningen också beaktar socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Två skolenheter erhöll 2025 ett särskilt bidrag om en (1) mnkr vardera utifrån enheternas socioekonomiska struktur. Undervisning i svenska som andraspråk finansieras med ett bidrag per deltagande elev som respektive rektor tar del av. Kostnader för lokaler tas centralt för att säkerställa likvärdiga förutsättningar för undervisning, enligt välfärdsutskottets presidium. För elever med extraordinära behov av medicinska stödinsatser finns också tilläggsresurs för rektorer att söka på sektornivå.

Välfärdsutskottets presidium menar att det finns resurser för att kunna bedriva en god verksamhet, men att det finns mer att göra för huvudmannen för att stärka rektors förutsättningar att möta de behov som eleverna har. Det gäller bland annat tillgång till ändamålsenliga lokaler. Ett par skollokaler är nybyggda och ger goda förutsättningar att anpassa lärmiljön, medan det på andra skolenheter är mer utmanande, enligt respondenterna. Uppagningsområden kan behöva ses över för att motverka ett för högt elevantal på skolor med mindre ändamålsenliga lokaler, enligt presidiet.

Övriga respondenter ser också att lokalernas ändamålsenlighet varierar mellan enheterna. Vad gäller resurserna i övrigt menar rektorerna att prioriteringar ständigt behöver göras. Förutsättningarna kan också förändras snabbt till exempel om elevantalet sjunker eller om elever med stora stödbehov tillkommer såsom elever placerade i kommunen på boende enligt socialtjänstlagen eller lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Uppgifterna nedan visar undervisade lärares svar i Skolinspektionens skolenkät på frågan om åtgärder.

Särskilt stöd i enlighet med utredning	Avger positivt svar ¹⁰	Index ¹¹
Tycker du att skolan ger stöd i enlighet med de behov som utredningar om särskilt stöd visar?	46 % / 57 %	5,2 / 5,7

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2025, Skolinspektionen

Knappt hälften av grundskollärarna i Stenungsunds kommun menar att skolan "helt och hållet"¹² eller "till stor del" ger elever stöd i enlighet med vad utredningen har visat att de behöver. Andelen är i stort densamma som menar att behov av särskilt stöd görs skyndsamt. Närmare två av fem lärare anger att skolan "till viss del" eller "inte alls" ger stöd i enlighet med de behov som utredningar visar. Att så många lärare avger negativa svar kan ha olika orsaker enligt intervjuade lärare. Det kan både handla om att lärare har många elever med stora behov av stödinsatser i sina grupper eller att lärare har grupper med få elever med stora behov i en för övrigt högpresterande grupp. En annan orsak som anges är att åtgärderna inte bedöms sättas in skyndsamt. Det kan också

¹⁰ Anger svaret "helt och hållet" eller "till stor del".

¹¹ Medelvärde och indexvärde hamnar på en skala mellan 0-10, där 10 innebär att respondenterna svarar "helt och hållet" och 0 "inte alls" stämmer, däremellan finns svarsalternativen "till stor del" och "till viss del".

¹² 6 procent

vara så att åtgärderna uteblir om den personal som ansvarar för åtgärden behövs på annat håll till exempel som vikarie i klass.

I intervjuer med rektorer, lärare och representanter för elevhälsa framgår att alla elever i behov av särskilt stöd får det i någon form. Resurserna är begränsade och i åtgärdsprogram beslutas om åtgärder som kan erbjudas. Flera respondenter är eniga om att insatserna i flera fall borde vara mer omfattande. Det förefaller dock inte vara formen på insats som brister förutom i de fall då eleverna är i behov av behandling till exempel för psykisk ohälsa eller i behov av andra insatser från region eller socialtjänst. Samverkan sker med socialtjänst och region, men elevhälsan och andra respondenter bedömer att det finns ett tryck på elevhälsan att utföra uppgifter som inte åligger densamma. Det kan handla om att genomföra behandlande samtal med elever eller göra utredningar. Både rektorer och representanter för elevhälsan menar att elevhälsans arbetsuppgifter utifrån skollag är i fokus, men att andra uppgifter kan utföras för att underlätta samverkan med region och socialtjänst.

Representanter för sektorledningen delar rektorernas bild av att elever i behov av särskilt stöd får det, men att omfattningen på insatsen kan brista. Det behövs mer personal med rätt utbildning för att möta behoven. Sektorledningen ser också svårigheter att ge rätt stöd till elever som också har ett stort vårdbehov.

För elever i behov av anpassad lärmiljö skild från den ordinarie undervisningssituationen beslutas om undervisning i särskild undervisningsgrupp. Särskilda undervisningsgrupper finns vid kommunens högstadieskolor. I intervjuer framgår att den personal som arbetar i dessa grupper i hög grad har ändamålsenlig utbildning. Representanter för sektorns ledningsgrupp menar att det är av stor betydelse att den personal som arbetar med elever med stora behov har adekvat pedagogisk utbildning. Därför finns det i kommunen få elevassistenter.

Åtgärder i form av särskilt stöd vidtas primärt med de resurser som finns på respektive enhet, enligt intervjuade rektorer. På central nivå finns dock det tvärprofessionella teamet FSS, som nämnts ovan under rubriken *Samverkan med elevhälsa*. Teamets insatser består både av handledning till personal och arbete med enskilda elever. Syftet är att " hitta inkluderande lösningar och skapa tillgängliga lärmiljöer så nära elevens ordinarie sammanhang som möjligt".¹³ Under höstterminen 2024 etablerades också ett skolsocialt team i samverkan mellan skola och socialtjänst. Insatsen finansieras delvis av statsbidrag och syftar till att arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att med tidiga insatser skapa en tryggare skolgång. Insatser görs på respektive rektors initiativ. Enligt den senaste kvalitetsrapporten kommer det skolsociala teamet bland annat att arbeta med problematisk skolfrånvaro.

I Stenungsunds kommun finns också en resursskola, det vill säga en skolenhet som endast tar emot elever med stora stödbehov som inte kan mötas vid en ordinarie skolenhet. Resursskolan är samlokaliserad med en av kommunens skolenheter och erbjuder undervisning för elever i mellan- och högstadiet. Upp till åtta elever kan erbjudas undervisning där. Resursskolan ersatte en central särskild undervisnings-grupp, som av ett par respondenter inte upplevdes möta elevernas behov. I granskningen har inte framgått att en central särskild undervisningsgrupp efterfrågas.

¹³ Mål och resultat 2024, sid. 40

I intervjuer framgår att åtgärder i form av särskilt stöd följs upp enligt rutin efter 6–8 veckor. Vid behov görs justeringar i åtgärdsprogrammet. I de fall insatserna har fått avsedd effekt avslutas åtgärdsprogram.

Av stickprov framgår att utvärderingar saknas i fem av tolv fall. I ett fall har beslutat datum för utvärdering inte passerats. Omfattningen på dokumentationen av uppföljning respektive utvärdering varierar från tre rader till drygt en A4-sida.

7.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att åtgärder som tillgodoser elevens behov i allt väsentligt genomförs.

Vi grundar vår bedömning på intervjuer och stickprov. Förutom åtgärder som vidtas med resurser på enhetsnivå finns resurser på sektornivå i form av specialistkompetens. Vi bedömer att dessa centrala resurser utgör ett gott och viktigt stöd för att säkerställa att ändamålsenliga och likvärdiga åtgärder kan sättas in vid samtliga enheter. Även resursskola stödjer en likvärdig utbildning.

Det är en brist att insatsernas omfattning inte i alla fall motsvarar elevernas behov.

Vår bedömning är att åtgärderna endast delvis följs upp/utvärderas i enlighet med åtgärdsprogrammet.

Vi grundar vår bedömning på intervjuer och stickprov. Förutom åtgärder som vidtas med resurser på enhetsnivå finns resurser på sektornivå i form av specialistkompetens. Vi bedömer att dessa centrala resurser utgör ett gott och viktigt stöd för att säkerställa att ändamålsenliga och likvärdiga åtgärder kan sättas in vid samtliga enheter. Även resursskola stödjer en likvärdig utbildning.

7.5 HUVUDMANNENS UPPFÖLJNING

Av styrdokumentet *Organisera för särskilt stöd* framgår att varje beslut om åtgärdsprogram ska rapporteras löpande i ett digitalt system för att möjliggöra statistik till det systematiska kvalitetsarbetet och SCB.

Huvudmannen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån tre temaområden: mål och resultat, lärandeprocesser och trygghet och trivsel. Den senaste rapporten omfattar *Mål och resultat* och är daterad 2024-11-11. Den behandlades vid kommun-styrelsens sammanträde i januari 2025.¹⁴ Styrelsen beslutade att notera informationen.

I kvalitetsrapporten görs bland annat en uppföljning av ett utvecklingsarbete som inleddes 2023. Utvecklingsarbetet har bland annat handlat om att implementera ovan nämna rutin¹⁵ för arbetet med särskilt stöd. Av rapporten framgår att implementering av rutin och utveckling av gemensam mall för utredning har genomförts.

¹⁴ KS 2025-01-13 § 10

¹⁵ *Rutin – Organisera för särskilt stöd*

Kunskapsresultat redovisas efter årskurs tre, sex och nio. I årskurs sex och nio redovisas andel elever som uppnått godkända resultat i varje ämne. Jämförelse görs med tidigare läsår, kön och i någon mån genomsnittet i riket och mellan skolenheter. Analysen utgår från skolenheternas kvalitetsrapporter och fokuserar i årskurs sex på fyra ämnen, engelska, idrott och hälsa, matematik och svenska/svenska som andraspråk. I rapporten redovisas översiktligt enheternas analys och åtgärder att vidta.

Måluppfyllelsen i årskurs nio redovisas utifrån måtten: behörighet till yrkesprogram, meritvärde och godkända betyg per ämne. Analys och åtgärder att vidta redovisas på enhetsnivå.

I ett särskilt avsnitt behandlas frågan om *Verksamhetens arbete med särskilt stöd*. Antal åtgärdsprogram redovisas och jämförs översiktligt med föregående år. Insatserna anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp berörs specifikt liksom frågan om var gränsen mellan extra anpassningar och särskilt stöd går. Det framgår av rapporten att den gränsdragningen har varit föremål för diskussion i kvalitetsdialog. Även arbete inom FSS följs upp.

Sista delen i huvudmannens kvalitetsrapport för grundskolan behandlar *Identifierade utvecklingsbehov och förbättringsåtgärder*. Tre utvecklingsbehov, som alla har bäring på måluppfyllelse av kunskapsresultat, har identifierats. Ett behov berör specifikt särskilt stöd. Följande förbättringsområden noteras:

- Kompetensutveckling för rektorer och specialpedagoger i att förtydliga definitioner av åtgärder för särskilt stöd
- Kompetensutveckling för specialpedagoger i att analysera elevers behov av särskilt stöd
- Uppföljning av undervisning i särskilda undervisningsgrupper
- Uppföljning av åtgärder för särskilt stöd i åk 1–6 med fokus på inkludering.
- Kartlägga och förtydliga "resurser" i undervisning.

I löpande text redovisas därefter var det övergripande ansvaret för åtgärder ligger, men inte när åtgärden ska påbörjas eller vara avslutad. Ansvaret för genomförandet av förbättringsåtgärdena åvilar i samtliga fall verksamhet grundskola.

7.5.1 Bedömning

Vår bedömning är att styrelsen i allt väsentligt följer upp arbetet med särskilt stöd.

Vi bygger vår bedömning på huvudmannens dokumenterade systematiska kvalitetsarbete, i vilket det tydligt framgår uppföljning av kunskapsresultat och särskilt stöd. Vi bedömer att resultaten analyseras, även om analysen skulle kunna utvecklas till exempel vad gäller om vidtagna åtgärder ger de resultat som förväntas. Åtgärder att vidta på verksamhetsnivå identifieras och var ansvaret ligger tydliggörs. Det framgår dock inte när insatsen ska påbörjas eller vara avslutad.

Det har redan framgått ovan att vi bedömer det vara en brist att huvudmannen inte särskilt följt upp lärarnas svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd, då merparten av svaren är negativa och inte stödjer att utredning genomförs och åtgärder vidtas i enlighet med 3 kap. 7 och 10 §§ skollagen.

Det systematiska kvalitetsarbetet är ett av kommunstyrelsens viktigaste instrument för styrning av skolväsendet i kommunen vad gäller att säkerställa adekvata förutsättningar för verksamheten, utveckla utbildningen och åtgärda brister. Det är därför en brist att kommunstyrelsen inte årligen beslutar om huvudmannens dokumenterade systematiska kvalitetsarbete utan nöjer sig med att notera informationen.

8 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning säkerställer att arbetet med särskilt stöd (beslutsfattande med mera) bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd (beslutsfattande med mera) bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- besluta om dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. (6 kap. 38 § 1 p KL och 4 kap. 3 § SkoL)
- säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram vad gäller att elevens behov av särskilt stöd ska beskrivas liksom att befattning på ansvariga tjänstepersoner anges. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkoL)
- säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som anses behövas. (3 kap. 7 § 3 st. SkoL)
- säkerställa att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkoL och Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, SKOLFS 2022:334 avsnitt 5)
- särskilt följa upp och analysera lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd. (4 kap. 3 och 5–6 §§ SkoL)

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal revisor

Specialist

Liz Gard

Certifierad kommunal revisor

Kundansvarig

Kommunrevisionen

Till Kommunfullmäktige

Granskning av beslut om särskilt stöd

Kommunrevisionens sakkunniga biträde Azets har på vårt uppdrag genomfört en granskning av beslut om särskilt stöd.

Utifrån granskningsrapporten bedömer revisionen att kommunstyrelsen som huvudman för grundskolan, genom sin styrning och uppföljning i allt väsentligt säkerställer att arbetet med särskilt stöd bedrivs enligt skollagens krav och beslutade interna riktlinjer.

De sakkunniga för i rapporten fram ett antal rekommendationer till kommunstyrelsen, som de förtroendevalda revisionerna ställer sig bakom:

- besluta om dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. (6 kap. 38 § 1 p KL och 4 kap. 3 § SkoL)
- säkerställa att formella krav på upprättande av åtgärdsprogram vad gäller att elevens behov av särskilt stöd ska beskrivas liksom att befattning på ansvariga tjänstepersoner anges. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkoL)
- säkerställa att förutsättningar finns vid varje skolenhet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som anses behövas. (3 kap. 7 § 3 st. SkoL)
- säkerställa att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas. (2 kap. 8 § och 3 kap. 9 § SkoL och Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, SKOLFS 2022:334 avsnitt 5)
- särskilt följa upp och analysera lärarpersonalens svar i skolenkäten på frågor om särskilt stöd. (4 kap. 3 och 5–6 §§ SkoL)

Kommunrevisionen har behandlat granskningen och överlämnar den härmed till kommunfullmäktige för kännedom.

Stenungsund den 21 augusti 2025

För kommunrevisionen

Jakob Hallman
Ordförande

Pia Andell
vice ordförande

§ 61

Dnr: KS 2025/124

Hälso- och sjukvårdsavtal mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner samt dess lagreglerade överenskommelser

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att, för Stenungsunds kommuns del, ingå:

1. *Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland,*
2. *underavtalet Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård,*
3. *underavtalet Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård,*
4. *underavtalet Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende och*
5. *underavtalet Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård.*

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelning avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Nytt avtal och tillhörande överenskommelser kommer, om samtliga 49 kommuner och regionen beslutar ingå dessa, att börja gälla från och med 2027-01-01.

Västra Götalandsregionen ställde sig bakom föreslaget avtal med tillhörande överenskommelser 2025-11-04.

Under framtagningsprocessen för nytt Hälso- och sjukvårdsavtal har Västra Götalandsregionen samt de 49 kommunerna fått yttra sig över förslag, genom ett remissförfarande som pågick mellan 2025-02-03 och 2025-06-19.

Beslutsunderlag

Välfärdsutskottet 2026-02-11 § 19

Tjänsteskrivelse 2025-12-03.

Hälso- och sjukvårdsavtal - avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen - och kommunerna i västra Götaland (GRFS 2025-00226) §

Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Samverkan kring personer psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård (GRFS 2025-00226)

Kommunstyrelsen 2025-04-28 § 131

Tjänsteskrivelse 2025-03-28

Remissvar för nytt hälso- och sjukvårdsavtal med lagreglerade överenskommelser

Beslut skickas till

Rickard.persson@stenungsund.se

Hampus.bergman@stenungsund.se

Cecilia.malm@stenungsund.se

VGR: regionstyrelsen@vgregion.se (ange diarienummer RS 2025-04142)

Västkom: info@vastkom.se (ange diarienummer 2025_017)

§ 19

Dnr: KS 2025/124

Hälso- och sjukvårdsavtal mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner samt dess lagreglerade överenskommelser

Beslut

Välfärdsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att, för Stenungsunds kommuns del, ingå:

1. *Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland,*
2. *underavtalet Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård,*
3. *underavtalet Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård,*
4. *underavtalet Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende och*
5. *underavtalet Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård.*

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelning avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Nytt avtal och tillhörande överenskommelser kommer, om samtliga 49 kommuner och regionen beslutar ingå dessa, att börja gälla från och med 2027-01-01.

Västra Götalandsregionen ställde sig bakom föreslaget avtal med tillhörande överenskommelser 2025-11-04.

Under framtagningsprocessen för nytt Hälso- och sjukvårdsavtal har Västra Götalandsregionen samt de 49 kommunerna fått yttra sig över förslag, genom ett remissförfarande som pågick mellan 2025-02-03 och 2025-06-19.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-12-03.

Hälso- och sjukvårdsavtal - avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i västra Götaland (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Samverkan kring personer psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård (GRFS 2025-00226)

Kommunstyrelsen 2025-04-28 § 131

Tjänsteskrivelse 2025-03-28

Remissvar för nytt hälso- och sjukvårdsavtal med lagreglerade överenskommelser

Beslut skickas till

Rickard.persson@stenungsund.se

Hampus.bergman@stenungsund.se

Cecilia.malm@stenungsund.se

VGR: regionstyrelsen@vgregion.se (ange diarienummer RS 2025-04142)

Västkom: info@vastkom.se (ange diarienummer 2025_017)

Hampus Bergman
Sjuksköterska MAS

Till kommunfullmäktige

Hälso- och sjukvårdsavtal, med dess lagreglerade överenskommelser, mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner

Förslag till beslut

Välfärdsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att, för Stenungsunds kommuns del, ingå:

- 1. Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland,*
- 2. underavtalet Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård,*
- 3. underavtalet Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård,*
- 4. underavtalet Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende och*
- 5. underavtalet Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård.*

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelning avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Nytt avtal och tillhörande överenskommelser kommer, om samtliga 49 kommuner och regionen beslutar ingå dessa, att börja gälla från och med 2027-01-01.

Västra Götalandsregionen ställde sig bakom föreslaget avtal med tillhörande överenskommelser 2025-11-04.

Under framtagningsprocessen för nytt Hälso- och sjukvårdsavtal har Västra Götalandsregionen samt de 49 kommunerna fått yttra sig över förslag, genom ett remissförfarande som pågick mellan 2025-02-03 och 2025-06-19.

Beskrivning av ärendet

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelningen inom primärvården och beskriver hur samverkan mellan olika aktörer i hälso- och sjukvården ska ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland samt Västra Götalandsregionen har fått ett förslag till nytt avtal med tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Om alla 49 kommuner och regionen godkänner förslaget, börjar avtalet gälla från och med den 1 januari 2027. Västra Götalandsregionen ställde sig bakom avtalet och överenskommelserna den 4 november 2025.

Under arbetet med det nya avtalet har regionen och kommunerna haft möjlighet att lämna synpunkter genom ett remissförfarande som pågick mellan 3 februari och 19 juni 2025. I sitt remissvar framhöll Stenungsunds kommun att vissa delar inte tillräckligt säkerställde en god och patientsäker samverkan i enlighet med lagstiftningen. Särskilt gällde detta samverkan i den enskildes hem, både ordinärt och särskilt boende, när insatser från både primärvård och specialistvård behövs. Primärvårdsansvaret delas mellan regionen och kommunerna, medan specialistvården är regionens ansvar.

Efter omarbetning utifrån remissvaren har avtalsförslaget förtydligat ansvarsfördelningen kring vård i hemmet. Detta skapar bättre förutsättningar för samverkansöverenskommelser om hälso- och sjukvårdsuppgifter på både primärvårds- och specialistnivå. Trots att kommunal kompetens enligt kommunallagen (2 kap. 2 §) inte omfattar specialistvård, öppnar förslaget – med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (15 kap. 1 §) – för att sådana överenskommelser kan utarbetas.

Avtalet innehåller också en tydligare skrivning som klargör att bedömningen av vilka insatser som kan utföras på primärvårdsnivå ska ske i en mer jämbördig och strukturerad samverkan mellan parterna.

Förvaltningen bedömer att det omarbetade avtalsförslaget öppnar upp möjligheter för en patientsäker hälso- och sjukvård samt en tydlighet kring medarbetares befogenheter när det krävs att hälso- och sjukvårdens huvudmän samverkar kring vården i hemmet. Utifrån de nya skrivningarna i avtalet skapas möjlighet till mer jämlik samverkan, vilket är till gagn för den enskilde patienten. Om kommunfullmäktige godkänner avtalet behöver andra och mer lokalt förankrade överenskommelser med största sannolikhet arbetas fram mellan huvudmännen, för att hitta lämpliga tillämpningssätt utifrån det övergripande avtalet.

I förslaget till nytt avtal förekommer skrivningar som förvaltningen inte helt delar eller hade önskat förtydliga. Det beskrivs bland annat att primärvården ska *"ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper och avser vanligt förekommande vårdbehov, både enkla och komplexa"*. I hälso- och sjukvårdslagen återfinns "komplext" endast i de delar som berör högspecialiserad vård, vilket är hälso- och sjukvård som är på en så hög nivå att den myndighet som regeringen beslutar om styr vilka specialistsjukhus som får bedriva detta.

I det nya avtalet beskrivs det även att det ska tillämpas av *"alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg inom VGR och kommunerna"*. Hälso- och sjukvårdsavtalet ska reglera just hälso- och sjukvård, varvid det blir svårt att genom avtalet styra omsorgsdelen som till stor del faller in under Socialtjänstens perspektiv.

Gällande överenskommelserna lämnade Stenungsund knapphändiga synpunkter i remissförfarandet och överenskommelserna har inte förändrats i någon större utsträckning jämfört med remissversionerna.

Utifrån att det övergripande hälso- och sjukvårdsavtalet har tagit fasta på flera av de synpunkter som Stenungsunds kommun lämnade in, att det har omarbetats och öppnar upp för en mer jämlik samverkan, bedömer förvaltningen att avtalet håller en tillräckligt god nivå så att avtal mellan Stenungsunds kommun och Västra Götalandsregionen kan tecknas.

Ekonomisk bedömning

Avtalsförslaget har nu utformats så att bedömningen av vilka insatser som kan utföras på primärvårdsnivå sker i en mer jämbördig samverkan mellan parterna. Detta skapar förbättrade förutsättningar för långsiktig planering av verksamheten, minskar risken för kostnadsdrivande och kortsiktiga lösningar samt bidrar till en mer hållbar och förutsägbar vårdstruktur.

Det finns i avtalsförslaget skrivningar som på sikt kan innebära ökade kostnader för kommunen då *"parterna ansvarar att identifiera behov av och kommer överens om att tillhandahålla övrig kompetens och förmåga som krävs för att utföra uppdraget..."*. Vidare så har omställningen till nära vård, färdplanen för god och nära vård samt avtalsförslaget som ambition att mer hälso- och sjukvård, helt eller delvis, ska bedrivas i patientens hem vilket, typiskt sett, är den kommunala primärvårdens arena. Den demografiska förändringen kommer även på sikt kunna verka kostnadshöjande då fler multisjuka äldre ska ta del av den kommunala primärvården i olika typer av samverkan.

I avtalsförslaget finns det dock möjlighet att sluta lokala överenskommelser kring insatser som sker under patienters permission eller insatser som utförs under jourtid där kommunen kan få vissa kostnader ersatta.

Barnkonsekvensanalys

Då hälso- och sjukvårdsavtalet beskriver att hälso- och sjukvård ska ges till alla invånare, oavsett ålder, bedöms det att barnperspektivet tillgodoses.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Ärendet berör mål nr 3 om god hälsa och välbefinnande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-12-03.

Hälso- och sjukvårdsavtal - avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i västra Götaland (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Samverkan kring personer psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende (GRFS 2025-00226)

Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård (GRFS 2025-00226)

Kommunstyrelsen 2025-04-28 § 131

Tjänsteskrivelse 2025-03-28

Remissvar för nytt hälso- och sjukvårdsavtal med lagreglerade överenskommelser

STENUNGSUNDS KOMMUN

Sektor socialtjänst

Rickard Persson
Sektorchef

Cecilia Malm
Verksamhetschef

Beslut skickas till

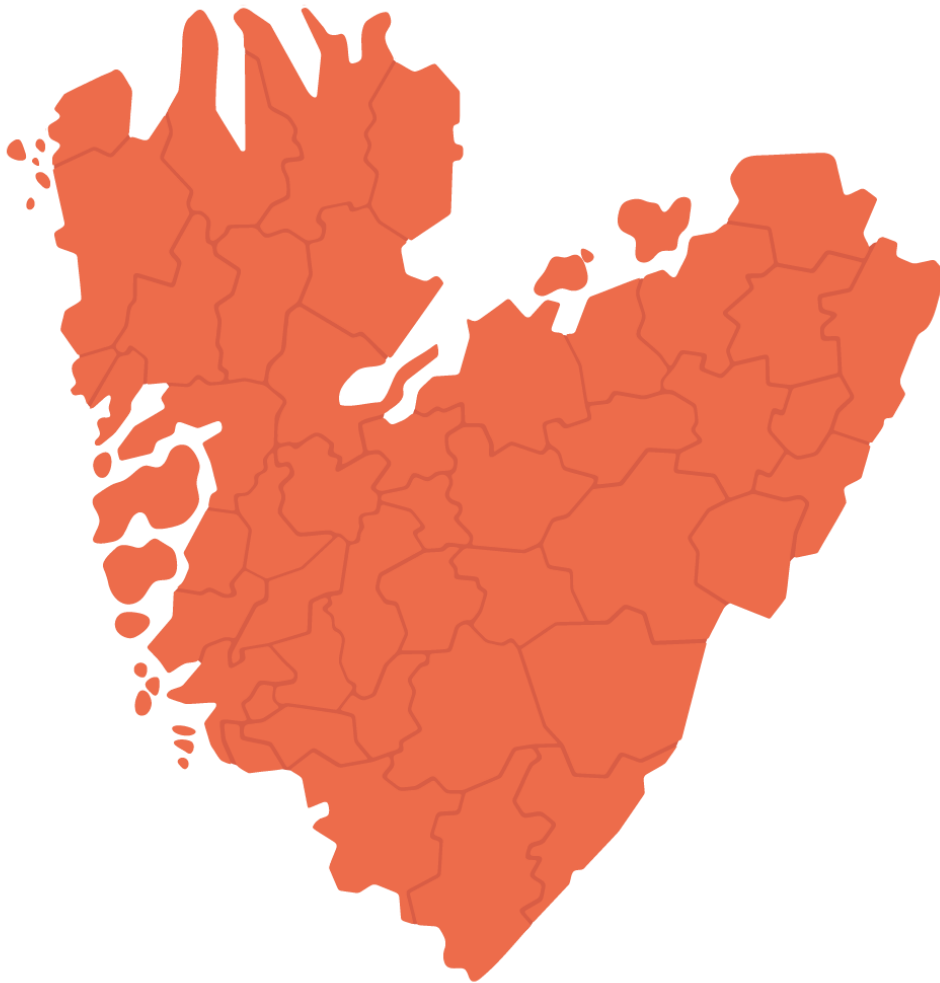
Rickard.persson@stenungsund.se

Hampus.bergman@stenungsund.se

Cecilia.malm@stenungsund.se

VGR: regionstyrelsen@vgregion.se (ange diarienummer RS 2025-04142)

Västkom: info@vastkom.se (ange diarienummer 2025_017)

Hälso- och sjukvårdsavtal

**Avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar
mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland**

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Syfte och mål	3
1.2 Läsanvisning	4
1.3 Målgrupp	4
1.4 Omfattning	4
1.5 Avtalsparter	4
1.6 Avtalstid	5
2. Ansvar	6
2.1 Gemensamt ansvar	6
2.2 Västra Götalandsregionens ansvar	7
2.3 Kommunens ansvar	8
2.4 Läkemedel	8
2.5 Personliga hjälpmedel inklusive förbruknings-artiklar och nutritionsprodukter samt andra medicintekniska produkter	9
3. Hälso- och sjukvård i hemmet.....	11
3.3 Egenvård.....	12
3.4 Förutsättningar för samverkan	12
4. Samverkan utanför avtalet.....	14
5. Patientsäkerhet	15
5.1 Avvikelser mellan vårdgivare.....	15
6. Oenighet och tvist.....	16
7. Grundläggande förutsättningar	18
7.1 Kunskapsstyrning och kompetensutveckling i samverkan	18
7.2 Informationsskyldighet vid förändring	18
7.3 Vårdsamverkan – vår gemensamma stödstruktur.....	18
7.4 Läns gemensamma styrdokument	19
7.5 Lagstiftning.....	19
7.6 Överenskommelser	20
8. Uppföljning	21
9. Definitioner	22

1. Inledning

Sedan regionbildningen år 1999 har Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna) reglerat ansvarsfördelning avseende primärvård och samverkan inom hälso- och sjukvård mellan VGR och Kommun genom avtal.

Grunden för ett hälso- och sjukvårdsavtal mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna i Västra Götaland lades genom de avtal som tecknades i samband med regionbildningen 1999.

I Huvudavtal om reglering av ansvar och finansiellt gränssnitt mellan landsting och kommuner i Västra Götalandsregionen (Regionbildningsavtalet), daterat 3 september 1998, regleras skatteväxlingen. Avtal med anledning av förslag till gränsdragning mellan kommunerna och regionen i Västra Götaland avseende primärvård (Primärvårdsavtalet), daterat 1 september 1998, är en del av Regionbildningsavtalet.

Detta hälso- och sjukvårdsavtal (Avtalet) utgår från Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet. Avtalet reglerar ansvarsfördelning och samverkan i de delar där VGR och Kommunerna har ett delat hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL. Avtalet och tillhörande överenskommelser beskriver även i viss mån samverkan mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Avtalets tillhörande överenskommelser är underavtal till Avtalet. Underavtalens giltighet är direkt kopplade till Avtalets giltighet.

Parterna ska tillämpa lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen. Barns behov av stöd, information och trygghet ska beaktas, både som patient och närstående.

1.1 Syfte och mål

Avtalet ska bidra till att parterna ger en god och säker vård till dem som har behov av hälso- och sjukvård från både VGR och Kommun. Avtalet ska tydliggöra ansvarsfördelning och stärka samverkan. Patienten ska möta en samordnad och sammanhållen vård som utgår från samarbete, oavsett huvudmannaskap. Målet är att erbjuda varje patient en god och nära vård utifrån individuella förutsättningar och behov. Patienten är en självklar medskapare i sin hälso- och sjukvård.

VGR och Kommunerna har en gemensamt framtagen strategi, *Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård*, och enligt den ska vården:

- utgå från individuella förutsättningar och behov
- bygga på relationer och vara hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv
- bidra till jämlik hälsa, trygghet och självständighet, samt grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit.

Ett personcentrerat arbetssätt ska tillämpas, där patienten får stöd i att ta ansvar för sin hälsa, och förutsättningar att använda sina egna resurser. I första hand ska egenvård och digitala lösningar erbjudas, om det är ändamålsenligt utifrån patientens behov och förutsättningar. Fysiska vårdkontakter ska erbjudas när de behövs.

1.2 Läsanvisning

Avtalet ska läsas i sin helhet för att förstås korrekt. Överenskommelser i form av underavtal ska läsas tillsammans med avtalet.

1.3 Målgrupp

Målgrupper som berörs i Avtalet är alla som behöver hälso- och sjukvård från både VGR och Kommun, oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning, förutsatt att de ingår i kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar enligt 12 kap 1 - 2 §§ och 14 kap 1 § HSL.

Avtalet ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommun som arbetar med målgruppen.

1.4 Omfattning

Avtalet reglerar ansvarsfördelning och samverkan mellan VGR och Kommun inom områden där Parterna har gemensamt hälso- och sjukvårdsansvar. Kommunen har ansvar på primärvårdsnivå, VGR har ansvar på primärvårdsnivå och specialiserad nivå.

Avtalet reglerar inte hur respektive Part organiserar sitt åtagande. Avtalet reglerar inte elevhälsa, vilken styrs av skollagen (2010:800).

1.5 Avtalsparter

Avtalsparter är VGR och var och en av Kommunerna. Avtalsparterna benämns även Parterna.

Part som överlåter utförandet av en uppgift till en annan aktör är även efter överlämnandet ansvarig för att uppgiften fullgörs enligt Avtalet.

1.6 Avtalstid

Avtalet, inklusive överenskommelser i form av underavtal till Avtalet, gäller under förutsättning att de godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Avtalet gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan avtalstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp Avtalet. Om ingen Part skriftligen har sagt upp Avtalet förlängs det med tre år i taget, med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av Avtalet upphör Avtalet att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp Avtalet för att det ska upphöra att gälla för samtliga Parter. En uppsägning av Avtalet får till följd att även överenskommelserna sägs upp, eftersom de i egenskap av underavtal är direkt kopplade till Avtalets giltighet.

Det räcker att en Part säger upp en överenskommelse i form av underavtal, för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter. Avtalet och övriga överenskommelser kvarstår om någon av överenskommelserna sägs upp.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för Avtalet kan initiativ till en översyn tas av läns gemensamt, politiskt forum, där samverkan sker mellan VGR och Kommunerna.

Förutsättning för samverkan utan Avtal

Om inget Avtal finns tecknat mellan VGR och Kommunerna regleras ansvarsfördelning och samverkan enbart av Regionbildningsavtalet, inklusive Primärvårdsavtalet, samt av gällande lagstiftning.

2. Ansvar

2.1 Gemensamt ansvar

VGR och Kommunerna ansvarar för att planera och organisera sin hälso- och sjukvård. I detta ingår att skapa förutsättningar för personcentrerad hälso- och sjukvård, så att patientens behov tillgodoses samordnat.

I den kommunala primärvården har Parterna ansvar för olika grundkompetenser:

- VGR ansvarar för läkare
- Kommunen ansvarar för sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut

Utöver detta har Parterna ansvar att identifiera behov av och komma överens om att tillhandahålla övrig kompetens och förmåga som krävs för att utföra uppdraget utifrån ansvarsfördelning i Avtalet. Parterna ansvarar för att på länsövergripande nivå följa tillgången till kompetens i hela länet.

Omvårdnad, rehabilitering och habilitering följer hälso- och sjukvårdsansvaret, och bedrivs av både VGR och Kommun i enlighet med detta Avtal.

Patienter som har behov av hälso- och sjukvård i hemmet kan samtidigt få viss hälso- och sjukvård utförd på regional mottagning, baserat på upprättad plan eller samordnad individuell planering (SIP).

Grundprincipen är att VGR ansvarar för tillfälliga behov av hembesök under kortare perioder, eller sällan förekommande behov över längre tid. Kommunen ansvarar för hembesök när behovet bedöms kvarstå över längre tid, och/eller när insatserna behöver ges mer regelbundet. Om behovet från början bedöms bli långvarigt, och/eller har en högre frekvens, bör det redan från start hanteras inom kommunal primärvård.

Utgångspunkten är alltid personcentrerad hälso- och sjukvård, och vad som är bäst för den enskilda patientens trygghet och kontinuitet. En helhetsbedömning ska göras utifrån en kombination av behovets varaktighet, frekvens och en resurseffektiv användning av Parternas

sammanlagda resurser.

Gränsen mellan primärvård och specialiserad vård bestäms utifrån om det krävs särskilda medicinska eller tekniska resurser eller någon annan särskild kompetens. Utveckling inom medicin, teknik och kompetens leder till att gränsen mellan specialiserad vård och primärvård förändras. Det påverkar både den regionala och kommunala primärvården, och förutsätter därför en kontinuerlig dialog mellan Parterna för att säkerställa patientsäkerheten.

Ansvar för omhändertagande av avliden följer hälso- och sjukvårdsansvaret, enligt HSL.

2.2 Västra Götalandsregionens ansvar

VGR ansvarar för hälso- och sjukvård till dem som är bosatta eller vistas i Västra Götaland. Hälso- och sjukvårdsansvaret omfattar både primärvård och specialiserad vård, akut och planerad, i hemmet, på mottagning och på sjukhus.

Läkare inom regional primärvård har samordningsansvar och övergripande medicinskt ansvar för hälso- och sjukvård. Utifrån patientens behov kan läkare inom specialiserad vård ha medicinskt ansvar för viss hälso- och sjukvård.

VGR har ansvar för specialiserad vård, vilken kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller annan särskild kompetens, även om insatsen kan utföras av regional eller kommunal primärvård.

VGR:s hälso- och sjukvårdsansvar på primärvårdsnivå:

- hälso- och sjukvård till patienter som utan större svårighet, i form av somatisk, psykisk eller kognitiv funktionsnedsättning, kan ta sig till VGR:s mottagning
- hembesök vid tillfälliga och övergående behov, där insatsen kan hanteras med ett fåtal hembesök under en kort period, samt vid hembesök med låg frekvens över tid
- hälso- och sjukvård som utförs av läkare
- hälso- och sjukvård för personer som vistas i hem för vård och boende (HVB) eller hem för viss annan heldygnsvård, samt i samband med korttidsvistelse enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- habilitering och rehabilitering på primärvårdsnivå och specialiserad nivå

- medicinsk konsultation och kompetensöverföring i enskilda ärenden till Kommunens personal i hälso- och sjukvård och omsorg
- hälso- och sjukvård för asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd (papperslösa), oavsett boendeform
- bistå Kommunen med specialistkompetens inom vårdhygien och smittskydd
- förvaring och transport av avliden patienten inskriven i slutenvård eller som enbart omfattas av regional primärvård
- transport till och från sjukhus för obduktion eller för att ta bort implantat, även om patienten ingår i Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar.

2.3 Kommunens ansvar

Kommunen ansvarar för hälso- och sjukvård till patienter som ingår i kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar, enligt 12 kap 1 - 2 §§ HSL. Vidare ansvarar Kommunen enligt 14 kap 1 § HSL, samt Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet och den däri gjorda skatteväxlingen, även för att erbjuda primärvård i ordinärt boende. Kommunens ansvar är på primärvårdsnivå. Kommunen beslutar om och ansvarar för kommunal primärvård.

Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar på primärvårdsnivå:

- hälso- och sjukvård till patienter som på grund av somatisk, psykisk eller kognitiv funktionsnedsättning inte kan ta sig till VGR:s mottagningar utan större svårighet, liksom när behov bedöms kvarstå över längre tid, och/eller där det finns ett behov av mer regelbundna insatser i hemmet
- habilitering och rehabilitering på primärvårdsnivå
- förvaring och transport av avliden patient som omfattas av Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar, och som vid tillfället inte är inskriven i slutenvård.

2.4 Läkemedel

Läkemedelsbehandlingar är en integrerad del i hälso- och sjukvården och samverkan ska ske mellan VGR och Kommun.

Läkemedelsgenomgång ska utföras enligt Socialstyrelsens föreskrifter

och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården. För patienter med kommunal primärvård med övertaget läkemedelsansvar ska ansvarig sjuksköterska i kommunen medverka vid läkemedelsgenomgång.

VGR ansvarar för kostnader, exklusive patientens egenavgift, avseende läkemedel som omfattas av läkemedelsförmånen, och som är förskrivna enligt lagen om läkemedelsförmåner till enskild patient.

VGR har ett samordningsansvar för genomförande av vaccinationsinsatser i Västra Götaland. Målet är att på ett patientsäkert sätt uppnå en hög vaccinationstäckning för gemensamma patienter. Samverkan om ansvarsfördelning ska ske lokalt inför varje vaccinationsinsats.

VGR tillhandahåller akutläkemedelsförråd avsedda för patienter inskrivna i kommunal primärvård. Läkemedlen i förrådet kan användas för akut ordination eller för behandling under en begränsad tidsperiod. Kommunala akutläkemedelsförråd (KAF) och dess sortiment beslutas av VGR, som också ansvarar för läkemedels- och transportkostnaderna till förråden, samt kassation. Kommunen tillhandahåller och ansvarar för lämpligt, låsbart förråd.

Öppenvårdsdos beslutas av läkare som tar ställning till att gällande kriterier, enligt regional medicinsk riktlinje för öppenvårdsdos, är uppfyllda. Gemensamma läkemedelsfrågor avseende KAF och öppenvårdsdos hanteras i partsgemensamt forum.

2.5 Personliga hjälpmedel inklusive förbrukningsartiklar och nutritionsprodukter samt andra medicintekniska produkter

Personliga hjälpmedel som är avsedda att användas i hemmet och dess närmiljö, av patient och brukare i Västra Götaland, regleras i aktuell handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård, samt i Parternas samarbetsavtal.

Förskrivning av personliga hjälpmedel är en del av vård och behandling, och kan inte frikopplas från andra vård- och behandlingsinsatser.

Förskrivningsrätten kan inte delegeras, utan förskrivaren har ett helhetsansvar som inte kan överlåtas.

Generellt gäller att den vårdgivare som har hälso- och sjukvårdsansvar för aktuellt behov är kostnadsansvarig för förskrivna hjälpmedel.

Det finns undantag då kostnadsansvaret för hjälpmedel inte följer hälso- och sjukvårdsansvaret, vilket framgår i aktuell handbok för personliga hjälpmedel. VGR har kostnadsansvar för personliga hjälpmedel för barn och ungdomar fram till artonårsdagen.

Principer för och utbud av personliga hjälpmedel hanteras i partsgemensamt forum, där alla beslut ska fattas i enighet.

Medicintekniska produkter som inte regleras i aktuell handbok för förskrivning av hjälpmedel inom hälso- och sjukvård

Den huvudman som lämnar eller lånar ut medicintekniska produkter har motsvarande ansvar gällande uppföljning och kostnader som vid förskrivning.

För sårläkningsartiklar och kompressionsförband finns en förteckning där det framgår för vilka produkter Parterna har kostnadsansvar.

3. Hälso- och sjukvård i hemmet

Hälso- och sjukvård i hemmet är en vårdform som kan utföras av regional och kommunal primärvård och av den specialiserade vården.

Hälso- och sjukvården ska samordnas utifrån patientens behov, förmåga och självbestämmande. Patienten ska ges förutsättningar att vara kvar i hemmet.

Samverkan mellan huvudmän är en förutsättning för en personcentrerad hälso- och sjukvård.

3.1 Primärvård

Primärvården är navet i öppen hälso- och sjukvård och ska ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper, och avser vanligt förekommande vårdbehov, både enkla och komplexa.

Primärvården ska enligt HSL vara lätt tillgänglig och tillgodose invånarnas behov av grundläggande medicinska insatser. Insatserna kan även vara hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande, och ska anpassas efter patientens individuella behov.

Både VGR och Kommun är huvudmän för primärvård och ansvarar för att genomföra primärvårdens grunduppdrag.

3.2 Specialiserad vård i hemmet

VGR har ansvar för specialiserad vård. Specialiserad vård i hemmet innebär hälso- och sjukvård, som kräver särskild medicinsk kompetens, medicinska eller tekniska resurser, eller utrustning som inte ryms inom primärvårdens ordinarie uppdrag. Det kan inkludera avancerad läkemedelsbehandling, medicintekniska insatser, eller vård som kräver regelbunden uppföljning av specialistläkare eller specialistutbildad personal inom den specialiserade vården.

Regional och kommunal primärvård kan medverka i, och delvis utföra, hälso- och sjukvård som den specialiserade vården ansvarar för. Detta förutsätter att:

- berörda verksamheter gemensamt har bedömt att åtgärderna kan genomföras på ett patientsäkert sätt inom primärvården
- berörda verksamheter har fört dialog och enats om förutsättningarna

- det finns en fast läkarkontakt och fast vårdkontakt på primärvårdsnivå
- insatserna kräver inte någon särskild organisation.

Specialiserad vård i hemmet kan pågå parallellt med andra insatser från regional och kommunal primärvård, vilket förutsätter god samordning och tydliga kontaktvägar mellan Parterna.

3.3 Egenvård

Att ta ansvar för sin hälsa stärker möjligheten till ett självständigt och meningsfullt liv.

Egenvård är i första hand det som personen själv, eventuellt med stöd från närstående eller personal, kan utföra för att främja sin hälsa eller hantera sin sjukdom. När det är möjligt och lämpligt, prioriteras egenvård före åtgärder från hälso- och sjukvården.

Parterna ska ta ställning till och möjliggöra egenvård, enligt lag (2022:1250) om egenvård. Den egenvård som är bedömd och ordinerad av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska inte sammanblandas med det ansvar som personen har för sin hälsa.

3.4 Förutsättningar för samverkan

Samverkan är en förutsättning för att skapa trygg, samordnad och personcentrerad hälso- och sjukvård. Fast vårdkontakt och fast läkarkontakt är viktiga funktioner för att bidra till samverkan och kontinuitet mellan regional och kommunal primärvård.

3.4.1 Informationsöverföring

Vårdgivare ska dela dokumenterad, tillgänglig och aktuell information om patienten. Information ska lämnas i samband med in- och utskrivning från den slutna hälso- och sjukvården, samt i öppenvårdsprocessen. Innehållet ska ge förutsättningar för berörd Part att ge trygg, effektiv och patientsäker vård.

3.4.2 Teambaserat arbetssätt mellan regional och kommunal primärvård

Teambaserat arbetssätt mellan regional och kommunal primärvård ska finnas för gemensamma patienter. Det innebär att hälso- och sjukvård planeras, koordineras och utförs i nära dialog med patienten och, vid behov, med närstående. Arbetssättet ska präglas av

kontinuitet och personcentrering, där patientens individuella behov och livssituation avgör teamets sammansättning och insatser. Teamet ska arbeta proaktivt och samordnat, för att skapa en trygg och sammanhållen hälso- och sjukvård över tid.

3.4.3 Samordnad individuell plan, SIP

En samordnad individuell plan (SIP) ska erbjudas patienter som är i behov av insatser från VGR och Kommun. SIP är patientens plan och ska tas fram tillsammans med den som har behov av insatserna.

Planen ska tydliggöra ansvar, vem som gör vad, samt hur och när uppföljning ska ske. SIP är en viktig del i samverkan mellan huvudmännen, och ska användas för att skapa kontinuitet, överblick och trygghet för den enskilde – oavsett ålder och behov.

4. Samverkan utanför avtalet

Enligt 15 kap. 1 § HSL får regioner och kommuner sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som de ansvarar för. I avtalet ska de särskilda villkor som gäller för överlämnandet framgå.

Hälso- och sjukvård som ska ges i patientens hem kan således i vissa fall utföras av annan huvudman än den som har det formella ansvaret. Det förutsätter att Parterna har kommit överens om detta genom dialog, att insatsen kan utföras på primärvårdsnivå, och att informationsöverföringen är dokumenterad, tillgänglig och aktuell.

5. Patientsäkerhet

Parterna har gemensamt och eget ansvar för att vården ska vara god, säker och personcentrerad. Patientsäkerhet är en grundläggande del av all hälso- och sjukvård. Den bygger på ett systematiskt och förebyggande arbete, där alla vårdgivare, oavsett huvudman, aktivt bidrar till att minimera risker och främja en trygg och säker vård.

5.1 Avvikelser mellan vårdgivare

Händelser, där gemensamt framtagna avtal, överenskommelser, riktlinjer eller rutiner inom vård och omsorg inte följs, betraktas som **avvikelser mellan vårdgivare**. Det kan handla om enskilda patientärenden och om organisatoriska eller systematiska brister hos vårdgivare.

Avvikelser mellan vårdgivare identifieras, registreras och hanteras i avsedd IT-tjänst. Avvikelser ska hanteras skyndsamt, och återkoppling ges så snart händelsen är analyserad och det finns en plan för åtgärder.

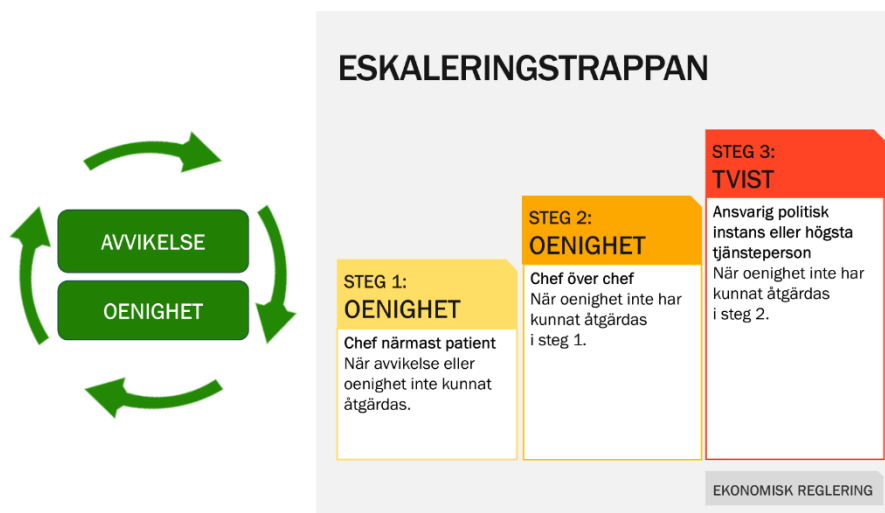
Parterna ansvarar för analys, åtgärder och uppföljning samt för att regelbundet sammanställa registrerade avvikelser mellan vårdgivare. Resultatet används för ett systematiskt förbättringsarbete. Det bidrar till att i samverkan öka patientsäkerhet, kunskapsutveckling och lärande på alla nivåer. Avvikelser mellan vårdgivare, som inte kan lösas mellan berörda Parter, går vidare till hantering av oenighet och tvist.

6. Oenighet och tvist

Parterna har skyldighet att följa Avtalet, överenskommelserna och andra läns gemensamma styrdokument. Det är ett gemensamt ansvar för Parterna att den enskildes situation löses utan onödigt dröjsmål, och att komma överens om vem som har ansvar för hälso- och sjukvården.

Oenighet innebär att Parterna inte är överens om hur en eller flera bestämmelser ska tolkas eller tillämpas, och kan uppstå på både individ- och organisationsnivå. Oenighet om tolkning eller tillämpning ska i första hand lösas på lokal nivå. När oenighet inte går att lösa kan den eskaleras till en tvist.

Brister i uppfyllelse av åtagande, oenighet eller tvister om tolkning och innebörd av Avtal, överenskommelser och andra läns gemensamma styrdokument ska hanteras enligt nedanstående eskaleringstrappa. Patientens behov av god och säker vård ska alltid tillgodoses utan onödigt dröjsmål. Patienten ska inte påverkas av oenighet eller tvist, vilket kräver en tillfällig lösning under pågående eskaleringsprocess.

Grundprincipen är att avvikelser och oenigheter ska lösas så nära verksamheten som möjligt, som en del av det systematiska förbättringsarbetet, och leda till lärande och förbättring. Om avvikelser och oenigheter inte löses går ärendet vidare till eskaleringstrappan.

Oenighet innebär att samsyn saknas i en viss fråga mellan Parter. Det kan vara en eller flera avvikelser som ligger till grund för oenighet. Oenighet kan även uppstå utan att det föregåtts av avvikelse mellan vårdgivare.

Tvist är en oenighet som inte blivit löst på chefsnivå. Att oenighet leder till tvist är mycket allvarligt och ska hanteras i politisk instans eller på högsta tjänstepersonsnivå hos respektive Part.

Steg 1 – Oenighet

Om oenighet konstateras gällande respektive Parts åtagande, eller om tolkning av avtalets innebörd, ska detta skriftligt rapporteras till berörd Part. Den chef, som är ansvarig för verksamheten närmast patienten hos ansvarig Part, ska utan dröjsmål utreda och åtgärda ärendet.

Steg 2 – Oenighet

Om enighet inte nås i steg 1 åligger det den chef som är ansvarig för verksamheten närmast patienten att eskalera till sin chef för fortsatt hantering. Denne är ansvarig för att utan dröjsmål fortsatt utreda och åtgärda ärendet.

Steg 3 – Tvist

Om enighet inte kan nås i steg 2 ska tvisten eskaleras till politisk instans eller högsta tjänsteperson hos respektive Part. Det gäller även återkommande avvikelser som trots åtgärder på alla nivåer inte når en lösning. Parterna ska gemensamt komma fram till en lösning. Beslut om lösning fattas av ansvarig politisk instans eller högsta tjänsteperson. Lösningen är vägledande för framtida liknande situationer, och ska spridas för gemensamt lärande.

Ansvar vid oenighet och tvist

Varje Part har ansvar att säkerställa och tydliggöra sin organisation för styrning och ledning, samt för att omhänderta oenigheter och tvister mellan Parterna. Det innebär att det ska finnas utsedda roller med beslutsmandat, som är ansvariga för steg 1, 2 och 3 i eskaleringstrappan.

Ekonomisk reglering och allmän domstol

Steg 3 i eskaleringstrappan kan innefatta ekonomisk reglering eller vidare hantering i allmän domstol.

Uppföljning av oenighet och tvist

Resultatet av oenighet och tvist mellan Parter ska följas upp inom den egna organisationen, samt inom länsgemensam vårdssamverkan för spridning av lärdomar och erfarenheter i länet.

7. Grundläggande förutsättningar

7.1 Kunskapsstyrning och kompetensutveckling i samverkan

Kunskapsstyrning handlar om att utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälsa, hälso- och sjukvård, samt omsorg.

Parterna har ett gemensamt ansvar för att stödja ett kunskapsbaserat arbetssätt, och ska samverka i dessa frågor, exempelvis genom den vårdssamverkansstruktur som finns i länet.

Respektive Part ansvarar för att det finns personal i tillräcklig omfattning och med kompetens utifrån de åtaganden som beskrivs i respektive Parts uppdrag i Avtalet.

Parterna har också ansvar för att identifiera och kommunicera behov av kompetenshöjande åtgärder. Frikostighet ska råda avseende att tillåta deltagande i utbildningar och kompetenshöjande insatser mellan Parterna.

7.2 Informationsskyldighet vid förändring

Parterna har ett åtagande och en skyldighet att samverka för att kunna utföra vården på ett patientsäkert sätt. Huvudmännen ska omgående informera varandra om planerade och akuta förändringar i den egna verksamheten, som påverkar samverkan, samverkanspartens verksamhet och/eller patienten. Informationen ska ske mellan Parterna på lokal nivå. Vid förändringar som påverkar fler än två Parter ska information även ges på delregional nivå, och vid behov på länsnivå.

7.3 Vårdssamverkan – vår gemensamma stödstruktur

Vårdssamverkan i Västra Götaland är en gemensam stödstruktur, med uppdrag att förvalta och utveckla intentionerna med det gemensamma hälso- och sjukvårdsavtalet. Vårdssamverkan finns på lokal nivå, delregional nivå och på länsnivå.

7.4 Läns-gemensamma styrdokument

Samverkan regleras i lagstiftning och i läns-gemensamma styrdokument som avtal, överenskommelser och riktlinjer. Parterna ansvarar för att avtal, överenskommelser, samt läns-gemensamma styrdokument fastställs, implementeras och följs upp i respektive huvudmans ledningssystem. Parterna ansvarar för att det som är reglerat i läns-gemensamma styrdokument är känt och efterföljs.

7.5 Lagstiftning

Följande lagstiftning ska särskilt beaktas:

Hälso- och sjukvårdslagen, HSL (2017:30), är den lag som reglerar grundläggande skyldigheter för region och kommuner.

Hälso- och sjukvårdsansvaret för VGR och Kommunen regleras huvudsakligen i 8 kap. och 12 kap. samt 14 kap. 1 § HSL (2017:30), och ansvaret omfattar även rehabilitering, habilitering och hjälpmedel, samt sjuktransporter och omhändertagande av avlidna. För tandvård finns särskilda bestämmelser i tandvårdslagen (1985:125), TvL, och tandvårdsförordningen (1998:1338).

Med primärvård avses hälso- och sjukvårdsverksamhet där öppen vård ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper. Primärvården svarar för behovet av sådana åtgärder i form av medicinsk bedömning och behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering, som inte kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller någon annan särskild kompetens, 2 kap 6 § HSL.

Primärvårdens grunduppdrag framgår av 13 a kap. 1 § HSL.

Bestämmelser om hälso- och sjukvårdsåtgärder som utförs i form av egenvård regleras i lag (2022:1250) om egenvård.

Rätten till vård för asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändigt tillstånd regleras i lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande med flera, samt lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Patientgrupper som ingår i kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar enligt 12 kap. 1 § HSL:

- Personer i särskilda boendeformer samt bostäder med särskild service som avses i 8 kap. 4 § första stycket, 8 kap. 11 § eller motsvarande tillståndspliktig boendeform eller bostad som

avses i 26 kap. 1 § första stycket punkt 2 socialtjänstlagen (2025:400)

- Personer som bor i bostad med särskild service enligt 9 § punkt 8 och 9 § punkt 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- Personer under vistelsetiden vid biståndsbedömd dagverksamhet 8 kap. 1 § SoL, samt daglig verksamhet enligt 9 § punkt 10 LSS
- Sedan regionbildningen 1999 har Kommunen även ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende enligt 14 kap. 1 § HSL och enligt detta Avtal.

Enligt lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen, ska barnets rättigheter beaktas vid avvägningar och bedömningar som rör barn.

Samordnad individuell planering (SIP) ska enligt 4 kap. 1–3 §§ lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård erbjudas den enskilde, om hen efter utskrivningen behöver insatser från både VGR och Kommun, i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst.

Vid SIP ska enheterna upprätta en individuell plan i enlighet med bestämmelserna i 16 kap. 4 § tredje och fjärde styckena HSL och 10 kap. 8 och 9 §§ SoL.

För att stärka individens integritet, självbestämmande och delaktighet kompletterar patientlagen (2014:821) regelverket för hälso- och sjukvård.

7.6 Överenskommelser

Till Avtalet finns fyra överenskommelser som är underavtal till Avtalet:

- Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Överenskommelse - Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård
- Överenskommelse – Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet
- Överenskommelse – Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

8. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av Avtalet samt tillhörande överenskommelser.

Huvudmännen samverkar i länsgemensamt, politiskt forum, som har övergripande ansvar för att följa upp Avtalet med dess överenskommelser. Partsgemensamma forum i Västra Götaland ansvarar för genomförande av uppföljningen och att den sker på såväl lokal, delregional som länsnivå.

Resultatet av den gemensamma uppföljningen är en nödvändig grund för att Parterna ska kunna driva utvecklingen framåt i samsyn och i takt med varandra.

9. Definitioner

Definitionerna beskriver en läns gemensam tolkning av begrepp som används i Avtalet. Ingen huvudman har tolkningsföreträde.

Barn och unga

Personer 0–17 år, det vill säga fram till den dag personen fyller 18 år.

Bedömning av patientsäkerhet

Riskbedömning inom patientsäkerhet är en systematisk process för att identifiera, analysera och värdera potentiella händelser eller situationer som kan leda till vårdskador eller brister i vårdens kvalitet och säkerhet. Syftet är att förebygga dessa genom att uppskatta sannolikheten för att de inträffar, bedöma deras konsekvenser och vidta åtgärder för att minska eller eliminera riskerna.

Egenvård

Hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad personal har bedömt att en patient kan utföra själv, eller med hjälp av annan. Vad som räknas som egenvård bedöms individuellt i varje fall. Syftet är att öka patientens självständighet och minska beroendet av hälso- och sjukvården.

Sjelva bedömningen om en åtgärd kan utföras som egenvård är hälso- och sjukvård enligt HSL, vilket innebär att övriga regler inom vården gäller.

Den egenvård som är bedömd och ordinerad av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal enligt lag om egenvård ska inte sammanblandas med personens egenansvar för sin hälsa.

Fast läkarkontakt

Namn given läkare inom primärvård. Samordnar patientens medicinska vård och skapar trygghet och kontinuitet för patienten. Det finns möjlighet för patienten att ha fast läkarkontakt i specialiserad vård.

Fast vårdkontakt

Utses av en verksamhetschef om en patient begär det eller om det är nödvändigt för att tillgodose behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. Fast vårdkontakt ska skapa trygghet och kontinuitet, och kan utses i all hälso- och sjukvård.

Regional fast vårdkontakt ska alltid utses vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

Fast vårdkontakt inom kommunal primärvård ska alltid utses för gemensamma patienter.

I de fall det finns flera fasta vårdkontakter behöver en av dem utses till samordnande vårdkontakt.

Frekvens

Hur ofta något inträffar eller upprepas under en viss tid.

Det kan innebära att:

På primärvårdsnivå ansvarar VGR för åtgärder i hemmet med låg frekvens. Kommunen ansvarar för åtgärder i hemmet som behöver ges mer regelbundet.

Förmåga

I organisatorisk kontext avser förmåga kapaciteten att utföra uppgifter och uppnå mål, genom tillgång till rätt kompetens, resurser, processer och struktur.

Habilitering

Insatser som ska bidra till att en person med medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning, utifrån sina behov och förutsättningar, utvecklar och bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga, samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Det kan innebära att:

En habiliterings-/rehabiliteringsprocess har en början och ett slut över en viss tidsperiod, men kan vara återkommande. Den kan omfatta olika vårdnivåer och huvudmän.

Hembesök

Öppenvårdsbesök i patientens bostad eller motsvarande.

Hem för vård och boende, HVB

Boende med platser för heldygnsvistelse tillsammans med insatser i form av vård eller behandling.

Hemmet

Hemmet är den plats där patienten normalt bor och har sin dagliga tillvaro, sina personliga tillhörigheter och sin sociala omgivning. Med

hemmet avses ordinärt boende, särskilt boende, bostad med särskild service, såsom gruppbostad, och korttidsplats.

Huvudman

Den region eller den kommun, som enligt lagen ansvarar för att erbjuda hälso- och sjukvård, benämns i HSL som huvudman.

Händelseanalys

En strukturerad metod för att klarlägga händelseförlopp och identifiera bakomliggande orsaker. Den kan ge underlag för förbättringsåtgärder som minskar risken för att liknande händelser inträffar igen, samt bidra till lärande och utveckling inom vårdverksamheten.

Kortvarigt behov

Innebär tillfälliga och övergående behov, där insatsen kan hanteras med ett fåtal hembesök under en begränsad tid.

Långvarigt behov

Innebär att behovet kvarstår över tid.

Det kan innebära att:

Ett långvarigt behov med låg frekvens eller enstaka hembesök är VGR:s ansvar, liksom när patienten kan besöka mottagningen.

Ett långvarigt behov med hög frekvens eller behov av regelbundna hembesök är kommunens ansvar.

Länsgemensamt, politiskt forum

Politisk gruppering för avtals-, ansvars- och samverkansfrågor mellan VGR och Kommunerna.

Negativ händelse

Händelse som medfört något oönskat.

Oenighet

Oenighet innebär att parter eller vårdgivare inte når lösning i en viss fråga.

Parter

Parter är var och en av kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen.

Partsgemensamt forum

Grupperingar mellan parterna på politisk och tjänstepersonsnivå.

Personcentrerad vård

Begreppet personcentrerad vård bygger på tre nyckelbegrepp - berättelse, partnerskap och dokumentation. En patient är mer än sin sjukdom. Inom personcentrerad vård är patienten en person med behov men också resurser och förmågor. Personcentrerad vård innebär att patienten ska få vara en aktiv part i den gemensamt planerade vården.

Psykisk funktionsnedsättning

Påverkan på förmågan att ta hand om sin hälsa och skapa en fungerande vardag. En nedsättning av förmågor som att till exempel minnas, planera, ta initiativ, förstå information, passa tider och/eller ta sociala kontakter.

Till skillnad från psykisk ohälsa som kan vara kortvarig, är en psykisk funktionsnedsättning ofta mer varaktig och kan uppstå till följd av svåra psykiatriska tillstånd eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, såsom ADHD, autism eller schizofreni.

Rehabilitering

Insatser som ska bidra till att en person med förvärvad funktionsnedsättning, utifrån sina behov och förutsättningar, återvinner eller bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Det kan innebära att:

En habiliterings- eller rehabiliteringsprocess har en början och ett slut över en viss tidsperiod, men kan vara återkommande. Den kan omfatta olika vårdnivåer och huvudmän.

Samordningsansvar kring vaccinationer

Samordningsansvaret omfattar beställning av vaccin, ordination, och registrering inklusive överföring till Nationellt vaccinationsregister för vaccinationer som säsongsinfluensa och Covid-19 för patienter med kommunal primärvård. Kommunen ansvarar för administrering till patienter i kommunal hälso- och sjukvård.

Samsjuklighet

Personen har två eller flera sjukdomsdiagnoser, psykiatriska och/eller somatiska, samtidigt.

SIP

Samordnad individuell plan (SIP) används för att samordna insatser från olika huvudmän och aktörer på individnivå. SIP utgår från vad den enskilde tycker är viktigt och är den enskildes plan. Arbetssättet är personcentrerat.

Skadligt bruk

Bruk av alkohol, narkotika, läkemedel eller andra beroendeframkallande substanser som skadar hälsan, fysiskt eller psykiskt, men där personen inte uppfyller kriterierna för beroende.

Tillbud

Händelse som hade kunnat medföra något önskat.

Twist

En twist är en eskalerad oenighet där lösning inte kunnat uppnås.

Utan större svårighet

Patienten klarar på ett säkert sätt att ta sig till regionens mottagningar på egen hand eller med stöd, såsom färdtjänst eller sjukresa.

Vårdgivare

Statlig myndighet, region, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet.

Vårdskada

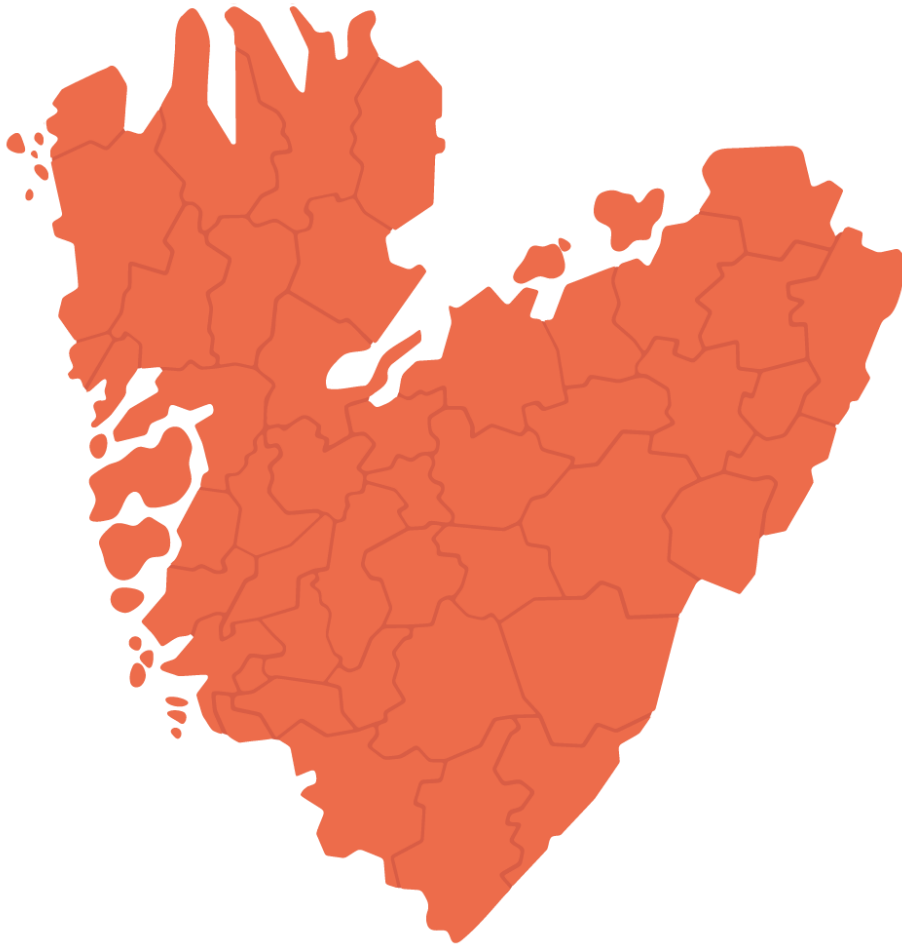
Lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården, enligt 1 kap 5 § (2010:659) Patientsäkerhetslagen.

Öppenvårdsdos

Öppenvårdsdos är ett hjälpmedel för patienter som behöver stöd i sin läkemedelshantering. Systemet innebär att patienten får sina läkemedel uppdelade i små påsar, en för varje dosstillfälle, vanligen för två veckor i taget. Läkemedel som inte kan delas i dospåsar levereras i stället som hel förpackning, efter beställning. Öppenvårdsdos kan användas av patienter både i ordinärt och i särskilt boende.

Öppenvårdsprocess

Informationsöverföring och samverkan kring personer som är i behov av samordning i öppenvård.

Överenskommelse

Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård

Upprättad mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet

Innehåll

1. Inledning	3
2. Parter	3
3. Avtalstid	3
4. Syfte	4
5. Målgrupp	4
6. Gemensamt ansvar	4
7. Parternas ansvar	5
7.1 VGR:s läkaransvar	5
Läkarens patientansvar	5
7.2 Kommunens ansvar	6
8. Uppföljning	6

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen bygger på en lagstadgad skyldighet att samverka mellan region och kommun, både när det gäller målgrupper och på individnivå. Överenskommelsen baseras på 16 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, som reglerar samverkansformerna och omfattningen mellan VGR och Kommun.

I överenskommelsen regleras VGR:s läkaransvar för patienter med kommunal primärvård. Formerna för hur hälso- och sjukvården ska samordnas lokalt regleras mellan Parterna i gemensam närområdesplan.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga

Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av länsgemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Syftet med överenskommelsen är att reglera omfattningen av och formerna för VGR:s läkaransvar i kommunal primärvård.

5. Målgrupp

VGR ansvarar för läkare till de patienter som ingår i Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar.

- Personer i särskilda boendeformer samt bostäder med särskild service som avses i 8 kap. 4 § första stycket, 8 kap 11 § eller 26 kap 1 § första stycket 2 socialtjänstlagen (2025:400), SoL.
- Personer som bor i bostad med särskild service enligt 9 kap. 8 § och 9 kap. 9 § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.
- Personer under vistelsetiden vid biståndsbedömd dagverksamhet 8 kap. 1 § SoL, samt daglig verksamhet enligt LSS.
- I Västra Götaland har Kommunerna ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) sedan regionbildningen 1999, 14 kap. 1 § HSL.

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Gemensamt ansvar

Samarbete mellan professioner, verksamheter och huvudmän är en förutsättning för att kunna bedriva en patientsäker, proaktiv och personcentrerad vård.

Huvudmännen samverkar genom att:

- årligen upprätta gemensam närområdesplan med syftet att tydliggöra omfattning och former kring ansvarsfördelning för gemensamma åtaganden samt för samverkan på lokal nivå
- varje patient ska ha en utsedd fast läkarkontakt
- utifrån medicinsk bedömning upprätta, revidera och följa upp patientens individuella plan, enligt HSL
- säkerställa informationsöverföring mellan berörda verksamheter, och använda avsett IT-system för kommunikation och informationsöverföring
- Parterna ansvarar för att bemanna och avsätta tid för uppdraget
- utbyta information vid personal-, verksamhets- eller organisationsförändringar som kan påverka det lokala samarbetet.

7. Parternas ansvar

7.1 VGR:s läkaransvar

VGR tillhandahåller fast läkarkontakt. Utifrån patientens behov utformas hälso- och sjukvården i samverkan mellan primärvård och specialiserad vård.

Läkare ska finnas tillgänglig dygnet runt, veckans alla dagar, för kommunal primärvård.

Läkarens patientansvar

I läkaransvar ingår bland annat att:

- fast läkarkontakt inom primärvård ska utses enligt 6 kap. 3 § patientlag (2014:821)
- fast läkarkontakt i primärvård samordnar patientens medicinska vård, läkemedelsbehandling och dialog mellan vårdnivåer, samt vid behov vara delaktig vid vårdövergångar
- utföra medicinsk bedömning, dokumentation, utredning, behandling och uppföljning, planerat och oplanerat, hela dygnet
- upprätta långsiktig, medicinsk plan
- ha läkemedelsansvar, genomföra läkemedelsgenomgång och upprätta läkemedelsberättelse

- genomföra samtal vid allvarlig sjukdom, liksom brytpunktssamtal vid övergång till palliativ vård och vid vård i livets slutskede
- ta ställning till vårdbegränsningar
- ge medicinsk konsultation och kompetensöverföring i det enskilda ärendet till Kommunens legitimerade personal
- dokumentera överlåtelse om att utföra klinisk undersökning vid förväntat dödsfall, fastställa dödsfall, samt upprätta dödsbevis och dödsorsaksintyg.

7.2 Kommunens ansvar

Sjuksköterska ska finnas tillgänglig dygnet runt, veckans alla dagar. Arbetsterapeut och fysioterapeut ingår i Kommunens ansvar.

I hälso- och sjukvårdsansvar för legitimerad personal ingår bland annat att:

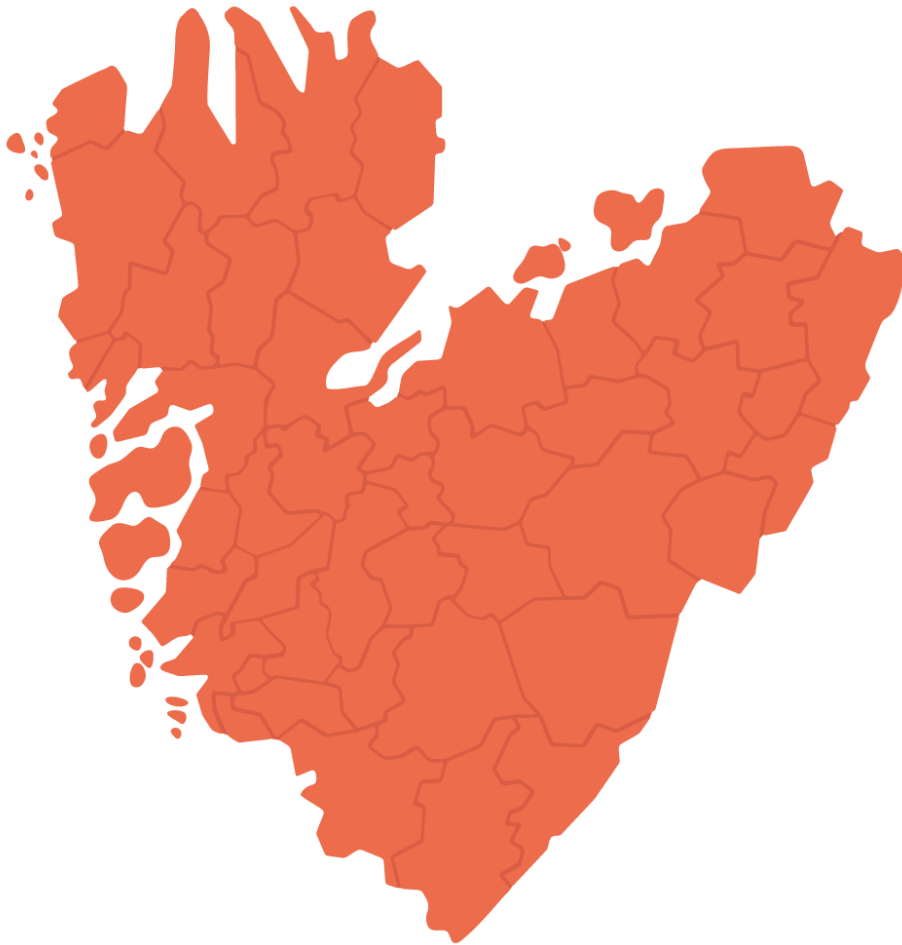
- bedöma, utreda, åtgärda och följa upp och dokumentera hälso- och sjukvård utifrån arbetsterapi-, fysioterapi- samt omvårdnadsprocessen
- kontakta fast läkarkontakt vid förändringar i patientens hälsotillstånd
- utföra ordinationer, samt utvärdera och återsrapportera resultat
- kontakta berörda mottagningar vid beslut om och avslut av kommunal primärvård
- följa den långsiktiga medicinska planen upprättad av läkare
- tillgodose behov av palliativ hälso- och sjukvård
- sjuksköterska kan, efter dokumenterad överlåtelse från ansvarig läkare, utföra klinisk undersökning vid förväntat dödsfall.

8. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från länsgemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

Uppföljning av gemensam närområdesplan för hälso- och sjukvård och angränsande socialtjänst ska göras regelbundet av Parterna, minst en gång per år.

Överenskommelse

Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

**Upprättad mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet**

Innehåll

1. Inledning	3
2. Parter	3
3. Avtalstid	3
4. Syfte	4
5. Målgrupp	4
6. Villkor för Kommunens betalningsansvar	4
7. Ekonomisk modell för att beräkna betalningsansvar	5
8. Uppföljning	6

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen reglerar hur betalningsansvar ska beräknas för en patient som vårdas inom den slutna vården, efter det att den behandlande läkaren har bedömt att patienten är utskrivningsklar. Detta i enlighet med 4 kap. 5 § lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Formerna för samverkansprocessen vid in- och utskrivning beskrivs i läns gemensamt styrdokument.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av länsgemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Överenskommelsen reglerar Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning.

5. Målgrupp

Målgruppen är patienter i alla åldrar som vårdas inom den slutna vården efter det att behandlande läkare har bedömt att patienten är utskrivningsklar, och där samordnade insatser från både VGR och Kommunen kan komma att behövas efter utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Villkor för Kommunens betalningsansvar

Kommunens betalningsansvar inträder som huvudregel när det genomsnittliga antalet dagar i slutna vård, efter att patienten är utskrivningsklar, överskrider 3,0 kalenderdagar per Kommun under en kalendermånad. Villkoren enligt lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård och länsgemensamt styrdokument för in- och utskrivningsprocessen ska vara uppfyllda.

Dessa villkor är:

- slutna vård ska ha skickat inskrivningsmeddelande (2 kap. 1–3 §§)
- slutna vård ska ha meddelat att patienten är utskrivningsklar (3 kap. 1 §)

- sluten vård ska, senast samma dag som utskrivning sker, överföra information som är nödvändig för att ge patienten socialtjänst eller hälso- och sjukvård (3 kap. 2 §)
- När en enhet i den regionfinansierade öppna vården har tagit emot ett inskrivningsmeddelande i fråga om en patient, ska verksamhetschefen vid den enheten utse en fast vårdkontakt för patienten. (2 kap. 5 §)
- patienten ska ha erbjudits en samordnad individuell plan (SIP) vid behov av insatser från både VGR och Kommun i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst (4 kap. 1–3 §§)
- vid behov av SIP ska den fasta vårdkontakten i regionfinansierad öppen vård skicka kallelse senast tre dagar efter att en underrättelse har lämnats om att patienten är utskrivningsklar (4 kap. 3 §)
- för patient som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk vård ska planeringen genomföras enligt bestämmelserna om en samordnad vårdplan 7a § lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård respektive 12 a § lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, lag (2019:979)
- planering och insatser från den regionfinansierade öppna vården är tillgängliga för en patientsäker vård i hemmet (5 kap. 5 § 2017:612)
- användning av avsett IT-stöd.

7. Ekonomisk modell för att beräkna betalningsansvar

Villkor för Kommunens betalningsansvar ska vara uppfyllda innan betalningsansvar träder in.

- Kommunens betalningsansvar inträder om Kommunen har ett genomsnitt över 3,0 kalenderdagar under en kalendermånad.
- Kommunen betalar retroaktivt för mellanskillnaden mellan genomsnittligt antal kalenderdagar och 3,0 (mellanskillnaden * antal utskrivna patienter som omfattas av denna överenskommelse * fastställt belopp).
- Genomsnittet summeras efter varje månad.
- För patienter, inskrivna inom sluten vård längre än 7 kalenderdagar efter bedömning om utskrivningsklar, övergår genomsnittsberäkningen till individuell beräkning från dag 8. Kommunen betalar då för de dagar som överskrider 3

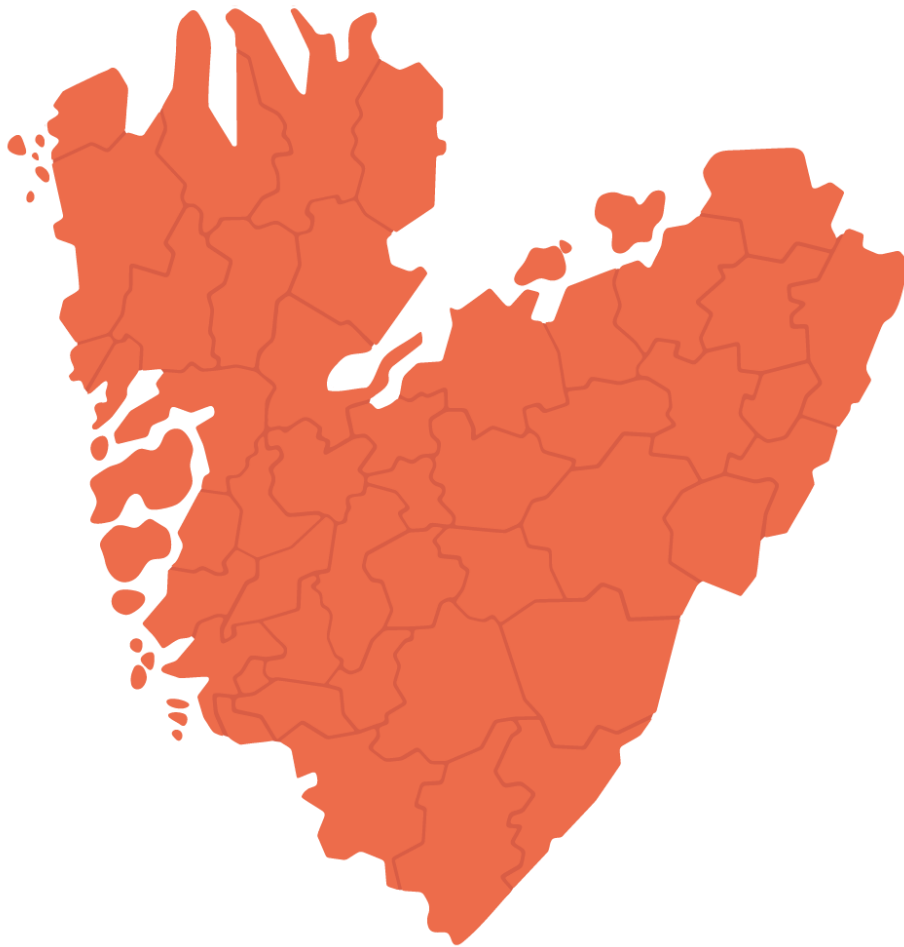
kalenderdagar per patient. Dessa patienter ska inte räknas med i månadens genomsnitt.

Beloppet per dygn fastställs årligen av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, och motsvarar genomsnittskostnaden i riket för ett vård dygn i den slutna vården.

8. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från läns gemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

Överenskommelse

Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet

**Upprättad mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet**

Innehåll

1. Inledning	3
2. Parter	3
3. Avtalstid	3
4. Syfte	4
5. Målgrupp	4
6. Gemensamt ansvar	5
7. Personer med psykisk funktionsnedsättning.....	5
7.1 VGR:s ansvar	5
7.2 Kommunens ansvar.....	6
8. Personer med skadligt bruk och/eller beroende samt samsjuklighet	6
8.1 VGR:s ansvar	7
8.2 Kommunens ansvar	7
9. Barn och unga med placering utanför det egna hemmet	7
9.1 VGR:s ansvar.....	8
9.2 Kommunens ansvar	8
9.3 Gemensam planering	9
9.4 Kostnadsansvar	9
9.5 Uppföljning av placering.....	10
10. Personer med psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård	10
10.1 VGR:s ansvar	11
10.2 Kommunens ansvar.....	12
11. Uppföljning	12

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen reglerar samarbete kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och/eller beroende samt samsjuklighet. Överenskommelsen reglerar samarbetet kring barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Samverkan i överenskommelsen regleras i 16 kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen, HSL, samt 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2025:400), SoL.

Överenskommelsen reglerar även samarbete kring personer med tvångsvård. Huvudsakliga rättsregler återfinns i lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, LPT, och i lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, LRV.

I överenskommelsen används begreppet person, vilket i denna överenskommelse innefattar patient, brukare och den enskilde.

För barn och unga till och med 20 år, som behöver samordnade insatser och tvärprofessionell kompetens, ska även länsgemensamt styrdokument beaktas.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har Parterna

möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av läns gemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Syftet med överenskommelsen är att ge personer inom målgrupperna möjlighet till behandling, återhämtning och delaktighet i samhällslivet. Vård, stöd och insatser ska bidra till att personen behåller och/eller förbättrar sin hälsa samt sina funktioner inom livsområden som boende, sysselsättning och mellanmänniskliga relationer.

5. Målgrupp

Överenskommelsen omfattar nedanstående målgrupper, oavsett ålder:

- personer med psykisk funktionsnedsättning
- personer med skadligt bruk av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spelberoende
- barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet eller är placerade i ett skyddat boende
- personer inom psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Gemensamt ansvar

Parterna har ett gemensamt ansvar att samarbeta kring målgrupperna. Samarbetet ska ligga till grund för att öka den enskilda personens möjlighet att ta ansvar för sitt eget liv. Parternas hälso- och sjukvårdsansvar utgår från Avtalet.

Brister uppstår ofta i övergångar när inget tydligt huvudansvar är fastställt, vilket gör det extra viktigt att Parterna gemensamt klargör ansvar och roller. Samverkan ska ske om ansvarsfördelning avseende återfallsprevention, boende och stöd i vardagen.

Gemensamt ansvar för målgrupperna är att:

- arbeta hälsofrämjande och förebyggande
- identifiera somatisk ohälsa och ohälsa i munnen
- underlätta och stödja återhämtning och rehabilitering
- göra personen, närstående och socialt nätverk delaktiga i vård, stöd och behandling
- minimera risken att personens rättighet att få vård och stöd av respektive huvudman uteblir på grund av oenighet
- erbjuda stöd till anhöriga och närstående
- särskilt uppmärksamma barnets rätt till information, stöd och delaktighet i sin egen vård, och när barnet är närstående

7. Personer med psykisk funktionsnedsättning

Personer med psykisk funktionsnedsättning kan ha svårighet att utföra eller delta i aktiviteter inom viktiga livsområden.

7.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är att:

- årligen erbjuda hälsosamtal och somatisk kontroll för personer med långvarig psykisk funktionsnedsättning
- ansvara för hälso- och sjukvård enligt HSL, för personer som vistas i hem för vård och boende (HVB) eller hem för viss annan heldygnsvård
- bistå med intyg och bedömning av individens funktion, förutsättningar och behov av anpassning.

7.2 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är att:

- bedriva uppsökande arbete och informera om kommunens verksamheter
- inventera behov, informera om samhällets insatser, erbjuda insatser, samt anvisa vägar att söka den vård och det stöd som personen behöver
- utreda, fatta beslut och verkställa insatser enligt SoL och LSS, samt utreda, ansöka om och verkställa vård enligt LVU och LVM
- erbjuda stöd till boende och sysselsättning
- ge stöd till barn som har förälder eller annan närstående med riskbruk, skadligt bruk och beroende.

8. Personer med skadligt bruk och/eller beroende samt samsjuklighet

Skadligt bruk och beroende påverkar personen eller dennes omgivning negativt, och går ut över hens sociala liv, såsom hem, familj, arbete och skola, men leder också till ökad risk för fysisk skada.

Samsjuklighet är vanligt vid psykisk sjukdom och skadligt bruk. Det innebär större risk för allvarliga skador, sjukdomar och förtida död, samt fördröjer och försvårar många gånger behandling och återhämtning.

VGR:s och Kommunens verksamheter har ansvar för att tidigt identifiera samsjuklighet och att uppmärksamma denna problematik hos målgruppen. Ungdomar ska uppmärksammas särskilt. Parterna ska säkerställa att behandling och stöd vid skadligt bruk och samtidig psykisk sjukdom sker parallellt och integrerat. Samsjuklighet får aldrig vara ett skäl till att inte ge vård, eller till att vård och behandling försenas. Uthållighet och kontinuitet ska prägla hälso- och sjukvård. Parterna har ett gemensamt ansvar att initiera samverkan om säker tillnyktring.

8.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är att:

- ansvara för hälso- och sjukvård för personer som vistas i HVB, eller hem för viss annan heldygnsvård
- ansvara för avgiftning
- bistå med intyg/bedömning av individens funktion, behov och förutsättningar
- fullfölja anmälningsskyldighet enligt gällande lagar
- ge tvärprofessionella behandlingsinsatser.

8.2 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är att:

- inventera behov, informera om samhällets insatser, erbjuda insatser, samt anvisa vägar att söka den vård och det stöd som personen behöver
- utreda, fatta beslut och verkställa insatser enligt SoL och LSS, samt utreda, ansöka om och verkställa vård enligt LVU och LVM
- bedriva uppsökande arbete och informera om kommunens verksamheter
- erbjuda stöd till boende och sysselsättning
- arbeta med återfallsprevention
- ge motiverande och familjeorienterade insatser.

9. Barn och unga med placering utanför det egna hemmet

Varje Part ansvarar för bedömning, utredning, insatser och uppföljning utifrån sitt uppdrag. Båda Parterna ska sträva efter att minska behovet av placeringar genom att tillhandahålla individanpassade vård- och stödinsatser.

Vid behov av placering av barn och unga utanför hemmet krävs ett strukturerat samarbete mellan VGR och Kommun, med samordnade och långsiktiga insatser, i syfte att möjliggöra en trygg och säker återgång till samhället för barnet eller ungdomen.

Vid placering ska berörda Parter ha bedömt att tillgängliga resurser i närmiljön är uttömda och att personens behov inte kan tillgodoses på annat sätt än genom placering utanför hemmet. Resurser inom Västra Götaland ska övervägas i första hand, för att säkerställa att personen får adekvata insatser och för att främja kontinuitet.

HVB, familjehem och hem för viss annan heldygnsvård

HVB är en verksamhet som bedriver behandling, omvårdnad och stöd till barn, ungdomar, vuxna eller familjer med behov inom Kommunens ansvarsområde. Hem för viss annan heldygnsvård är ett tillfälligt boende som ger möjlighet till avlastning för närstående, eller till rehabilitering för individen. Placering utanför hemmet kan ske i familjehem, HVB eller Statens institutionsstyrelses (SIS) institutioner.

En placering utanför hemmet görs då det bedöms vara nödvändigt utifrån personens behov efter:

- ansökan från personen, inom ramen för SoL eller LSS
- bedömning av socialnämnden utifrån SoL eller LSS
- bedömning av socialnämnden utifrån LVU eller LVM.

Insatserna ska präglas av ett helhetsperspektiv och av att flera insatser kan göras samtidigt. Behovet kan omfatta ett brett spektrum av vård och stödinsatser, inom både det sociala och det medicinska området.

9.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är:

- hälso- och sjukvård för personer som vistas i familjehem eller hem för viss annan heldygnsvård
- personer, som placeras i boenden utanför Västra Götaland och som har behov av fortsatt hälso- och sjukvård, ska inte avslutas hos aktuell verksamhet inom regional hälso- och sjukvård utan att remittering och övertag skett till psykiatri inom den specialiserade vården där personen placeras. Personen ska i dessa fall erbjudas fortsatt behandling i VGR när denne återkommer till hemkommunen.

9.2 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är:

- samordning för placering utanför hemmet i sin helhet

- att vid placering ta särskild hänsyn till barnets hälsa och skolgång, som är de enskilt viktigaste faktorerna.

9.3 Gemensam planering

Inför placering av person utanför hemmet, där båda Parter i denna överenskommelse är delaktiga, ska en samordnad individuell plan (SIP) så tidigt som möjligt erbjudas och upprättas, där ansvarsfördelning tydliggörs.

Vid placering utanför hemmet ska särskilt beskrivas:

- målsättning med placeringen och planerad placeringstid
- personens behov och önskemål
- respektive Parts ansvar för de insatser som ska utföras och på vilket sätt detta tillförsäkras personen
- hur skola/förskola och/eller sysselsättning tillgodoses

Vid akut placering utanför hemmet har Parterna ett gemensamt ansvar att skyndsamt genomföra planering och komma överens om en tillfällig ansvarsfördelning. Personens behov av insatser ska alltid säkerställas.

9.4 Kostnadsansvar

Kostnadsansvaret följer respektive Parts ansvarsområde, oavsett om insatserna utförs av Parten själv eller om avtal med annan utförare upprättats.

Avtal och insatser som även omfattar den andra Partens ansvarsområde ska föregås av ett godkännande från denne, för att kostnadsansvar ska uppstå.

Varje placering ska föregås av en skriftlig överenskommelse om kostnadsansvar mellan Parterna, oavsett vilken Part som gör placeringen.

I den skriftliga kostnadsfördelningen ska det framgå:

- respektive Parts ansvar för de insatser som ska utföras
- hur hälso- och sjukvård ska tillgodoses
- fördelning av kostnader i kronor eller procent
- tidsperiod

Vid akut placering utanför hemmet ska kostnadsfördelning vara klarlagd senast 30 dagar efter påbörjad placering. Kostnaden för akut placering kvarstår hos placerande Part tills att ansvars- och kostnadsfördelning fastställts.

Chefer i respektive verksamhet/organisation ska i samverkan fördela kostnaderna. Om samsyn inte nås ska en tillfällig kostnadsfördelning göras i väntan på en slutlig överenskommelse. Justering kan ske i efterhand.

När personen är i behov av både Kommunens socialtjänst och VGR:s hälso- och sjukvård ska Parterna komma överens om, och dela på, kostnaden. Om inget annat är överenskommet ska kostnadsdelning ske utifrån schablon. Det innebär att VGR betalar en tredjedel och Kommunen två tredjedelar av placeringskostnaden (33% VGR, 67% Kommun). Schablonen ska användas restriktivt och enbart i de fall då kostnadsfördelningen är oklar, och inte på annat sätt har kunnat definieras.

9.5 Uppföljning av placering

Uppföljning av personens placering ska ske gemensamt och regelbundet av Parternas berörda verksamheter.

När personens behov förändras ska Parterna göra nya bedömningar om, och hur, kostnadsfördelningen ska justeras.

Inför avslut av placering ska gemensam planering för vidare insatser göras.

10. Personer med psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård

En person som lider av en allvarlig psykisk störning, och som motsätter sig nödvändig vård, kan bli föremål för psykiatrisk tvångsvård. Även en person som lider av en allvarlig psykisk störning och som begått brott kan, i stället för att dömas till kriminalvårdspåföljd, överlämnas till rättspsykiatrisk vård enligt Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.

Vården påbörjas alltid i slutenvård, men kan omvandlas till öppen psykiatrisk tvångsvård (ÖPT) respektive öppen rättspsykiatrisk vård (ÖRV) via beslut i förvaltningsrätt. Förvaltningsrätten fastställer de särskilda villkor som personen ska följa utanför sjukhuset. En samordnad vårdplan som beskriver olika parter insatser ska justeras av VGR och Kommun.

Om personen har behov av hälso- och sjukvård från den regionala eller kommunala primärvården, den psykiatriska öppenvården eller insatser från socialtjänsten, ska vårdplanen upprättas i samråd med dessa.

En samordnad vårdplan beskriver olika parter åtgärder respektive insatser. Planen ska göras i samverkan mellan slutenvård, den fasta vårdkontakten i specialiserad psykiatrisk öppenvård, Kommunens socialtjänst och i förekommande fall regional och kommunal primärvård. En förutsättning är att personen bedöms vara utskrivningsklar av ansvarig läkare, samt att förvaltningsrätt fattat beslut om ÖPT respektive ÖRV, vilka inte är valfria för personen. Det ska även vara klarlagt att den regionfinansierade öppna vården är tillgänglig för personen.

10.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är att:

- utföra specialiserad psykiatrisk hälso- och sjukvård, oavsett vårdform, inklusive permission, ÖPT eller ÖRV
- upprätta samordnad vårdplan vid utskrivning från slutenvård, samt vid behov med socialtjänst, regional fast vårdkontakt och andra berörda
- ansöka hos förvaltningsrätt om övergång till ÖPT eller ÖRV, och då föreslå vilka särskilda villkor rätten ska besluta
- i förekommande fall stå för utförande av särskilda villkor, fastställda av förvaltningsrätt
- följa upp åtgärder vid permission, ÖPT eller ÖRV, med socialtjänst och andra berörda
- vidta åtgärder för återintagning i slutenvård, om det inte längre finns förutsättningar för ÖPT eller ÖRV
- erbjuda SIP vid utskrivning från ÖPT eller ÖRV till frivillig vård, om det finns behov av insatser från båda Parter.

10.2 Kommunens ansvar

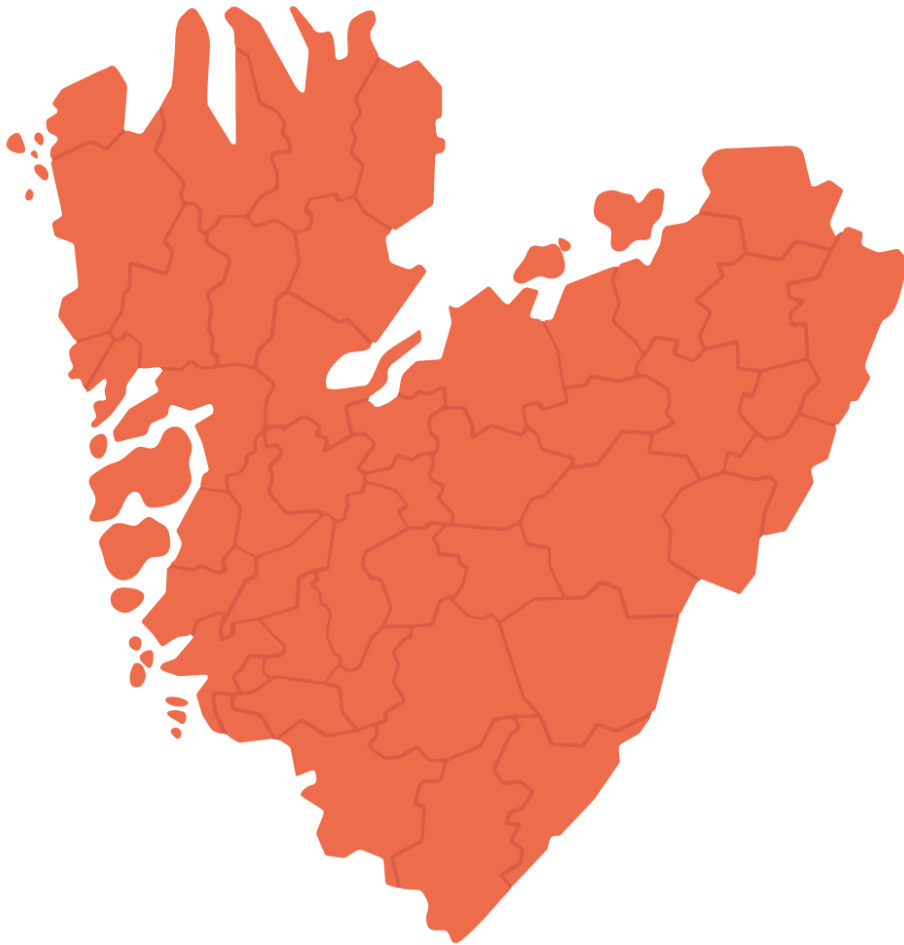
Kommunens ansvar är att:

- verka för att målgruppen i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap
- utreda och fatta beslut om, samt verkställa och följa upp insatser enligt relevant lagstiftning, SOL och LSS vid permissioner, samt LPT eller ÖRV
- medverka i upprättande av samordnad vårdplan inför utskrivning från slutenvård, eller vid behov
- bidra med information om socialtjänstens planering och beslut, vid upprättande av vårdplan i slutenvård och öppenvård med innehåll enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård (HSLF-FS 2022:62).

11. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från länsgemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till Avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

Överenskommelse

Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

**Upprättad mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet**

Innehåll

1. Inledning	3
2. Parter	3
3. Avtalstid	3
4. Syfte	4
5. Målgrupp	4
6. Gemensamt ansvar	5
7. Parternas ansvar	5
7.1 VGR:s ansvar	5
7.2 Kommunens ansvar	6
8. Utbildning	7
9. Uppföljning	7

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen reglerar ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård enligt 5 §, 8 – 8a §§ tandvårdslagen (1985:125), TvL.

I överenskommelsen används begreppet person, vilket i denna överenskommelse innefattar patient, brukare och den enskilde.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har parterna möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av läns gemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Syftet med överenskommelsen är att upprätta och bibehålla en god munhälsa hos målgruppen, samt att skapa bästa möjliga förutsättningar för personen att klara den dagliga munvården.

Målet är att identifiera och förskriva N-tandvårdsintyg (intyg om nödvändig tandvård) till alla personer inom målgruppen. De som har rätt till N-intyg ska erbjudas munhälsobedömning.

Målsättningen är att de som har behov av N-tandvård även ska ha N-tandvårdsintyg.

5. Målgrupp

Målgruppen är personer i alla åldrar med särskilda behov av tandvårdsinsatser, och med behov av särskilt stöd enligt TvL. Vid tillämpningen av 8 § ska regionen särskilt se till att uppsökande verksamhet bedrivs bland dem som:

1. omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller
2. har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser och som:
 - a) omfattas av en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 12 kap 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),
 - b) får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård), eller
 - c) är bosatta i egen bostad och har motsvarande behov av vård eller omsorg som personer som omfattas av 2 a eller 2 b ovan.

Målgruppen beskrivs utförligt i VGR:s regler för särskilt tandvårdsstöd i Västra Götaland.

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Gemensamt ansvar

Parterna har ett gemensamt ansvar för att implementera och säkerställa att innehållet i överenskommelsen är känt i samtliga berörda verksamheter. Parterna ska även i övrigt samverka beträffande målgruppen.

7. Parternas ansvar

7.1 VGR:s ansvar

VGR har enligt tandvårdslagen ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård för personer som har rätt till denna insats.

VGR tillhandahåller tandvårdsleverantör som ska ansvara för den uppsökande verksamheten i samverkan med Kommunen.

VGR ansvarar för att:

- vägleda kommunens intygsutfärdare med bedömning av underlaget för intyg om N-tandvård
- årligen tillhandahålla utbildning, digitalt eller fysiskt, och aktuellt informationsmaterial för Kommunens intygsutfärdare
- ge Kommunen information om förändringar inom N-tandvård och uppsökande verksamhet
- tillhandahålla informationsmaterial om N-tandvård och munhälsobedömning. Informationsmaterialet ska rikta sig till personer med intyg om N-tandvård, deras anhöriga och närstående, patientföreningar, vårdpersonal med flera
- tillhandahålla ett IT-stöd för Kommunerna, för all administration som krävs gällande intyg om N-tandvård och munhälsobedömningar
- uppgifter från Intygsbeställningen förs över till tandvårdsleverantörens IT-system

Tandvårdsleverantören ansvarar för att:

- tillhandahålla årliga munhälsobedömningar till personer med intyg om N-tandvård som tackat ja till munhälsobedömning

- behovet av hjälp med daglig munvård beskrivs av tandhygienist i ett individuellt dokument. I dokumentet beskrivs förutsättningen att klara daglig munvård utifrån ett individuellt perspektiv
- återrapportera till personal/närstående om eventuellt vårdbehov vid munhälsobedömning.

7.2 Kommunens ansvar

Kommunen tillhandahåller den personal, så kallade intygsutfärdare, som ska identifiera personer med insatser från Kommunens socialtjänst och/eller kommunal primärvård som är berättigade till nödvändig tandvård och munhälsobedömning.

Kommunernas intygsutfärdare ansvarar för att utfärda N-tandvårdsintyg och erbjuda munhälsobedömning.

Intyg om nödvändig tandvård – Kommunen ansvarar för att:

- utse kontaktperson för kommunikation och informationsutbyte med VGR
- utse intygsutfärdare med kompetens att identifiera målgruppen för N-tandvårdsintyg
- bevaka aktuell information och vid behov delta i utbildningar som VGR tillhandahåller
- registrera och upprätthålla uppgifter om N-tandvårdsintyg och munhälsobedömning i det IT-stöd som tillhandahålls av VGR

Munhälsobedömning – Kommunen ansvarar för att:

- uppgift om personens vårdgivare av tandvård (folktandvård eller privat) finns dokumenterad och tillgänglig för berörd personal
- erbjuda en årlig munhälsobedömning till avsedd målgrupp, även till dem som tackat nej tidigare
- berörd personal deltar vid munhälsobedömningen
- personen ges daglig munvård enligt tandvårdens ordination och instruktioner. Tid för daglig munvård ska ingå i personlig hygien.

8. Utbildning

I den uppsökande verksamheten ingår utbildning i allmän munhälsovård till berörd personal i kommunen. Den tandvårdsleverantör som VGR tillhandahåller ansvarar för utbildningarna.

Genom rätt utbildning ges förutsättning för ett gott omhändertagande av daglig munvård. Kommunen ansvarar för att berörd personal deltar i de utbildningar i allmän munhälsovård som VGR genom tandvårdsleverantör erbjuder.

9. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från länsgemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

Kommunen ansvarar för att registrera uppgifter till VGR utifrån indikatorer för tandvård enligt nationella riktlinjer. VGR ansvarar för att regelbundet, minst en gång per år, sammanställa statistik om munhälsa till Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Hampus Bergman
Sjuksköterska MAS

Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse för remissvar på hälso-och sjukvårdsavtalet med dess lagstadgade överenskommelser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar remissvaret på hälso- och sjukvårdsavtalet som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland fastställer ansvarsfördelningen för primärvården och beskriver hur samverkan inom hälso- och sjukvården kan genomföras. Alla kommuner i Västra Götaland samt Västra Götalandsregionen har fått ett förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser på remiss. Svaren ska skickas in senast den 19 juni. Efter att remissvaren har bearbetats kommer ett avtalsförslag att skickas ut under hösten 2025 för beslut. Om alla 49 kommuner och regionen godkänner avtalet, kommer det nya avtalet att träda i kraft den 1 januari 2027.

Remissvaret innehåller synpunkter och resonemang samt förslag till textförändringar.

Beskrivning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götalands län fastställer ansvarsfördelningen för primärvården och de olika huvudmännen samt beskriver hur samverkan inom hälso- och sjukvården kan genomföras.

Avtalsförslaget och överenskommelserna tar avstamp i färdplanen för god och nära vård och är i vissa delar okontroversiellt. Det finns dock fortsatt delar i avtalet som inte kan anses vara tillräckligt tydliga eller färdigarbetade. Framför allt gäller detta delar så som gemensam uppföljning och styrning, specialiserad vård i hemmet (oaktat om patienten bor i ordinärt eller särskilt boende) när det finns behov av insatser på både primär- och specialistnivå.

Kommunen och regionen delar huvudmannaskapet för primärvården medan regionen är ensam huvudman när det kommer till att utföra specialiserad hälso- och sjukvård. I förslaget till avtal hänvisas till hälso- och sjukvårdslagens 15 kapitel 1§ som beskriver att det går att göra överenskommelser kring att kommunen i vissa fall kan utföra specialiserad hälso- och sjukvård vilket inte bedöms stämma överens med kommunallagens 2 kapitel 2§ som slår fast att kommunen inte ska utföra sådant som staten, en annan kommun eller region ska ha hand om.

Det behövs i avtalet förtydligas vissa beskrivningar och att ansvarsfördelningen mellan huvudmännen och vårdgivarna blir tydligare utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv, arbetsgivarperspektiv och ur ett juridiskt perspektiv.

För att hälso- och sjukvårdsarbetet i kommunen ska beskrivas patientsäkert och minimera risken för tvister bedömer förvaltningen att de synpunkter och förslag på textändringar som framkommer i remissvaret är viktiga att beakta i omarbetningen till det slutgiltiga avtalet.

Det gällande hälso- och sjukvårdsavtalet som gäller i nuläget har förlängts då flera kommuner, däribland Stenungsund, sade nej till det förslag till avtal som togs fram 2022. I den remissversion av avtalet som nu Stenungsunds kommun lämnar svar på går det att konstatera att det fortsatt finns kvar många av samma svårigheter som i tidigare förslag till avtal.

Ekonomisk bedömning

I förslagets nuvarande form är det svårt göra ekonomiska bedömningar då det inte finns patientfall eller tillämpningsanvisningar i remissversionen. Det kan antas att kommunens kostnader för den kommunala hälso- och sjukvården kan komma att öka om avtalet inte omarbetas i och med att uppdraget bedöms att utökas.

De patientfall och tillämpningsanvisningar som i nuläget arbetas fram hos Västkom kommer ligga till grund för en bättre analys av eventuella kostnadsökningar för kommunen.

Barnkonsekvensanalys

Barnperspektivet omhändertas i förslaget till hälso- och sjukvårdsavtal och barn omnämns på flera ställen i avtalet. Avtalets målgrupp är inte begränsat till något åldersintervall utan hälso- och sjukvård ska ges till alla, oavsett ålder.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Berör mål 3 om god hälso och välbefinnande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-03-28

Hälso- och sjukvårdsavtalet, remissversion

Remissvar på hälso-och sjukvårdsavtalet med lagstadgade överenskommelser

Överenskommelse om Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård, remissversion

Överenskommelse Kommunernas betalningsansvar vid in och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, remissversion

Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende, remissversion

Överenskommelse Samverkan om Munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård, remissversion

**Stenungsunds
kommun**

Tjänsteskrivelse
2025-03-28

Dnr KS 2025/124

STENUNGSUNDS KOMMUN
Sektor socialtjänst

Rickard Persson
Sektorchef

Cecilia Malm
Verksamhetschef

Beslut skickas till

Rickard.persson@stenungsund.se
Hampus.bergman@stenungsund.se
Cecilia.malm@stenungsund.se
Västkom

Remissenkät

Hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande lagreglerade överenskommelser

Under våren 2025 pågår remiss för Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande lagreglerade överenskommelser mellan länets 49 kommuner och Västra Götalandsregionen.

Avtalsparter och tillika remissinstanser är var och en av kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen. Ett samlat svar ska lämnas från respektive kommun samt enligt särskild ordning i Västra Götalandsregionen.

Remissvaren ska vara inlämnade senast kl. 12:00 19 juni, 2025, via [digitalt formulär](#).

Notera:

- **Gradering är obligatorisk.**
- **Textfälten är frivilliga** – om du inte har synpunkter på ett avsnitt kan du lämna fältet tomt. Ett separat fält finns för övergripande synpunkter.
- **Undvik att klistra in text från avtal och överenskommelser.** Vid kommentarer på text, skriv under rätt område och hänvisa till den text ni kommenterar.
- **Maxgräns per textruta är 4 000 tecken.** Om ditt svar är längre finns en extra textruta för varje avsnitt. Ange då vilken fråga ditt svar gäller.

Gradera er bedömning:

Gradera er bedömning för respektive stycke genom att välja bland följande stämmer helt, delvis eller inte alls.

- **Stämmer helt** – denna text bedömer ni är korrekt och beskrivning av området är tillräcklig
- **Delvis** – denna text bedömer ni vara korrekt men behöver beskrivas ytterligare alternativt kan kortas ner
- **Stämmer inte alls** – denna text bedömer ni inte är korrekt alternativt relevant

Uppgiftslämnare

- Kommun i Västra Götalands län
Stenungsunds kommun

Namn, kontaktperson: Hampus Bergman

Epost, kontaktperson: Hampus.bergman@stenungsund.se

Hälso- och sjukvårdsavtal

Lämna remissvar på avtalstext för Hälso- och sjukvårdsavtalet här.

1. Inledning

Gradera er bedömning på avsnitt 1. Inledning

- Stämmer inte alls

Inledande text

I inledningen är det viktigt att påtala att samverkan i hälso- och sjukvårdsfrågor mellan kommunerna och VGR i första hand berör möjligheten för kommunerna att bedriva primärvård. I nuvarande förslag beskrivs det att ”*VGR och kommunerna i Västra Götaland samarbetar och delar hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen.*” vilket är på primärvårdsnivå.

Det beskrivs också att de lagreglerade överenskommelserna som följer med avtalet är underordnade avtalet, dessa kan i sin tur sägas upp utan att huvudavtalet sägs upp vilket innebär att vissa gemensamma sätt att styra den gemensamma primärvårdsnivån kan försvinna. Exempelvis ligger skrivelser om närområdesplan med i ”överenskommelse om läkaransvar i kommunal primärvård”. Att det ska ske en gemensam styrning av vår gemensamma primärvård och att den ska ske genom närområdesplanen bör lyftas fram i huvudavtalet för att göra detta tydligare.

1.1 Syfte och mål med avtalet

Avsnittet bör kunna minskas ned i omfattning. Det bör räcka att beskriva vad avtalet ska reglera och att det finns en gemensam strategi som tas i beaktning i avtalet. Det vill säga: ”Avtalet ska bidra till att parterna ger en god och säker vård till dem som har behov av hälso- och sjukvårdsinsatser från både kommun och region. Avtalet ska stärka samverkan och tydliggöra ansvarsfördelningen. VGR och kommunerna i Västra Götalands län har en gemensam *framtagen strategi, Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård* som ska ligga till grund för avtalet.”

1.2 Läs- och tillämpningsanvisningar

De första styckena bör kunna tas bort då de i sig inte beskriver hur dokumentet ska läsas utan snarare beskriver layouten i dokumentet vilket

framgår av innehållsförteckningen. Istället bör här kunna beskrivas att det finns andra dokument som finns kopplade till huvudavtalet, exempelvis överenskommelserna, färdplan, inriktningsdokumentet för kommunal primärvård samt andra relevanta dokument som styr den gemensamma primärvårdsnivån i Västra Götalands län.

Tillämpningsanvisningar och vägledande patientfall kan få långgående konsekvenser/betydelser för parterna i avtalet (VGR och varje kommun i Västra Götalands län) i hur avtalet tolkas i praktiken. Det är därför av vikt att parterna själva får ta ställning till de tillämpningsanvisningar och vägledande patientfall som tas fram och att detta inte lämnas till ett vårdssamverkansorgan att besluta om.

1.3 Målgrupp

Målgruppen för kommunal primärvård beskrivs i hälso- och sjukvårdslagens (HSL 2017:30) 12 kapitel i 1§ och 2§ vilket, med tilläggsskrivningen kring att det berör alla som har behov av insatser från regionen och kommunen oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning. Anhörigperspektivet ska alltid beaktas och framförallt beaktas när barn är anhöriga. Nuvarande formulering i avtalet kan tolkas in att barn, så fort de är närstående/anhöriga, per automatik ska omfattas av det kommunala primärvårdsansvaret vilket kan skapa en otydlighet i målgruppen.

1.4 Omfattning

Inga synpunkter

1.5 Avtalsparter

Inga synpunkter

1.6 Avtalstid

Inga synpunkter

2. Hälso- och sjukvård i hemmet

Gradera er bedömning

- ☐ Stämmer inte alls

Gradera er bedömning

- ☐ Stämmer inte alls

Stenungsunds kommun anser att målet som är utsatt för "hälso- och sjukvård i hemmet" i detta stycke kan tolkas ut att parterna ska göra allt för att undvika

eventuell slutenvård. Stenungsunds kommun anser att målet snarare bör vara att patienten vårdas på rätt vårdnivå.

Förslag: Hälso- och sjukvård i hemmet är en vårdform som kan innefatta insatser från specialistvård och primärvård. Hälso- och sjukvård i hemmet ställer krav på god samverkan mellan vårdaktörer. Hälso- och sjukvården ska ges på rätt vårdnivå utifrån patientens behov, förutsättningar och med bibehållen patientsäkerhet.

2.1 Primärvård

Gradera er bedömning

- Delvis

Sista meningen behöver ändras. Av inledningen framgår att avtalsförslaget reglerar de delar där region och kommun har ett delat hälso- och sjukvårdsansvar enligt HSL. I HSL används begreppen ansvar eller svarar för. Medicinskt ansvar förekommer endast när frågan om MAS/MAR regleras och det är ingen angelägenhet för regionen. Begreppet medicinskt ansvar antyder att det skiljer sig från begreppet ansvar på något sätt (till exempel att det är en avgränsad del av det totala ansvaret). Det är inte närmare specificerat i avtalsförslaget vad skillnaden i så fall skulle vara. Eftersom lagstiftningen inte använder begreppet kan inte avtalet heller göra det.

Förslag avseende sista meningen: Grundprincipen är därmed att regionen genom den regionala primärvården har det övergripande ansvaret för vård i hemmet.

2.2 Specialiserad vård i hemmet

Gradera er bedömning på avsnitt 1. Inledning

- Stämmer inte alls

Stenungsunds kommun anser att det behövs en tydligare ansvarsfördelning mellan vårdnivåer och verksamheter inom specialistvård och primärvård.

Stenungsund anser att formuleringen kring regionens ansvar bör ändras från *”Regionen har det medicinska ansvaret för specialiserad nivå och för att utföra de insatser som inte bedöms kunna utföras på primärvårdsnivå”* till *”Regionen har ansvar för specialiserad hälso- och sjukvård i hemmet”*. Detta skulle minska risken för sammanblandning av vårdnivåer och de olika huvudmännens roller.

Stenungsund önskar även komplettera det inledande stycket med: *”Krävs särskilda medicinska eller tekniska resurser eller annan särskild kompetens, är insatsen att betrakta som specialistvård och ett ansvar för regionen,*

utförandet kan inte överföras till primärvårdsnivå". Kompletteringen syftar till att belysa det som står i hälso- och sjukvårdslagen kring definitionen av primärvård. Primärvården svarar för behovet av sådana åtgärder i form av medicinsk bedömning och behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller annan särskild kompetens.

Kommunen anser att *"särskild kompetens"* och *"särskild medicinsk eller teknisk utrustning"* tydligare bör beskrivas under definitions-rubriken för att skapa en samsyn kring begreppen.

I dagsläget är skrivningarna för breda, vilket möjliggör fortsatta tolkningskonflikter. Regionen är vårdgivare för vård som utförs av personal anställd i regionen. I de fall då vissa specialiserade hälso- och sjukvårdsuppgifter är avtalade att utföras av personal anställd i kommunen är även kommunen vårdgivare och har ett arbetsmiljö- och arbetsgivaransvar för sin personal. En vårdgivare har ett organisatoriskt ansvar och ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att den lever upp till kravet på god vård.

Då flera vårdgivare är involverade behöver det organisatoriska ansvaret som åligger vårdgivaren i samverkan tydliggöras och avtalas mellan parterna. Hälso- och sjukvårdsinsatser omfattas dessutom alltid av det yrkesansvar som finns för hälso- och sjukvårdspersonal. Detta fråntar dock inte vårdgivaren ansvaret för patientsäkerheten.

Stenungsund anser att det finns ett behov av en tydlig riktlinje som särskilt reglerar ansvarsfördelningen mellan specialistvård och primärvård. Det bör även säkerställas att insatser som läggs på primärvårdsnivå **alltid** har en ansvarig läkare inom primärvården.

Delegering kan vara en möjlig lösning men innebär utmaningar, särskilt om regionen ska delegera över vårdgivargränser till icke legitimerad personal. Det medicinska ansvaret kvarstår hos den som ordinerat. Det innebär att uppföljning även kvarstår. (SOSFS 1997:14)

Stenungsunds kommun föreslår att det i en riktlinje beskrivs vad som gäller för delegering mellan huvudmän.

Rörande stycket om att: ***"Hälso- och sjukvårdspersonal i regional och kommunal primärvård kan medverka i och utföra hälso- och sjukvård som regionens specialistvård ansvarar för, under förutsättning att: 1. den som har ordinerat insatsen har bedömt att insatsen kan utföras på primärvårdsnivå 2. huvudmännen har haft dialog och enats om ansvar och förutsättningar för insatsen."*** Skrivningen intryck av att regionens läkare ensidigt avgör vad som kan utföras på primärvårdsnivå. Detta skapar en otydlighet kring kommunens

bestämmanderätt och möjlighet att säga nej om kompetens eller resurser saknas eller om organisation och struktur behövs byggas upp för att utföra uppdraget. Åtagandet ska även vara motiverat utifrån patientens behov.

Stenungsund anser att ordet *delvis* läggs till innan utföra i meningen ”*Hälso- och sjukvårdspersonal i regional och kommunal primärvård kan medverka i och **delvis** utföra*” för att tydliggöra att det inte handlar om att ta över hela insatsen från den specialiserade vården.

Stenungsund förespråkar att det ska tydliggöras vad som ska vara säkerställt innan det kan bli fråga om specialiserad vård i hemmet. Socialstyrelsen, SKR och lagstiftaren påtalar vikten av tydliga avtalsskrivningar när det upprätta denna form av avtal.

Sammanfattningsvis lämnar Stenungsunds kommun följande förslag på text kring specialiserad vård i hemmet: ”*Regionen har det medicinska ansvaret för specialiserad hälso- och sjukvård vid vård i hemmet. Vid insatser som kan utföras på primärvårdsnivå kan verksamheter på både specialistnivå och primärvårdsnivå ansvara för utförandet. Krävs särskilda medicinska eller tekniska resurser eller annan särskild kompetens, är insatsen att betrakta som specialistvård och ett ansvar för regionen, utförandet kan inte överföras till primärvårdsnivå.*

Hälso- och sjukvårdspersonal i regional och kommunal primärvård kan medverka i och i vissa fall utföra hälso- och sjukvård som regionens specialistvård ansvarar för, under förutsättning att:

Verksamheter inom regional eller kommunal primärvård och specialistvård har gemensamt bedömt att insatsen kan utföras på primärvårdsnivå på ett patientsäkert sätt.

*Huvudmännen har haft dialog och enats om förutsättningar för insatserna
Gränsen för vårdnivåerna är föränderlig över tid.”*

2.3 Informationsöverföring

Gradera er bedömning

- Stämmer inte alls

Detta kan tas bort helt då den länsgemensamma rutinen för öppenvårdsprocessen från 2024-06-10 redan reglerar detta.

2.4 Teamsamverkan

Gradera er bedömning

- Stämmer inte alls

Teamsamverkan förutsätter att huvudmännen är överens om ansvarsfördelningen mellan parterna vilket ställer krav på en tydlig ansvarsfördelning i 2.2.

Det är viktigt att i teamsamverkan påtala vikten av kontinuitet i teamet snarare än att ”teamets sammansättning kan variera över tid”.

2.5 Samordnad individuell plan, SIP

Gradera er bedömning

- Stämmer inte alls

Det finns en lagstiftning som reglerar att SIP ska erbjudas och detta behöver därmed inte utvecklas närmare. Däremot skulle det behöva framgå att om patienten tackar nej till SIP har parterna ändå ett ansvar för att planera och ansvarsfördela fortsatta hälso- och sjukvårdsinsatser.

2.6 Egenvård

Gradera er bedömning på avsnitt 1. Inledning

- Stämmer inte alls

Lagen om egenvård, med framtaget stödmaterial, definierar vad egenvård innebär och behöver därför inte nödvändigtvis finnas med i avtalet (kan med andra ord strykas). Det kan eventuellt finnas med under definitioner under förutsättning av begreppet omnämns på annat ställe i avtalet. Det finns även framtagna rutiner och stödmaterial som är länsgemensamma som ska hjälpa till med implementeringen av egenvård i regionen och kommunerna.

3. Ansvar

Gradera er bedömning

- Stämmer inte alls

3.1 gemensamt ansvar

Avtalet bör baseras på att parterna tar sitt ansvar enligt både nuvarande och framtida regleringar. Därför är det inte nödvändigt att i olika avsnitt specificera gällande lagstiftning. Enligt 15 kap. 1 § HSL får regioner och kommuner, med bibehållet huvudmannaskap, ingå avtal med andra för att utföra de uppgifter som de ansvarar för enligt HSL. När regionen är huvudman och kommunen utförare, innebär det inte någon ansvarsförskjutning. När kommunen agerar som utförare, är det kommunen som vårdgivare som ansvarar för den vård som ges av kommunens medarbetare. Kommunen har arbetsgivaransvaret och medarbetarna har fortfarande ett personligt yrkesansvar.

Stenungsunds kommun anser att ansvarsfördelningen mellan region och kommun behöver förtydligas ytterligare. Den nuvarande formuleringen om en dynamisk gräns mellan primärvård och specialistvård skapar tolkningssvårigheter. Det räcker inte att konstatera att parterna delar ansvaret – det måste också framgå hur detta ska tillämpas i praktiken.

Slutligen ser vi en risk att mindre kommuner får svårt att bemanna med den bredd av kompetenser som kan krävas enligt avtalet. Det bör klargöras om det är grundkompetensen eller även specialistkompetens inom primärvården som avses.

Förslag på ny text:

”Regionerna har det övergripande ansvaret för hälso- och sjukvården och ska verka för en god hälsa hos befolkningen. Kommunerna och regionernas respektive ansvar är reglerat i lagar, författningar och föreskrifter. Därutöver är det även reglerat att parterna ska samverka med varandra när den enskilde är i behov av insatser från både kommun och region.

Hälso- och sjukvården i Sverige ska huvudsakligen utföras av regionerna, men även kommunerna har en viktig del i ansvaret att utföra hälso- och sjukvård för vissa specifika patientgrupper.”

3.2 Västra Götalandsregionen

Se nedanstående

3.3 Kommunerna i Västra Götaland

Stenungsunds kommun är positiv till att det tydliggörs vad som är kommunens ansvar, det bör därför framgå att det som inte uppräknas inom kommunens ansvarsområde faller inom regionens ansvarsområde enligt förslag till text i 3.1 som beskriver att regionerna huvudsakligen ska utföra hälso- och sjukvård.

3.4 Läkemedel

I stycket beskrivs olika grupper och partsgemensamma forum – dessa behöver förtydligas eller tas bort. Det går genom skrivelsen att konstatera att i läkemedelsbehandling, precis som i mycket annat, krävs samverkan.

Det är bra att det finns med en skrivelse kring vaccinationer, dock bedömer Stenungsunds kommun att denna skrivelse är för otydlig och det behöver tas fram en länsgemensam eller delregional vaccinationsstrategi för att göra vaccinationsarbetet i länet mer jämlikt. Nuvarande arbetssätt innebär att vaccinationsarbetet kan skilja sig inom länet och att kommunerna inte blir adekvat ekonomiskt ersatta för det vaccinationsarbete som de utför.

3.5 Personliga hjälpmedel inklusive förbrukningsartiklar och nutritionsprodukter samt andra medicintekniska produkter som används i vardagsmiljö

Inga synpunkter

4. Utökad omfattning av primärvård

Gradera er bedömning

- Stämmer inte alls

Inledande text

Avsnitt 4, inklusive underrubriker, behandlar insatser som ska utföras i patientens hem. Eftersom kommunal primärvård oftast utför dessa insatser i hemmet, behöver detta inte specificeras inom primärvårdsuppdraget. Att regional primärvård är närvarande i patientens hem är en självklarhet, men hur arbetsfördelningen mellan primärvård och specialistvård hanteras är en fråga för regionen som huvudman och behöver inte regleras i detta avtal. Insatser på specialistvårdsnivå där kommunal primärvård ska medverka eller utföra insatserna behandlas redan i avsnitt 2.

Förslag: Ta bort hela avsnitt 4.

4.1 Insatser kväll, natt och helg

Se ovan.

4.2 Permission

Se ovan.

4.3 Tjänsteköp

Se ovan.

5. Patientsäkerhet

Gradera er bedömning

- Stämmer inte alls

Rubriksättningen behöver ses över. Det finns mer i patientsäkerhet än avvikelser, resten av avsnittet beskriver tvister vilket i sig inte är patientsäkerhet utan bör vara ett eget avsnitt.

5.1 Avvikelser i samverkan

Inga synpunkter

5.2 Tvister

Skrivningarna i denna del öppnar upp för fortsatta tvister. Det står inte beskrivet vad/vem som är ”högsta nivå hos respektive huvudman som har tolkningsföreträde gällande avtalet”. Vem har tolkningsföreträde över vem? Det behöver också vara tydligt vilken huvudman som ansvarar för vilken fråga.

5.3 Uppföljning av tvister

Inga synpunkter

6. Grundläggande förutsättningar

Gradera er bedömning

- Stämmer inte alls

Ett avsnitt om grundläggande förutsättningar bör ligga tidigare i avtalet för att ange de grundläggande ramarna för avtalet. Detta kan med fördel läggas i anslutning till avsnittet ”ansvar”.

6.1 Kunskapsstyrning och kompetensutveckling i samverkan

Stenungsund anser att formuleringen om huvudmännens ansvar för personalförsörjning bör justeras för att tydliggöra att respektive huvudman ansvarar för att det finns både grund- och specialistutbildad personal i tillräcklig omfattning för att utföra sitt uppdrag enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Det behöver även tydliggöras vilken utbildningsnivå professionerna ska ha enligt avtalet. Tidigare i avtalet beskrivs det att kommunen ansvarar för sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut men i denna del av avtalet ska den kommunala primärvården även ha specialistutbildad legitimerad personal i den utsträckning som krävs för att utföra uppdraget.

6.2 Informationsskyldighet vid förändring

Inga kommentarer

6.3 Vårdsamverkan – vår gemensamma stödstruktur

Detta kan slås ihop med 6.4: Läns-gemensamma styrdokument. Båda är viktiga och det bör tydliggöras att parterna även ansvarar för att följa det som är reglerat i delregionala överenskommelser och styrdokument, inte bara de läns-gemensamma.

Förslag på ny formulering: ”Den samlade vårdsamverkan i Västra Götaland är en gemensam stödstruktur med uppdraget att förvalta och utveckla intentionerna i det gemensamma hälso- och sjukvårdsavtalet. Vårdsamverkan

finns på lokal, delregional och länsnivå. Samverkan regleras av lagstiftning samt länsgemensamma och delregionala styrdokument, såsom avtal, överenskommelser och riktlinjer. Parterna ansvarar för att reglerna i de länsgemensamma och delregionala styrdokumenterna är kända och efterlevs.”

6.4 Länsgemensamma styrdokument

Se ovan.

6.5 lagstiftning

Rekommenderar att detta stycke tas bort då det inte tillför något till avtalet.

6.6 Lagreglerade överenskommelser

Inga synpunkter

7. Uppföljning

Gradera er bedömning

- Delvis

Stenungsunds kommun anser att det behöver finnas mer tydlighet i att uppföljningar ska genomföras men också på vilken nivå. Vem tar fram indikatorerna och vart ska de följas upp? Ett förslag är att det följs upp genom en tydlig närområdesplan där kommun och region tillsammans lägger upp en lokal primärvårdsstrategi som följs upp gemensamt. Ett annat alternativ är att man i delregional samverkan tar fram en delregional primärvårdsplan som går att följa i varje delregion. Det är i avtalet i nuläget inte tydligt hur uppföljningar ska genomföras.

8. Definitioner

Gradera er bedömning

- Delvis

Avsnittet behöver bli mer detaljerat i sina definitioner eller tas bort.

Övergripande synpunkter och övrigt för Hälso- och sjukvårdsavtalet

Stenungsunds kommun anser att hälso- och sjukvårdsavtalet behöver förtydligas, förbättras och bli mer konkret för att säkerställa en tydlig och säker ansvarsfördelning mellan parterna för att det ska bli tydligt kring vem som gör vad.

Vidare anser Stenungsund att avtalet borde kunna kortas ned en hel del genom att ta bort upprepningar samt ansvar som är reglerat i lag. Detta skulle göra avtalet mer överskådligt och öka sannolikheten att fler tar sig tid att läsa avtalet.

Det är av stor vikt att parterna snarast ges möjlighet att ta ställning till de tilläggsuppdrag som givits avseende ekonomisk reglering, eventuella tillämpningsanvisningar samt vägledande patientfall (se avsnitt 1.2).

Överenskommelse om Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård

Gradera er bedömning för denna överenskommelse

- Stämmer inte alls

1. Inledning

Inga synpunkter

2. Parter

Inga synpunkter

3. Giltighetstid

Inga synpunkter

4. Målgrupp

Inga synpunkter

5. Syfte

Inga synpunkter

6. Gemensamt ansvar

I första stycket beskrivs att vården ska vara patientsäker, proaktiv och personcentrerad, meningen efter beskriver att *”Så långt som möjligt ska vården planeras och ske under kontorstid”*. De olika skrivningarna behöver inte nödvändigtvis stå i kontrast mot varandra, men att planera för att bedriva en hälso- och sjukvård under kontorstid upplevs inte som en fullgod strategi eller del i personcentrering. Hur ska hälso- och sjukvården organisera sig resterande 17 – 18 timmar där det fortsatt kan finnas stora behov utifrån den målgrupp som pekas ut i hälso- och sjukvårdsavtalet? Förslag är att sista meningen i första stycket stryks.

I första punkten beskrivs det är att närområdesplanen ska upprättas för att stärka teamarbetet kring patienten. Detta är en för snäv avgränsning till vad närområdesplanen bör innehålla. Närområdesplanen bör innehålla beskrivningar kring hur kommunen och regionen tillsammans lägger upp en

strategi för det gemensamma primärvårdsarbetet med den utpekade målgruppen. Förslaget är att gemensam uppföljning och arbete med närområdesplan beskrivs tydligare i huvudavtalet och att det med fördel kan hanteras på delregional nivå. Det bör även beskrivas i närområdesplanen hur uppföljning ska ske och vilka indikatorer vårdgivarna tillsammans ska följa.

Under punkten *"Varje patient ska ha en namngiven läkare och namngiven fast vårdkontakt. Uppgifterna ska finnas i patientjournalen hos respektive vårdgivare"* används ett nytt sätt att beskriva läkaransvar.

Längre fram i överenskommelsen, under punkten 7.2 Regionens läkaransvar, under underrubriken "läkarens patientansvar", under "i läkaransvar ingår bland annat att" fast läkarkontakt inom primärvård ska utses enligt 6 kap. 3 § Patientlag (2014:821). Inskrivna patienter i kommunal hälso- och sjukvård ska ha en fast läkarkontakt. Denna målgrupp ska prioriteras för fast läkarkontakt enligt Krav- och kvalitetsboken vårdval Vårdcentral 2025.

Under punkten 2.3.4 Läkaransvar i kommunal primärvård står det att vårdcentralen ska utse fast läkarkontakt och patienten ska erbjudas hembesök av fast läkarkontakt minst en gång årligen. Varför används inte begreppet "fast läkarkontakt", utan istället att varje patient ska ha en namngiven läkare och namngiven fast vårdkontakt?

Förslaget är att följa exemplet som framgår i Krav- och kvalitetsboken under stycket 6.1.15 Särskild ersättning fast läkarkontakt, där det framgår att särskild ersättning betalas ut till vårdcentraler som har fast läkarkontakt enligt grunden i avsnitt 2.2.6. För att få ersättning behöver även följande delar uppfyllas: minst 70 % av de listade på vårdcentralen ska ha en namngiven fast läkarkontakt.

Sammanfattningsvis framgår det att målgruppen för kommunal primärvård ska prioriteras för att få en fast läkarkontakt. Därav anser Stenungsunds kommun att begreppet "fast läkarkontakt" ska användas både i punkten 6 Gemensamt ansvar och punkten 7.1 Regionens läkaransvar.

7. Parternas ansvar

Se ovan

a. Regionens läkaransvar

Se ovan

b. Kommunens ansvar

Inga synpunkter

8. Uppföljning

Se ovanstående skrivningar kring närområdesplan

Överenskommelse om Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Gradera er bedömning för denna överenskommelse

- Delvis

1. Inledning

Inga synpunkter

2. Parter

Inga synpunkter.

3. Giltighetstid

Inga synpunkter.

4. Målgrupp

Inga synpunkter

5. Syfte

Inga synpunkter

6. Kriterier för kommunens betalningsansvar

Stenungsund ser positivt på kravet att slutenvården samma dag som utskrivning sker ska överföra nödvändig information.

Kommunen anser att avtalet bör klargöra att betalningsansvar endast ska inträda om insatser från den regionfinansierade öppna vården är tydliga och tillgängliga. Dessutom bör det framgå att betalningsansvar för kommunen endast gäller om en samordnad individuell plan (SIP) har upprättats enligt gällande krav och riktlinjer. Enligt 4 kap. 1 och 2 §§ är kommunen betalningsansvarig enbart i de fall där den fasta vårdkontakten inom den regionfinansierade öppna vården har kallat till samordnad individuell planering i enlighet med 4 kap. 3 §. (Lag 2019:979).

7. Ekonomisk modell för att beräkna betalningsansvaret

Inga synpunkter.

8. Uppföljning

Inga synpunkter.

Övergripande synpunkter och övrigt för Överenskommelse om Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Överenskommelsen bygger i stora drag på lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (2017:612) och i flera delar lyfts lagtexten in vilket gör det svårt att lämna synpunkter då det egentligen bara är ett konstaterande att det hänvisas till lag.

Det är av vikt att parterna får ta ställning till det tilläggsuppdrag som lämnats som avser ekonomisk ersättning och tvister som kan ligga till grund för kommunens möjlighet att eventuellt begära ekonomisk ersättning från regionen om denne inte sköter sitt åtagande enligt avtal och överenskommelser.

Överenskommelse om Personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende

Gradera er bedömning för denna överenskommelse

- Delvis

1. Inledning

I andra stycket beskrivs ”samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet eller är placerade i ett skyddat boende”. Dessa målgrupper synliggörs inte i rubriken på överenskommelsen. Det kan därför bli missvisande och svårt att hitta vart dessa grupper lyfts.

2. Parter

Inga synpunkter.

3. Giltighetstid

Inga synpunkter.

4. Målgrupp

I sista stycket skrivs ”Syftet är att ge personer inom målgruppen möjlighet till behandling, återhämtning och delaktighet i samhällslivet”. Samma kommentar som tidigare i texten, det täcker fler målgrupper än endast de som lyfts i rubriken på överenskommelsen

5. Parternas ansvar

Sista punkter över parternas ansvar kan tas bort då den inte reglerar något konkret utan mer beskriver en intention

6. Personer med psykisk funktionsnedsättning

Inga synpunkter

7. Regionens ansvar

Inga synpunkter

8. Kommunens ansvar

I samband med nya socialtjänstlagen som kommer träffa i kraft under 2025 så kan det vara bra att justera tredje punkter under 6.2 "kommunens ansvar" till "Utreda, fatta beslut och/eller erbjuda insatser enligt..."

9. Personer med skadligt bruk och beroende samt samsjuklighet

Inga synpunkter.

10. Regionens ansvar

Inga synpunkter.

11. Kommunens ansvar

Under 7.2, tredje punkten – samma skrivning som ovan.

Till punkt 6 och 7 under 7.2 ställer sig Stenungsunds kommun frågande till varför man lyfter ut specifika arbetsmetoder. Återfallsprevention är en manualbaserad metod som också kan erbjudas av hälso- och sjukvården. Det finns många fler metoder som kan vara lika relevanta – om dessa skrivs in i överenskommelsen, innebär det att det är dessa som parterna ska arbeta efter i första hand?

12. Personer med placering utanför hemmet

Inga synpunkter.

13. Gemensamt ansvar

Inga synpunkter.

14. Regionens ansvar

Inga synpunkter.

15. Kommunens ansvar

Inga synpunkter.

16. Kostnadsansvar

Det bör vara rimligt att i överenskommelsen skriva ut en rimlig schablon för kostnadsansvar. Det finns risk för att detta bäddar för diskussion kring vem som ansvarar för hur mycket och kan bli en otydlighet i ansvarsfördelning.

17. Uppföljning av placering

Inga synpunkter.

18. Personer med psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård

Under 9.2 första stycket, förslag att ändra till ”Att efter ansökan utreda, fatta beslut om och/eller erbjuda insatser utifrån relevant...”

19. Uppföljning

Inga synpunkter.

Överenskommelse om Samverkan om Munhälsa - uppsökande och nödvändig tandvård

Gradera er bedömning för denna överenskommelse

- Stämmer helt

1. Inledning

Inga synpunkter.

2. Parter

Inga synpunkter.

3. Giltighetstid

Inga synpunkter.

4. Målgrupp

Inga synpunkter.

5. Syfte

Inga synpunkter.

6. Gemensamt ansvar

Inga synpunkter.

7. Parternas ansvar

Inga synpunkter.

8. Regionens läkaransvar

Inga synpunkter.

9. Kommunens ansvar

Inga synpunkter.

10. Utbildning

Inga synpunkter.

11. Uppföljning

Inga synpunkter.

§ 131

Dnr: KS 2025/124

Remissvar för nytt hälso- och sjukvårdsavtal med lagreglerade överenskommelser

Beslut

Kommunstyrelsen antar remissvaret på hälso- och sjukvårdsavtalet som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland fastställer ansvarsfördelningen för primärvården och beskriver hur samverkan inom hälso- och sjukvården kan genomföras. Alla kommuner i Västra Götaland samt Västra Götalandsregionen har fått ett förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser på remiss. Svaren ska skickas in senast den 19 juni. Efter att remissvaren har bearbetats kommer ett avtalsförslag att skickas ut under hösten 2025 för beslut. Om alla 49 kommuner och regionen godkänner avtalet, kommer det nya avtalet att träda i kraft den 1 januari 2027.

Remissvaret innehåller synpunkter och resonemang samt förslag till textförändringar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-03-28

Hälso- och sjukvårdsavtalet, remissversion

Remissvar på hälso- och sjukvårdsavtalet med lagstadgade överenskommelser

Överenskommelse om Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård, remissversion

Överenskommelse Kommunernas betalningsansvar vid in och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, remissversion

Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende, remissversion

Överenskommelse Samverkan om Munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård, remissversion

Förslag till beslut på sammanträdet

Jan Rudén (S) föreslår kommunstyrelsen att besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt Jan Rudéns (S) förslag och finner att så sker.

Beslut skickas till

Rickard.persson@stenungsund.se

Hampus.bergman@stenungsund.se

Cecilia.malm@stenungsund.se

Västkom

§ 63

Dnr: KS 2025/429

Rapport till kommunfullmäktige om ej verkställda beslut kvartal 4, 2025

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt socialtjänstlagen rapportera till kommunfullmäktige hur många gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Kommunstyrelsen ska även rapportera antal beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. I rapporten ska det anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal.

Beslutsunderlag

Välfärdsutskottet 2026-02-11 § 23

Tjänsteskrivelse 2026-01-22

Beslut skickas till

susanne.vinqvist@stenungsund.se

ulf.tolf@stenungsund.se

johanna.nordqvist@stenungsund.se

§ 23

Dnr: KS 2025/429

Rapport till kommunfullmäktige om ej verkställda beslut kvartal 4, 2025

Beslut

Välfärdsutskottets förslag till Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt socialtjänstlagen rapportera till kommunfullmäktige hur många gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Kommunstyrelsen ska även rapportera antal beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. I rapporten ska det anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-22

Beslut skickas till

susanne.vinqvist@stenungsund.se

ulf.tolf@stenungsund.se

johanna.nordqvist@stenungsund.se

Marita Olsson
Systemutvecklare

Till kommunfullmäktige

Rapport till kommunfullmäktige om ej verkställda beslut kvartal 4, 2025

Förslag till beslut

Välfärdsutskottets förslag till Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt socialtjänstlagen rapportera till kommunfullmäktige hur många gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Kommunstyrelsen ska även rapportera antal beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. I rapporten ska det anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal.

Beskrivning av ärendet

Nedan anges ej verkställda biståndsbeslut för kvartal 4, 2025, vilken typ av bistånd beslutet gäller samt datum för beslutet.

- SoL kap 4.1 Kontaktfamilj, datum för gynnande beslut 2025-03-13

Ekonomisk bedömning

Gynnande beslut som ej har verkställts inom tre månader, orsaken till att de inte har verkställts samt om kompensande åtgärder har vidtagits, rapporteras till inspektionen för vård och omsorg (IVO) enligt fastställda rapporteringstider.

Om IVO bedömer att dröjsmålet varit oskäligt skickar IVO en ansökan om en särskild avgift till förvaltningsrätten. Det är sedan domstolen som avgör om kommunen ska betala en särskild avgift, som tillfaller staten.

Barnkonsekvensanalys

I kommunens beslutade riktlinje för myndighetsutövning och verkställighet för handläggning av individuellt stöd till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning framgår att beslut som rör barn ska fattas utifrån bedömningen barnets bästa (artikel 3).

Juridisk bedömning

Alla som bor eller vistas i en kommun har rätt att ansöka om bistånd hos socialtjänsten enligt socialtjänstlagen (2025:400), SoL eller insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS och få sin sak prövad och avgjord genom ett formellt beslut. Beslut om bistånd gäller omedelbart och ska verkställas direkt. I praktiken måste kommunen få skälig tid att verkställa beslutet sedan behovet av stöd och bistånd blivit känt.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Ärendet berör mål nr. 3 God hälsa och välbefinnande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-22

STENUNGSUNDS KOMMUN

Sektor socialtjänst

Rickard Persson
Sektorchef

Ulf Tolf
Verksamhetschef

Beslut skickas till

susanne.vinqvist@stenungsund.se

ulf.tolf@stenungsund.se

johanna.nordqvist@stenungsund.se

§ 68

Dnr: KS 2025/922

Ansökan om planbesked för Måröd 1:3

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beviljar ansökan om planbesked för fastigheten Måröd 1:3.

Planen läggs till kommunens lista med positiva planbesked i väntan på planstart. Om detaljplanerna hanteras efter turordning med nuvarande förutsättningar beräknas planstart kunna ges tidigast 2029 med ett beräknat antagande tidigast 2031. Det sker årligen översyn av prioriteringsförutsättningar och hanteringstider för planbesked. Det kan eventuellt bli möjligt med tidigare planstart.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan om planbesked för Måröd 1:3 inkom i oktober 2025. I ansökan föreslås cirka 240 nya bostäder i småskalig och terränganpassad bebyggelse i form av friliggande villor, parhus, radhus och fyrbohus på berg och skogsimpedimentmark. I ansökan föreslås även en förskola. Området angörs via Ucklumsvägen och befintlig tunnel under E6.

Ansökan stämmer inte överens med kommunens gällande översiktsplan. Detta innebär att kommunen inte har tagit ställning till eventuellt lämpligt nyttjande av marken utöver befintlig markanvändning som föreslås i översiktsplanen. Planområdet är dessutom en del av ett intressant område mellan de två motorvägsmoten som kommunen ser behov av att först studera i exempelvis ett planprogram eller geografiskt tillägg till översiktsplan. I ett sådant arbete bedömer förvaltningen att frågor gällande bland annat vägdragningar och väganslutningar (exempelvis söderut mot Lusseröd, österut till väg 650 eller norrut mot motorbanan), naturvärden, skyfall och lokalisering av bostäder och/eller verksamhetsmark behöver utredas i ett helhetsperspektiv.

Planområdet är sårbart ur både tillgänglighets- och säkerhetsperspektiv i och med att den enda infarten till området i tunneln under E6:an ligger i en lågpunkt som riskerar att översvämmas vid kraftiga regn.

Beslutsunderlag

Informationsskrivelse om beslutsinstans Måröd 1:3 2026-02-12

Allmänna utskottet 2026-02-10 § 19

Tjänsteskrivelse 2026-01-09

Ansökan om planbesked, beskrivning

Ansökan om planbesked, illustrationskarta

Kommentarer från sökande gällande förslag till avslag

Förslag till beslut på sammanträdet

Linda-Maria Hermansson (C) tillstyrker allmänna utskottets förslag.

Beslut skickas till

plan@stenungsund.se

§ 19

Dnr: KS 2025/922

Ansökan om planbesked för Måröd 1:3

Beslut

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen beviljar ansökan om planbesked för fastigheten Måröd 1:3.

Planen läggs till kommunens lista med positiva planbesked i väntan på planstart. Om detaljplanerna hanteras efter turordning med nuvarande förutsättningar beräknas planstart kunna ges tidigast 2029 med ett beräknat antagande tidigast 2031. Det sker årligen översyn av prioriteringsförutsättningar och hanteringstider för planbesked. Det kan eventuellt bli möjligt med tidigare planstart.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan om planbesked för Måröd 1:3 inkom i oktober 2025. I ansökan föreslås cirka 240 nya bostäder i småskalig och terränganpassad bebyggelse i form av friliggande villor, parhus, radhus och fyrbohus på berg och skogsimpedimentmark. I ansökan föreslås även en förskola. Området angörs via Ucklumsvägen och befintlig tunnel under E6.

Ansökan stämmer inte överens med kommunens gällande översiktsplan. Detta innebär att kommunen inte har tagit ställning till eventuellt lämpligt nyttjande av marken utöver befintlig markanvändning som föreslås i översiktsplanen. Planområdet är dessutom en del av ett intressant område mellan de två motorvägsmoten som kommunen ser behov av att först studera i exempelvis ett planprogram eller geografiskt tillägg till översiktsplan. I ett sådant arbete bedömer förvaltningen att frågor gällande bland annat vägdragningar och väganslutningar (exempelvis söderut mot Lusseröd, österut till väg 650 eller norrut mot motorbanan), naturvärden, skyfall och lokalisering av bostäder och/eller verksamhetsmark behöver utredas i ett helhetsperspektiv.

Planområdet är sårbart ur både tillgänglighets- och säkerhetsperspektiv i och med att den enda infarten till området i tunneln under E6:an ligger i en lågpunkt som riskerar att översvämmas vid kraftiga regn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-09

Ansökan om planbesked, beskrivning

Ansökan om planbesked, illustrationskarta

Kommentarer från sökande gällande förslag till avslag

Förslag till beslut på sammanträdet

Wouter Fortgens (M), Linda-Maria Hermansson (C) och Christina Svensson (SD) föreslår att allmänna utskottet ska föreslå kommunstyrelsen att besluta följande:

Kommunstyrelsen beviljar ansökan om planbesked för fastigheten Måröd 1:3.

Planen läggs till kommunens lista med positiva planbesked i väntan på planstart. Om detaljplanerna hanteras efter turordning med nuvarande förutsättningar beräknas planstart kunna ges tidigast 2029 med ett beräknat antagande tidigast 2031. Det sker årligen översyn av prioriteringsförutsättningar och hanteringstider för planbesked. Det kan eventuellt bli möjligt med tidigare planstart.

Beslut skickas till

plan@stenungsund.se

Annie Frid
Kommunsekreterare

Till kommunfullmäktige

Information om beslutsinstans Måröd 1:3

Det aktuella ärendet gäller planbesked för detaljplan för fastighet Måröd 1:3. Allmänna utskottet har föreslagit kommunstyrelsen att bevilja planbeskedet. Eftersom planförslaget inte är i linje med gällande översiktsplan, bör beslutet fattas av kommunfullmäktige. Visserligen rör det aktuella beslutet enbart *planbesked*, det vill säga, det inledande beslutet som innebär att kommunen lägger planen till listan av planer att sätta igång allt eftersom. I det aktuella fallet är beräknad *planstart* satt till tidigast år 2029. Beslutet om planbesked innebär inte att själva planarbetet startas, utan det föranleder ytterligare ett beslut (om planstart, som alltså är beräknat att kunna vara redo att fattas tidigast 2029). Förvaltningen ser dock att det redan nu är lämpligt att kommunfullmäktige fattar beslut om planbesked i det aktuella ärendet, eftersom det dels ger tydligare besked till sökande, dels till förvaltningen.

Fredric Arpfjord

Sektorchef

Cecilia Norlander
Planarkitekt

Till kommunstyrelsen

Ansökan om planbesked för Måröd 1:3

Förslag till beslut

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen beslutar att avslå ansökan om planbesked för fastigheten Måröd 1:3 eftersom kommunen ser ett behov av att först ta fram ett planprogram eller geografiskt tillägg till översiktsplan i området öster om motorvägen.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan om planbesked för Måröd 1:3 inkom i oktober 2025. I ansökan föreslås cirka 240 nya bostäder i småskalig och terränganpassad bebyggelse i form av friliggande villor, parhus, radhus och fyrbohus på berg och skogsimpedimentmark. I ansökan föreslås även en förskola. Området angörs via Ucklumsvägen och befintlig tunnel under E6.

Ansökan stämmer inte överens med kommunens gällande översiktsplan. Detta innebär att kommunen inte har tagit ställning till eventuellt lämpligt nyttjande av marken utöver befintlig markanvändning som föreslås i översiktsplanen. Planområdet är dessutom en del av ett intressant område mellan de två motorvägsmoten som kommunen ser behov av att först studera i exempelvis ett planprogram eller geografiskt tillägg till översiktsplan. I ett sådant arbete bedömer förvaltningen att frågor gällande bland annat vägdragningar och väganslutningar (exempelvis söderut mot Lusseröd, österut till väg 650 eller norrut mot motorbanan), naturvärden, skyfall och lokalisering av bostäder och/eller verksamhetsmark behöver utredas i ett helhetsperspektiv.

Planområdet är sårbart ur både tillgänglighets- och säkerhetsperspektiv i och med att den enda infarten till området i tunneln under E6:an ligger i en lågpunkt som riskerar att översvämmas vid kraftiga regn.

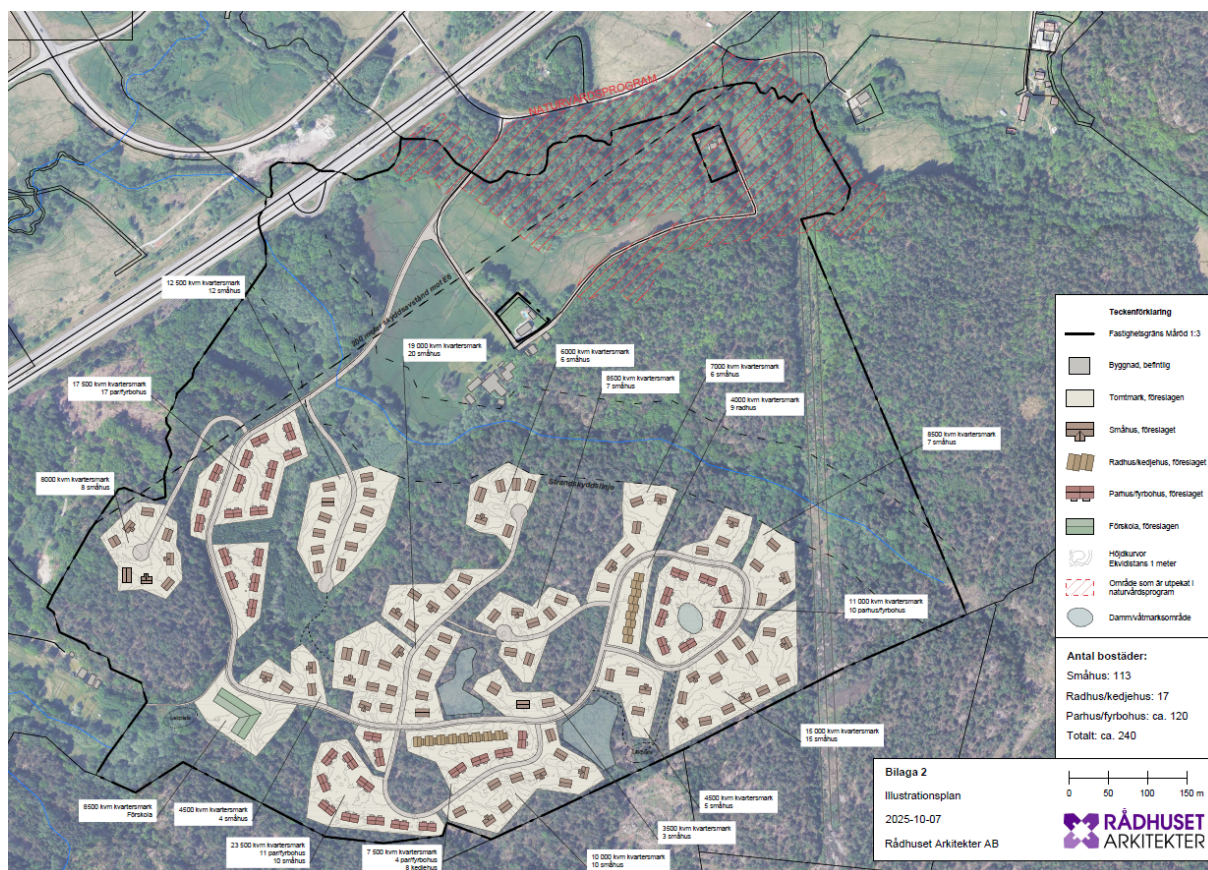
Beskrivning av ärendet

Ansökan

Ansökan om planbesked för Måröd 1:3 inkom i oktober 2025. Fastigheten innehåller mestadels skog, men i den norra delen även jordbruksmark. Planansökan innebär utveckling av skogsområdena i den södra delen av fastigheten. I dessa delar föreslås småskalig och terränganpassad bebyggelse som tar hänsyn till befintliga natur-, kultur- och friluftsvärden. I ansökan föreslås cirka 250 nya bostäder i form av friliggande villor, parhus, radhus och

fyrbohus på berg och skogsimpedimentmark. Illustrationen som visar ett möjligt förslag med cirka 240 bostäder. Beroende på fördelningen mellan de olika bostadstyperna kan förslaget variera mellan ungefär 150–250 bostäder. Husen är placerade i kluster där ambitionen är en etappvis utbyggnad. I ansökan föreslås även en förskola. Tomtmarken och vägarna motsvarar ungefär 55 % av bebyggelse-områdets yta, resten är befintlig natur. Området angörs via Ucklumsvägen och befintlig tunnel under E6.

Illustrationskarta från ansökan.

Området

Planområdet ligger öster om E6:an, och en bit öster om planområdet ligger gamla E6:an, länsväg 650. Strax nordöst om området ligger Stenungsundsmotet och en bit sydväst om området ligger Stora Höga-mötet. Området består till största del av skog idag.

Det är drygt två kilometer till Kyrkenorums förskola, skola och servicebutik. Till Hallerna förskola och skola är det drygt 2,5 kilometer. Till Stenungstorg där närmaste matbutik, handel, kulturinrättning och vårdcentral ligger är det cirka 4,5 kilometer. När Hallerna centrum är utbyggt om ett antal år kommer kommersiell service dock finnas närmare.

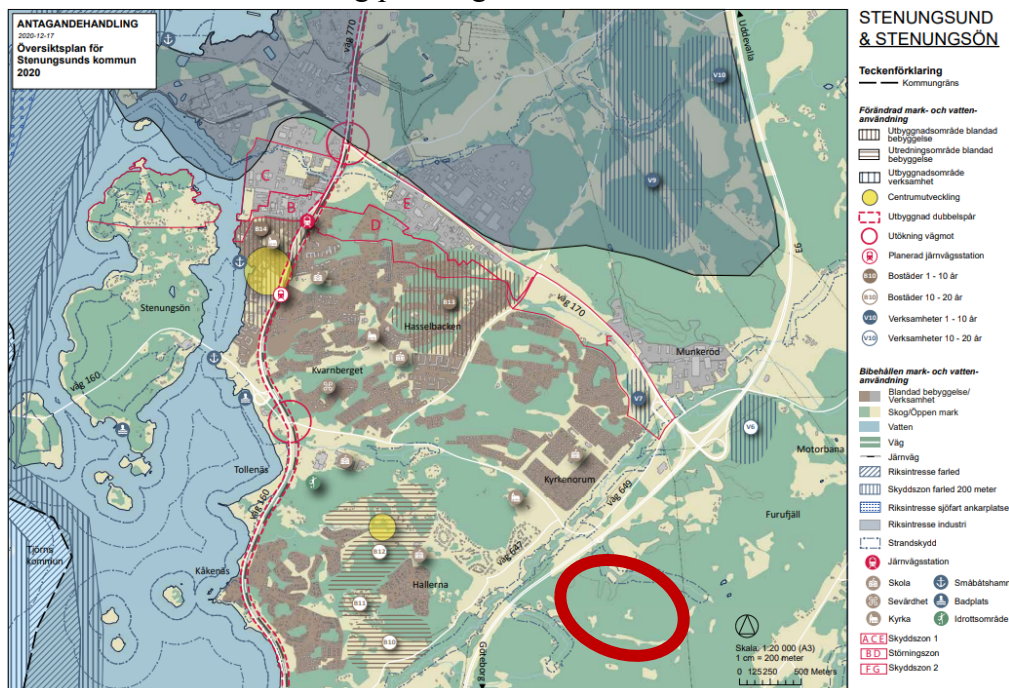
Närmsta busshållplatser är *Övergård* och *Kornvivelvägen* som trafikeras av lokalbusslinje 3 respektive lokalbusslinje 2, samt ett par skolbusslinjer. Till hållplatslägena är det ungefär 1,4-

1,7 kilometer från planområdets närmsta del. Från den bortre delen av planområdet är det ytterligare drygt en kilometer.

Översiktsplan

I kommunens gällande översiktsplan, *Översiktsplan 2020* som fick laga kraft år 2021, föreslås oförändrad markanvändning på fastigheten och dess närområde.

Kartutsnitt från *Översiktsplan 2020* med ungefärligt planområde markerat med röd ellips.

Området är inte detaljplanlagt idag och det finns inte heller några gällande detaljplaner i det direkta närområdet.

Gator och vägar

Planområdet ligger väldigt isolerat med enda anslutning via befintlig tunnel under E6:an. Det finns ingen busshållplats i närområdet och det är osannolikt att området kommer få tillgång till allmän kollektivtrafik. Detta innebär att både barn, vuxna och äldre skulle behöva gå eller cykla längs Ucklumsvägens vägren, som i dagsläget saknar både gång- och/eller cykelbanor samt även delvis saknar belysning, för att kunna ta sig till närmsta busshållplatsläge.

Området bedöms i dagsläget som olämpligt ur ett skolvägsperspektiv, eftersom barn behöver passera genom tunneln för att ta sig till grundskolan. Det är avgörande att det finns en säker gång- och cykelväg till skolan. Dessutom kan det uppstå trafiksäkerhetsproblem vid möten med skolbussar i tunneln, vilket ytterligare förstärker behovet av en genomtänkt trafiklösning.

Naturvärden

Planområdet har höga ekologiska värden enligt Grönstrukturplan för Stenungsunds tätort. Bäckens i området mynnar i Norumsån som har miljö kvalitetsnormer. Norumsån mynnar i Hakefjorden som också har miljö kvalitetsnormer, samt ingår i Natura 2000-området *Stenungsundskusten*.

Runt bäcken finns strandskydd, vilket ansökan tar hänsyn till.

Dricks-, spill- och dagvatten

Planområdet ligger utanför det kommunala verksamhetsområdet och ingår inte i kommunens vattentjänstplan.

För dricksvatten kommer tryckstegringsstation krävas eftersom delar av planområdet ligger högre än vattentrycket. För spillvatten bedöms cirka hälften av byggnaderna i förslaget få problem med höjdsättning för spillvatten eftersom planområdet är så kuperat. Det bedöms krävas flera pumpstationer och LTA-stationer för att kunna lösa spillvattenförsörjning i planområdet.

Dagvattnet behöver tas omhand enligt kommunens beslutade riktlinjer vilket innebär att dagvattnet från tomtmark och vägar kommer behöva renas och eventuellt fördröjas inom området. Behovet av och möjligheterna till omhändertagande för att inte orsaka översvämningar eller påverka Norumsån negativt behöver utredas i det eventuellt kommande detaljplanearbetet.

Förskolan

I dagsläget fram till 2030 finns ett överskott av förskoleplatser i kommunen och tätortens östra delar. I takt med Hallernas utbyggnad, utifrån bland annat *Planprogram för centrala och södra Hallerna*, kommer det på sikt behövas en förskola vilket planprogrammet även föreslår. En placering väster om E6 är att föredra, den föreslagna placeringen i ansökan ligger inte "på vägen" till något utan skulle kräva en omväg för de som inte bor inom planområdet. Möjligtvis skulle en friförskola kunna byggas inom planområdet.

Fornlämningar

Inom området finns en fornlämning i form av en stensättning. Det finns även en fyndplats där en trindyxa hittats.

Skyfall

Infarten till området i tunneln under E6:an ligger i en lågpunkt som riskerar att översvämmas vid kraftiga regn. Detta gör planområdet sårbart ur både kommunikations- och säkerhetsperspektiv.

Området avvattnas via tre mindre bäckar och är väldigt kuperat, vattensamlingar uppstår i lågpunkter.

Geoteknik

Inom planområdet finns ett aktsamhetsområde för skred (lutningsanalys). På denna yta ligger i förslaget cirka tolv villor.

Skäl till förslag till avslag

Ansökan stämmer inte överens med översiktsplanen. Detta innebär att kommunen inte har tagit ställning till eventuellt lämpligt nyttjande av marken utöver befintlig markanvändning som föreslås i översiktsplanen. Planområdet är dessutom en del av ett intressant område mellan de två motorvägsmoten som kommunen ser behov av att först studera i exempelvis ett planprogram eller geografiskt tillägg till översiktsplan. I ett program eller geografiskt tillägg till översiktsplan bedömer förvaltningen att frågor gällande bland annat naturvärden, skyfall, lokalisering av bostäder och/eller verksamhetsmark, samt vägdragningar och väganslutningar (exempelvis söderut mot Lusseröd, österut till väg 650 eller norrut mot motorbanan) behöver utredas i ett helhetsperspektiv.

Kommunen har ett pågående arbete för ett tematiskt tillägg till översiktsplan (TÖP) för verksamhetsmark där området mellan moten är av stort intresse. Det finns dock i dagsläget ingen garanti att området kommer pekas ut som lämplig verksamhetsmark.

Planområdet är sårbart ur både tillgänglighets- och säkerhetsperspektiv i och med att den enda infarten till området i tunneln under E6:an ligger i en lågpunkt som riskerar att översvämmas vid kraftiga regn.

Ekonomisk bedömning

Kostnader för handläggning av planbeskedet faktureras enligt beslutad taxa.

Barnkonsekvensanalys

I detaljplanearbetet kommer vid behov en barnkonsekvensanalys göras.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Ärendet berör mål nummer 11 om hållbara städer och samhällen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-09

Ansökan om planbesked, beskrivning

Ansökan om planbesked, illustrationskarta

Kommentarer från sökande gällande förslag till avslag

STENUNGSUNDS KOMMUN
Sektor samhällsbyggnad

Fredric Arpfjord
Sektorchef

Veronica Götzinger
Verksamhetschef

Beslut skickas till
plan@stenungsund.se

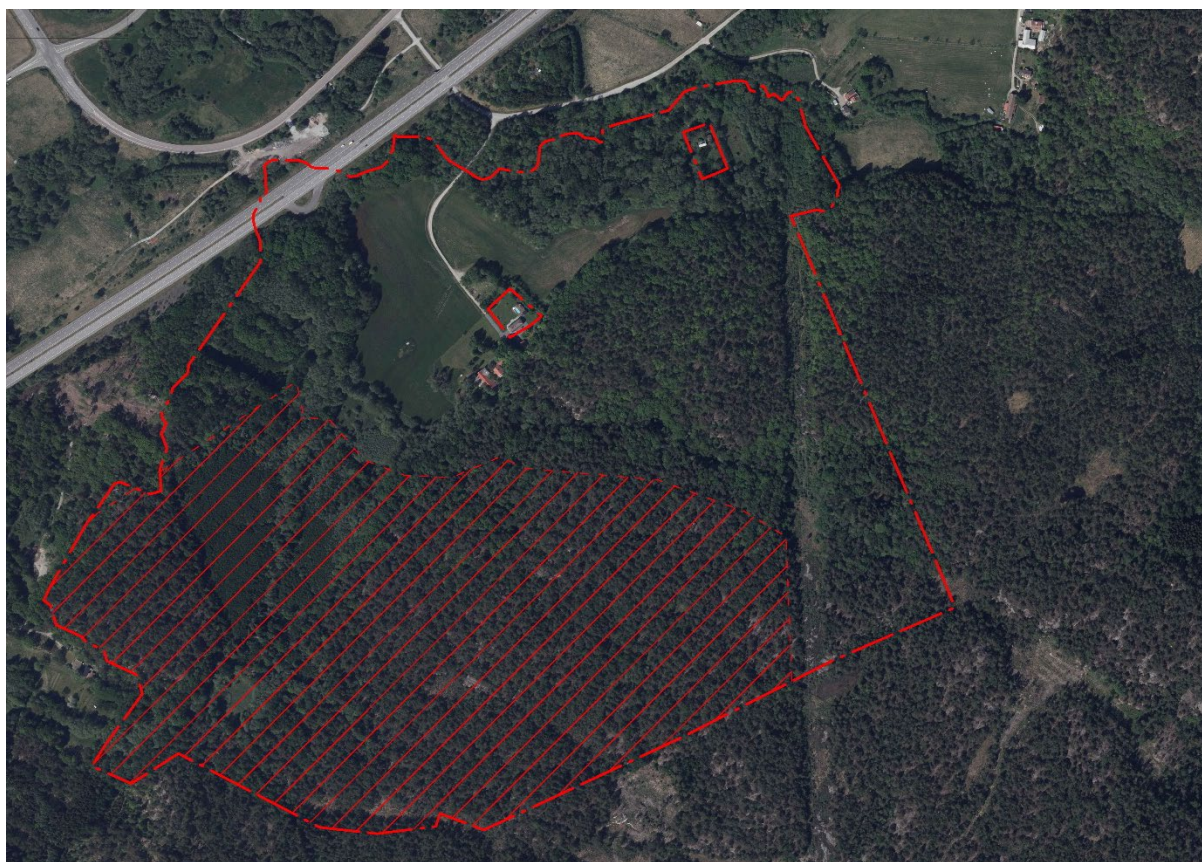
ANSÖKAN OM PLANBESKED FÖR DEL AV FASTIGHETEN MÅRÖD 1:3, STENUNGSUND

Huvudsakligt syfte med planansökan

Syftet med planansökan är att möjliggöra en utveckling av en del av fastigheten Måröd 1:3 till ett bostadsområde med blandad bebyggelse, och därigenom ta ett första steg till att låta Stenungsunds centralort växa över E6.

Inom fastigheten föreslås småskalig bostadsbebyggelse i form av friliggande villor, parhus, radhus och fyrbohus på berg och skogsimpedimentmark. Illustrationen som bifogas visar ett möjligt förslag med cirka 240 bostäder. Beroende på fördelningen mellan de olika bostadstyperna kan förslaget variera mellan ungefär 150–250 bostäder.

Fastigheten innehåller mestadels skog, men i den norra delen även jordbruksmark. Planansökan innebär utveckling av skogsområdena i den södra delen av fastigheten. I dessa delar föreslås småskalig och terränganpassad bebyggelse som tar hänsyn till befintliga natur, kultur och friluftsvärden.

Ortofoto över fastigheten Måröd 1:3, utbyggnadsområdet inom fastigheten och närområdet. Fastigheten är markerad med röd punktstreckad linje. Utbyggnadsområdet är markerat med röstreckad skraffering.

Bakgrund

Fastigheten Måröd 1:3 ligger sydost om stadsdelen Kyrkenorum i Stenungsund, på den östra sidan av E6. Fastigheten består till största del av kuperad skogsmark med inslag av jordbruksmark i den norra delen. Fastighetsägaren önskar nu pröva möjligheterna för utveckling av bostadsbebyggelse inom en del av fastigheten genom en detaljplaneprocess.

Gällande ÖP för Stenungsunds kommun pekar inte ut någon specifik utveckling inom fastigheten. Att bebygga fastigheten kan ses som en långsiktig fortsättning på den planerade utvecklingen av Stenungsunds tätort.

3D-vy från Google Earth, föreställande fastigheten Måröd 1:3 med omgivningar, sett norrifrån. Som bilden visar är infrastrukturen fram till fastigheten och delvis fram till utbyggnadsområdet redan utbyggd.

Planeringsförutsättningar

Fastigheten Måröd 1:3 ligger sydost om stadsdelen Kyrkenorum i Stenungsund, på den östra sidan av E6. Fastigheten består till största del av skogsimpedimentmark och berg men till viss del även jordbruksmark. Fastigheten korsas av ett mindre vattendrag som mynnar ut i Norumsån. Eftersom terrängen är kuperad lämpar sig området väl för småskalig bebyggelse likt planförslaget då bebyggelsen kan klättra upp på höjderna i stället för att terrängen jämnas ut.

Vattendraget inom fastigheten har ett uppmätt vattenstånd med en bredd efter regn sent i september på cirka 0,5-1 meter. Det är därför osäkert om vattendraget omfattas av strandskydd enligt gällande strandskyddslagstiftning. Området som föreslås bebyggas i och med denna ansökan ligger söder om vattendraget, på ett avstånd av 50 meter från vattendraget och tar på så sätt hänsyn till eventuellt strandskydd.

Infrastrukturen är utbyggd fram till fastigheten och fastigheten nås i dagsläget via en väg som passerar under E6 och ansluter till Ucklumsvägen. Till denna väg ansluter en GC-väg som leder till bostadsområdet Kyrkenorum, Kyrkenorumskolan och vidare in i Stenungsunds tätort. Närmaste busshållplats är Kornvivalsvägen, som ligger i anslutning till ovan nämnda GC-väg, cirka 700 meters gångväg från infarten till området. Fastigheten ligger cirka 5 km från Stenungstorg i centrala Stenungsund. Skola och förskola finns bland annat i Kyrkenorum på ett gångavstånd på ungefär 1,5 kilometer från området och Hallernaskolan finns inom ungefär 2,5 kilometer.

Ortofoto som visar fastighetens läge i förhållande till resten av Stenungsunds tätort. Fastighetens ungefärliga läge är markerat med röd streckad linje.

Vägen som passerar under E6 utgörs av en tunnel som är 5 meter hög och 6 meter bred och bedöms inrymma såväl bil-, som gång- och cykeltrafik i blandtrafik. Med tanke på avståndet till den anslutande vägen Ucklumsvägen (cirka 90 meter) och den begränsade trafik som både befintliga målpunkter och den nya bebyggelsen förväntas generera, så bedöms passagen ha en tillfredsställande kapacitet. Detta kan studeras vidare i samband med eventuellt kommande planarbete.

Marken inom området består till största delen av berg, med inslag av sand, silt och lera. Markens stabilitet bör undersökas genom att i samband med planarbetet utreda geoteknik och bergteknik i området. Grundläggning bedöms kunna ske på fördelaktigt sätt inom fastigheten då största delen av utbyggnadsområdet består av berg.

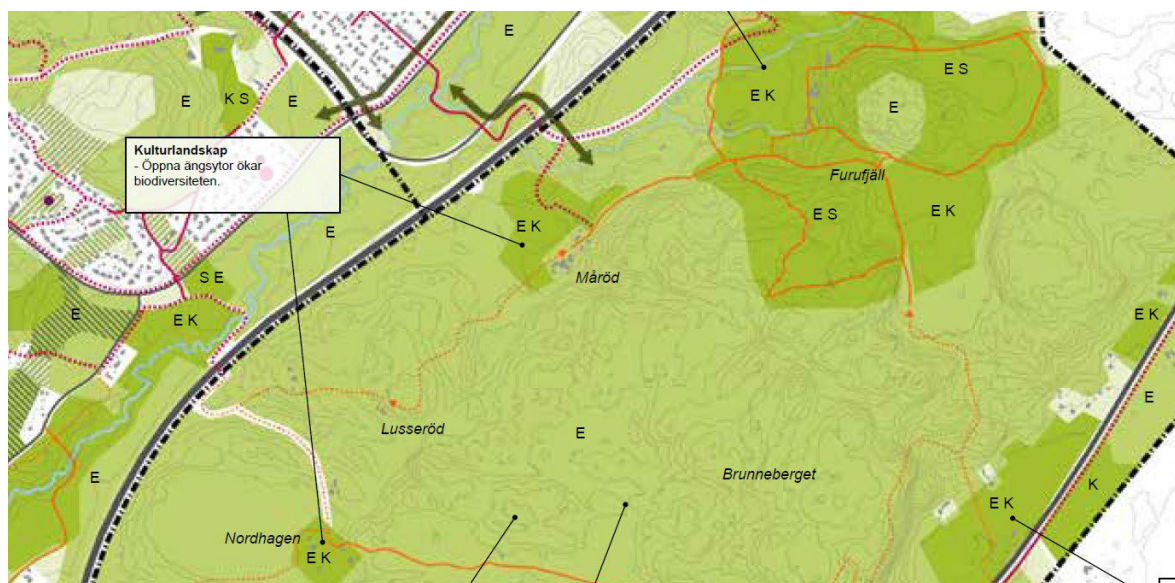
Nordöst om fastigheten ligger friluftsområdet Furufjäll. Här har Stenungsunds orienteringsklubb och Friluftsfrämjandet stugor och det finns motionsslingor och naturstigar. Enligt Stenungsunds grönsstrukturplan har Furufjäll mycket höga naturvärden ur ekologiskt, socialt och kulturellt perspektiv. Utbyggnadsområdet inom fastigheten ligger nära Furufjäll och andra motionstråk i området, vilket bidrar till de föreslagna bostädernas tillgänglighet till natur och rekreation.

Hela fastigheten bedöms enligt Stenungsunds grönsstrukturplan ha höga ekologiska värden. Området som utgörs av jordbruksmark i den norra delen av fastigheten bedöms ha mycket höga ekologiska och

kulturella värden. För att ta hänsyn till dessa naturvärden samt bevarandet av jordbruksmark, planeras ingen ny bebyggelse på jordbruksmarken. En NVI tas fram i samband med detaljplanearbetet för att undersöka de naturvärden som finns inom de delar som exploateras inom fastigheten.

Det finns inga utmärkta naturstigar och motionsstråk inom fastigheten. Ett utdrag ur appen Strava visar att appens användare endast nyttjar stråk och stigar i fastighetens norra del i anslutning till jordbruksmarken. I övrigt berörs inga befintliga stigar och stråk av den föreslagna utbyggnaden. Detta innebär att utbyggnaden förväntas innebära en mycket liten påverkan på befintligt friluftsliv.

Längst norrut på fastigheten ligger även ett område som i naturvårdsprogrammet är värderat till naturvärdesklass 2 (se planillustration, bilaga 2), på grund av detta planeras ingen bebyggelse inom eller i anslutning till detta område.

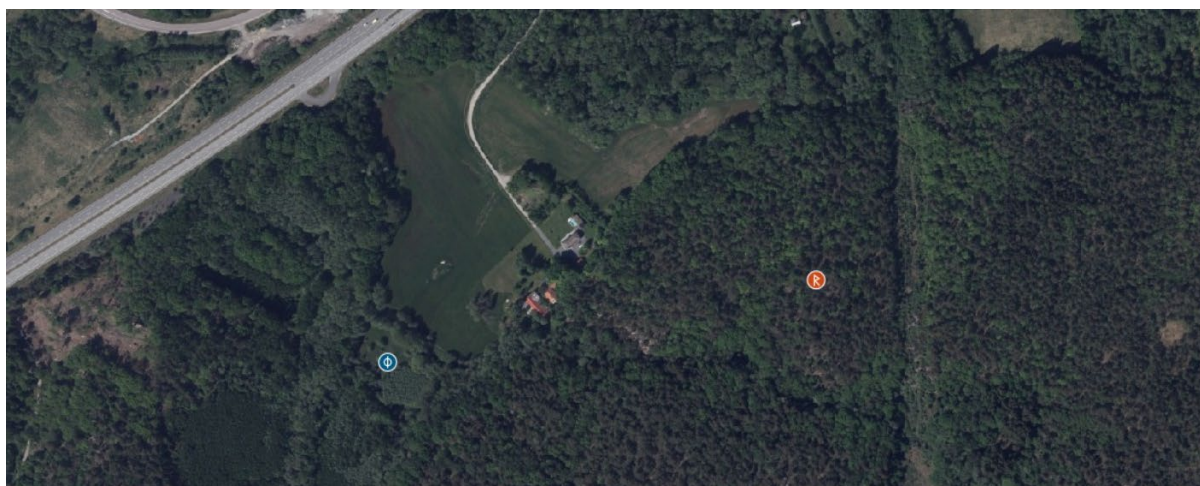
Utsnitt ur kartillustration i grönsstrukturplan för Stenungsunds kommun. Fastigheten utgörs till största delen av mark angiven som grönsstruktur med höga ekologiska värden. Jordbruksmarken i norra delen av fastigheten anges som grönsstruktur med mycket höga ekologiska och kulturella värden. I kartan finns även en orange prickad linje som representerar förslag till ny naturstig/motionsstråk inom fastigheten, mellan Måröd och Lusseröd.

Ett kartutdrag ur appen Strava som visar använda motions- och rekreationsstråk i närområdet.

Det finns en fornlämning i den norra delen av fastigheten, på berget norr om vattendraget, och en fyndplats för en övrig kulturhistorisk lämning i den södra delen, söder om vattendraget i närheten av jordbruksmarken. Ingen exploatering föreslås i närheten av fornlämningen. När det gäller den övriga kulturhistoriska lämningen planeras tomtmark och väg som närmast ungefär 45 meter från fyndplatsen.

Eftersom den planerade bebyggelsen ligger längre än 200 meter ifrån E6 förväntas bebyggelsen kunna uppföras inom gällande riktvärden för buller. Detta kan studeras närmare i kommande planarbete. Med tanke på avståndet bedöms det inte finnas behov av att utreda risk kopplat till farligt gods.

Ett kartutdrag ur Riksantikvarieämbetets Forsök som visar fyndplats för den övriga kulturhistoriska lämning samt fornlämning som finns inom fastigheten. Blå markering motsvarar plats för den övriga kulturhistoriska lämningen, röd markering motsvarar plats för fornlämningen.

Beskrivning av projektets karaktär och ungefärliga omfattning

Fastighetsägaren föreslår att utveckla den södra delen av fastigheten med småskalig bostadsbebyggelse av blandad typ. Hela fastigheten är cirka 75 hektar stor och bebyggelseområdets storlek motsvarar drygt 36 hektar. Utbredningen av föreslagen kvartersmark tar hänsyn till säkerhetsavstånd till E6, befintlig jordbruksmark och kraftledning, strandskydd och delområden med högre naturvärden inom området.

Bebyggelsen som föreslås håller ett säkerhetsavstånd på 200 meter till E6 och ligger helt och hållet söder om vattendraget och dess eventuella strandskyddsområde. Jordbruksmarken inom fastigheten lämnas orörd och de norra delarna med högre naturvärde exploateras ej. Efter byggnation kommer en jordbruksfastighet på cirka 40 hektar kvarstå. Bevarandet av jordbruksmarken innebär ett värnande av jordbruket samtidigt som jordbrukslandskapet både utgör säkerhetsavstånd till E6 och en inbjudande entré till bebyggelseområdet, vilket ger området en lantlig känsla. Avståndet mellan jordbruksmarken och planerad tomtmark är som minst drygt 50 meter. Vattendraget utgör en naturlig avskiljare mellan jordbruksmarken och planerade bostäder.

Den föreslagna bebyggelsen innefattar småhus, radhus, parhus och så kallade fyrbohus. Beroende på fördelningen mellan dessa typer kan bebyggelsen omfatta omkring 150–250 bostäder. En förskola föreslås även inom området. Med tanke på fastighetens läge och storlek bedöms utveckling av småskalig bostadsbebyggelse vara lämpligt och förslaget innebär möjlighet till småhustomter i varierande storlek, där även större tomter möjliggörs. I illustrationsplanen (bilaga 2) redovisas ytor som motsvarar en tomtstorlek

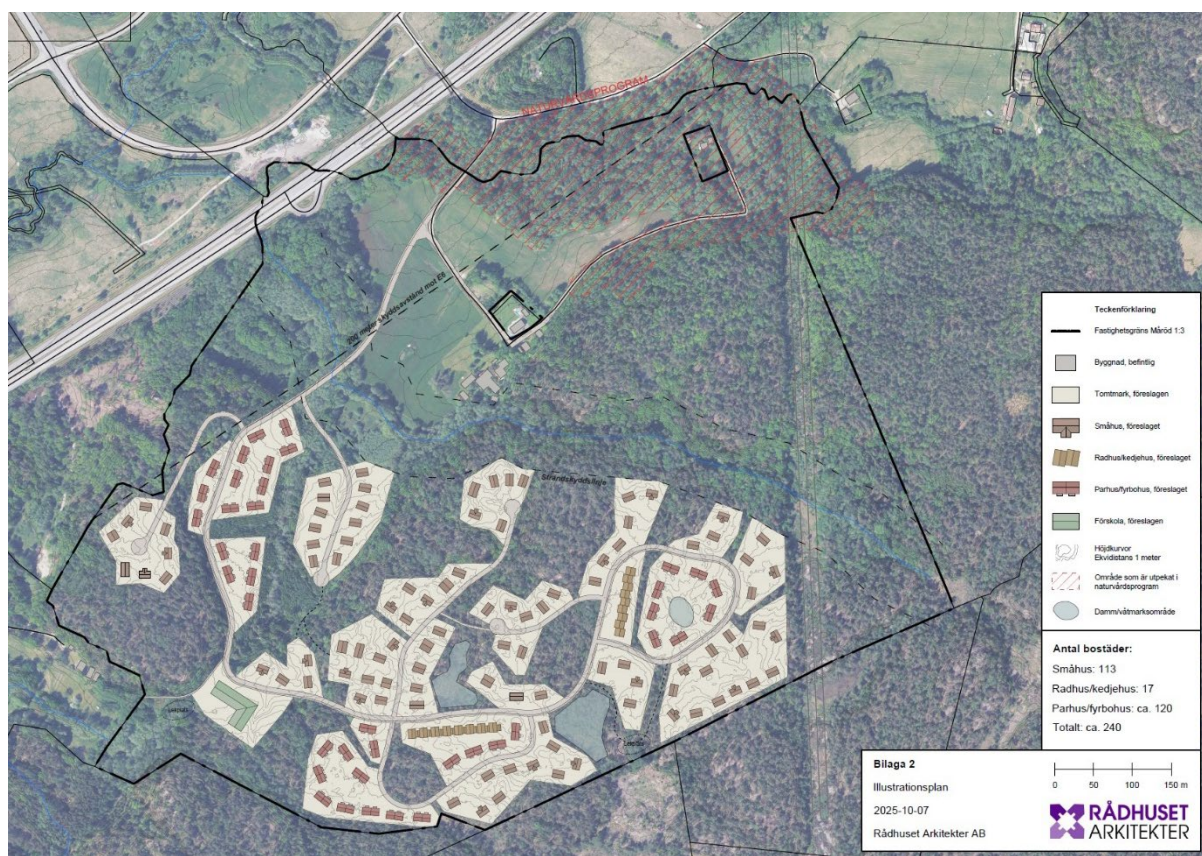
på i snitt 1000 kvadratmeter. Att möjliggöra större tomter inom fastigheten innebär ett komplement till befintliga mindre villatomter i kommunen.

För att anpassa till den kuperade terrängen och visa hänsyn till naturvärden är bebyggelsen uppdelad i flera mindre kluster. Marken mellan och utanför dessa kluster föreslås förbli naturmark. Tomtmarkens utbredning samt vägar motsvarar ungefär 55% av bebyggelseområdets yta, resterande delar av befintlig natur. Gatan slingrar sig längs med terrängen upp på höjden och binder samman klustren av kvartersmark. Gatans sträckning samt lutning kan behöva studeras ytterligare i planarbetet. Med tanke på att gatan på många ställen ansluter direkt till naturmark kommer det vara möjligt att röra sig relativt fritt genom området och ut i omkringliggande natur.

Utöver natursläpp mellan klustren av kvartersmark, redovisas även utrymme för dagvattendammar i illustrationsplanen för planansökan (bilaga 2). Placering och utbredning av dessa dammar samt övriga lösningar för VA- och dagvatten bör studeras närmare inom ramen för det kommande planarbetet. Utgångspunkten för hanteringen av dagvattnet är att befintligt vattendrag och dess recipient inte ska påverkas negativt.

Med tanke på områdets kuperade terräng kan det finnas anledning att studera ljus- och skuggförhållanden inom delar av utbyggnadsområdet.

Utbyggnaden av området kan med fördel ske etappvis och utformningen i olika bebyggelseområden skapar goda förutsättningar för en etappvis etablering.

Utsnitt ur illustrationsplan som visar ett förslag till möjlig utbyggnad inom fastigheten.

Planprocess

Fastighetsägaren har förhoppningar om att Stenungsunds kommun ser positivt på utvecklingsplanerna och beslutar om att en detaljplan ska upprättas för att pröva bebyggelsen enligt ansökan.

Fastighetsägaren ställer sig även positiv till att bedriva planarbetet genom en så kallad byggherredriven-/exploatörsdriven planprocess.

Sammanfattning

Genom att påbörja arbetet med en detaljplan för fastigheten Måröd 1:3 enligt planansökan, skapas förutsättningar för en organisk och hänsynsfull utveckling av Stenungsunds tätort på lång sikt. Utbyggnaden som föreslås inom fastigheten innebär ett stort tillskott av småskalig bostadsbebyggelse i naturnära läge i anslutning till centralorten med befintlig infrastruktur och kommunikationer.

Bebyggelsen i området föreslås omfatta omkring 150–250 bostäder i form av småhus, parhus, radhus och fyrbohus. Utbredningen av föreslagen bebyggelse och kvartersmark tar hänsyn till säkerhetsavstånd till E6, befintlig jordbruksmark och kraftledning, strandskydd och områden med högre naturvärden inom fastigheten.

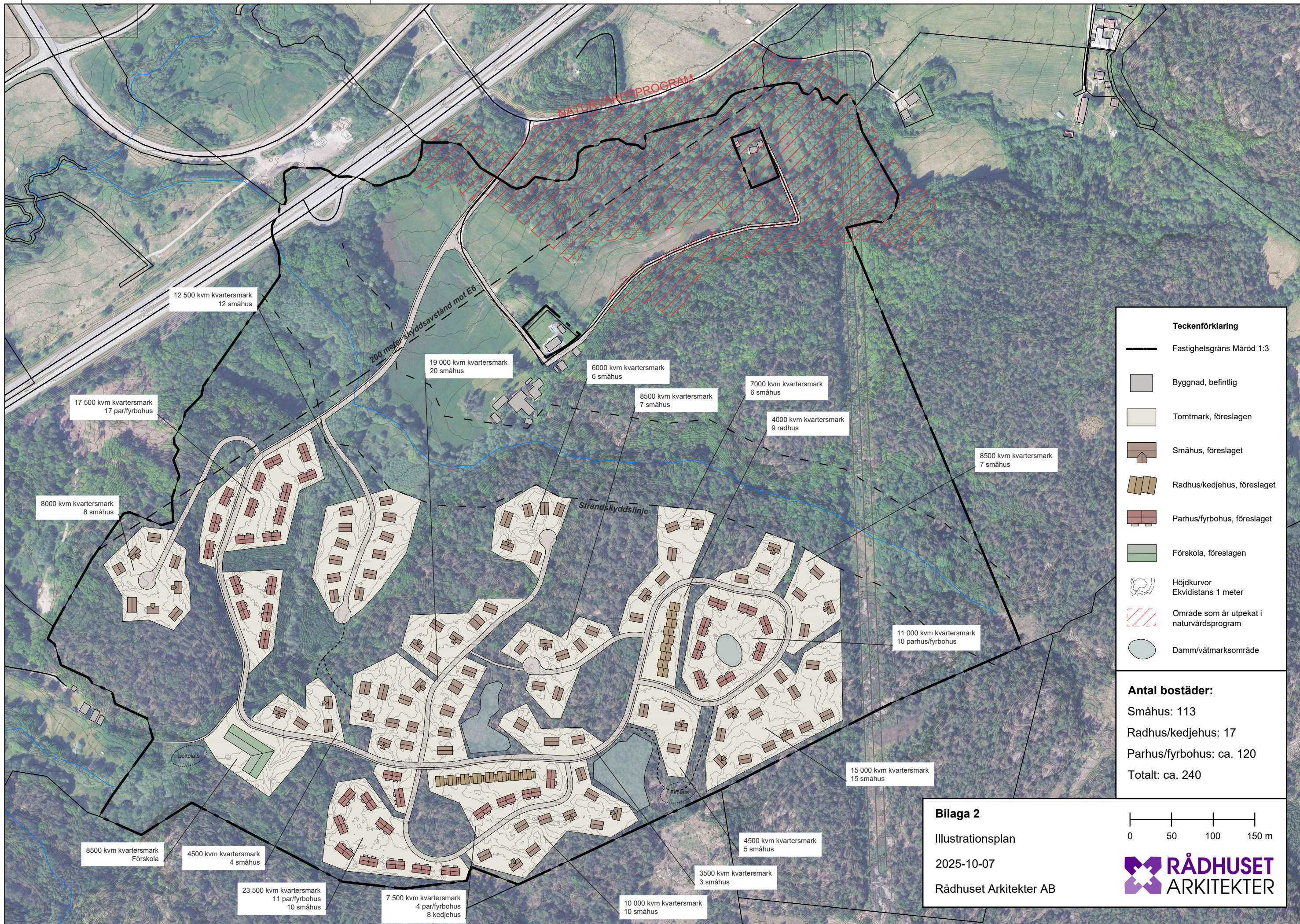
Eftersom terrängen är kuperad lämpar sig fastigheten väl för småskalig bebyggelse likt planförslaget då bebyggelsen kan klättra upp på höjderna i stället för att terrängen jämnas ut. Då bebyggelsen föreslås utgöras av flera mindre kluster där gatan möter naturmark mellan bebyggelsen, finns goda förutsättningar för tillgänglighet och rörelse genom området och ut i omkringliggande natur.

Rådhuset Arkitekter genom Kalle Gustafsson, Hanna Persson och Isak Larborn, 2025-10-07

Bilagor tillhörande planansökan:

Bilaga 1 Ansökan om planbesked (denna handling)

Bilaga 2 Illustrationsplan

Teckenförklaring

- Fastighetsgräns Måröd 1:3
- Byggnad, befintlig
- Tomtmark, föreslagen
- Småhus, föreslaget
- Radhus/kedjehus, föreslaget
- Parhus/fyrbohus, föreslaget
- Förskola, föreslagen
- Höjdkurvor
Ekvidistans 1 meter
- Område som är utpekad i naturvårdsprogram
- Damm/våtmarksområde

Antal bostäder:

Småhus: 113

Radhus/kedjehus: 17

Parhus/fyrbohus: ca. 120

Totalt: ca. 240

Bilaga 2

Illustrationsplan

2025-10-07

Rådhuset Arkitekter AB

0 50 100 150 m

RÅDHUSET
ARKITEKTER

Tack för återkoppling kring vår planansökan. Tråkigt att er rekommendation blir att avslå ansökan. Men vi konstaterar att det i princip bara är p.g.a. att det inte står i ÖP som vår ansökan avslås. Det framkommer inte något som visar på att det skulle vara olämpligt att utveckla Måröd 1:3 med bostadsbebyggelse.

Vi vill kort kommentera/bemöta motiveringen avseende rekommendationen till avslag.

1. Vi är medvetna om att översiktsplanen inte pekar ut det aktuella området för bostadsbebyggelse, men det verkar i princip vara det enda skälet till att ni rekommenderar avslag på ansökan. Vi vill starkt betona att översiktsplanen inte har utrett det aktuella området alls. Det handlar inte om att kommunen har ansett att området är olämpligt att bebygga.
Att bebygga området med bostäder kan istället vara en mycket lämplig markanvändning, ingen bebyggelse på jordbruksmark och med områdets närhet till både Stenungsunds centrum och Kyrkenorum. Detta hoppas vi kunna utreda och visa i ett kommande detaljplanearbete om vi får möjligheten.
2. Vi har förståelse för att man vill ta ett helhetsgrepp på ett större område mellan Stenungsundsmotet och Stora Höga motet. Dock är vi mycket oroliga för att detta i praktiken kan innebära en väntan under ett flertal år innan ett planarbete kan inledas. Vårt förslag, med ett avstånd på 300 meter från E6:an, möjliggör dragning av en väg parallell med E6:an. Rimligtvis placeras verksamhetsområden i anslutning till moten och därför passar bostadsbyggnation bra i mitten på det större området – dvs. inom fastigheten Måröd 1:3. Det går att kombinera vår planerade bostadsutbyggnad med etablering av verksamheter i närområdet, men vi vill inte vara beroende av utbyggnaden av verksamhetsområden eller andra mycket kostsamma (i dagsläget ofinansierade) kommunala infrastrukturinvesteringar för att möjliggöra bostäder inom Måröd 1:3. Det finns redan nu ett antal bostadsfastigheter på Måröd 1:3, 1:4 och 1:5 och på grannfastigheterna i anslutning till Måröd som man behöver ta hänsyn till (15 st), vilket ytterligare talar för att bostadsutbyggnad är en lämplig markanvändning i detta område.
3. Gällande lågpunkten vid vägtunneln så finns det redan i dagsläget ett väl utbyggt och fungerande dräneringssystem med fyra stora brunnar som avvattnar tunneln. Vi vill även nämna att det aldrig har varit några som helst problem med översvämningar eller stående vatten under de senaste 35 åren sedan motorvägen byggdes. Det eventuella problemet (som dessutom inte bedöms försämrats av planerad utbyggnad) bör kunna hanteras inom ramen för ett eventuellt detaljplanearbete, där målet bör vara att säkerställa framkomst för utryckningsfordon. Att möjliggöra in/ och utfartsmöjligheter söderut kan även ingå i ett kommande detaljplanearbete.
4. Rent generellt är vi mycket flexibla kring planens utformning. Vi är medvetna om att den föreslagna omfattningen på bebyggelse kanske inte är den som kommer att visa sig vara

den mest lämpliga (exempelvis är etableringen av en förskola inom området inte någon nödvändighet utan en *möjlighet* om behovet visar sig finnas efter att bostäder etableras). Det finns naturligtvis även möjligheter för att etablera ett mindre antal bostäder om det skulle visa sig mer lämpligt.

Sammanfattningsvis har vi viss förståelse kring motiveringen till avslaget, att området inte står utpekad i ÖP, men vi väljer ändå att läsa förslaget till avslag med positiva ögon då inga tyngre argument som talar för att området skulle vara olämpligt för bostadsbebyggelse presenteras. Det viktigaste för oss är att ett detaljplanearbete kan inledas för att utreda den mest rimliga utformningen inom fastigheten.

Vi avser att gå vidare med vår planansökan och kommer därför inte att dra tillbaka ansökan trots rekommendationen om avslag.

Vi hoppas att de beslutande politikerna ser positivt på att pröva en utveckling av bostäder inom fastigheten Måröd 1:3 som kan tas fram i symbios med ett eventuellt mer övergripande arbete.

Vi vore tacksamma om våra synpunkter ovan framfördes till beslutande politiker, tack på förhand.

Vänligen

Christer Swenman
0705 771615

§ 72

Dnr: KS 2025/810

Policy för service, bemötande och tillgänglighet för Stenungsunds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar *Policy för service, bemötande och tillgänglighet*.

Sammanfattning av ärendet

God service, bra bemötande och hög tillgänglighet är av stor betydelse för hur Stenungsunds kommun uppfattas av de som har kontakt med oss och det bidrar till en bra upplevelse av de kommunala verksamheterna. Kommunen är en serviceorganisation med myndighetsansvar som ska tillhandahålla service och tjänster till kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv utifrån ledorden insyn, delaktighet, öppenhet och helhetssyn.

Det är av stor vikt att Stenungsunds kommun strävar efter att erbjuda en likvärdig, tillgänglig och professionell service till alla kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv. För att säkerställa ett enhetligt och kvalitativt bemötande föreslås en policy som tydliggör kommunens förhållningssätt. Policyn kompletteras med interna rutiner för förvaltningens arbete.

Beslutsunderlag

Allmänna utskottet 2026-02-10 § 6

Tjänsteskrivelse 2025-01-19

Policy service, bemötande och tillgänglighet 2025-11-04

Förslag till beslut på sammanträdet

Wouter Fortgens (M), Linda-Maria Hermansson (C), Jan Rudén (S) och Jimmy Lövgren (MP) tillstyrker allmänna utskottets förslag.

Beslut skickas till

kansli@stenungsund.se

erik.bergman@stenungsund.se

zandra.olausson@stenungsund.se

§ 6

Dnr: KS 2025/810

Policy för service, bemötande och tillgänglighet för Stenungsunds kommun

Beslut

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar *Policy för service, bemötande och tillgänglighet*.

Sammanfattning av ärendet

God service, bra bemötande och hög tillgänglighet är av stor betydelse för hur Stenungsunds kommun uppfattas av de som har kontakt med oss och det bidrar till en bra upplevelse av de kommunala verksamheterna. Kommunen är en serviceorganisation med myndighetsansvar som ska tillhandahålla service och tjänster till kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv utifrån ledorden insyn, delaktighet, öppenhet och helhetssyn.

Det är av stor vikt att Stenungsunds kommun strävar efter att erbjuda en likvärdig, tillgänglig och professionell service till alla kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv. För att säkerställa ett enhetligt och kvalitativt bemötande föreslås en policy som tydliggör kommunens förhållningssätt. Policyn kompletteras med interna rutiner för förvaltningens arbete.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-01-19

Policy service, bemötande och tillgänglighet 2025-11-04

Beslut skickas till

kansli@stenungsund.se

erik.bergman@stenungsund.se

zandra.olausson@stenungsund.se

Zandra Olausson
Tf enhetschef

Till kommunfullmäktige

Policy för service, bemötande och tillgänglighet för Stenungsunds kommun

Förslag till beslut

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar *Policy för service, bemötande och tillgänglighet*.

Sammanfattning av ärendet

God service, bra bemötande och hög tillgänglighet är av stor betydelse för hur Stenungsunds kommun uppfattas av de som har kontakt med oss och det bidrar till en bra upplevelse av de kommunala verksamheterna. Kommunen är en serviceorganisation med myndighetsansvar som ska tillhandahålla service och tjänster till kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv utifrån ledorden insyn, delaktighet, öppenhet och helhetssyn.

Det är av stor vikt att Stenungsunds kommun strävar efter att erbjuda en likvärdig, tillgänglig och professionell service till alla kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv. För att säkerställa ett enhetligt och kvalitativt bemötande föreslås en policy som tydliggör kommunens förhållningssätt. Policyn kompletteras med interna rutiner för förvaltningens arbete.

Beskrivning av ärendet

Stenungsunds kommun är en serviceorganisation med myndighetsansvar och har ett stort antal kontaktytor mot kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv. Hur kommunen uppfattas påverkas i hög grad av kvaliteten på service, bemötande och tillgänglighet. Ett gott bemötande och hög tillgänglighet skapar förtroende och bidrar till effektivitet i verksamheten.

För att säkerställa en enhetlig och professionell hantering av kontakter har en policy för service, bemötande och tillgänglighet tagits fram. Behov har funnits av ett vägledande förhållningssätt, i bland annat Kontaktcenters arbete. Policyn tydliggör vilka förväntningar som gäller för verksamheterna inom kommunen och omfattar riktlinjer för olika kontaktvägar.

Policyn utgår från kommunens värdegrund – insyn, delaktighet, öppenhet och helhetssyn – och ska genomsyra all service som erbjuds.

Utöver policyn har även en rutin för medarbetare tagits fram som syftar till att alla medarbetare i Stenungsunds kommun arbetar i enlighet med policyn.

Syftet med policyn och tillhörande rutin är att:

- Säkerställa ett enhetligt och professionellt bemötande i alla kontakter med kommunen.
- Öka tillgängligheten och skapa förtroende hos kommuninvånare och andra intressenter.
- Förtydliga ansvar och rutiner för återkoppling och hantering av inkommande ärenden.
- Ge medarbetare tydliga instruktioner för hur policyn ska tillämpas i det dagliga arbetet genom framtagna rutiner.

Policyn kommer att implementeras i verksamheten genom framförallt kontaktcenters arbete som första linjen men också genom ett internt arbete i förvaltningen.

Ekonomisk bedömning

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet innebär inga direkta konsekvenser för barn.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Ärendet berör bland annat mål nummer 5, Jämställdhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-01-19

Policy service, bemötande och tillgänglighet 2025-11-04

STENUNGSUNDS KOMMUN

Sektor stödfunktioner

Elin Hjalmarsson
Sektorchef

Erik Bergman
Funktionschef

Beslut skickas till

kansli@stenungsund.se

erik.bergman@stenungsund.se

zandra.olausson@stenungsund.se

Policy gällande service, tillgänglighet och bemötande för Stenungsunds kommun

Dokumentinformation

Typ av dokument Policy	Beslutat av, samt § Kommunfullmäktige § xxx	Beslutsdatum 2026-xx-xx	Diarienummer KS 2025/810
Dokumentägare Sektor stödfunktioner	Giltighetstid Tills vidare	Framtagen av Kontaktcenter	Reviderad

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Service, bemötande och tillgänglighet	3
Telefoni.....	4
E-post	4
Post	4
Besök.....	4
Webb	4
E-tjänst	5

Inledning

God service, bra bemötande och hög tillgänglighet är av största vikt för hur kommunen uppfattas och bidrar positivt till kvalitet och effektivitet. Stenungsunds kommun ska tillhandahålla service och tjänster till kommuninvånare, företagare, besökare och föreningsliv. Servicen ska genomsyras av kommunens värdegrund – insyn, delaktighet, öppenhet och helhetssyn från samtliga verksamheter inom kommunen.

Policyn är framtagen för att förtydliga vilka förväntningar på service, bemötande och tillgänglighet vi ska leva upp till.

Service, bemötande och tillgänglighet

God tillgänglighet och ett gott bemötande är av stor vikt för Stenungsunds kommun som är en serviceorganisation med myndighetsansvar och följande gäller:

- De som tar kontakt med Stenungsunds kommun ska bemötas vänligt, korrekt och rättssäkert samt få sina frågor besvarade.
- I kontakt med kommunen ska alla känna sig väl mottagna. Kontakten ska vara professionell med ett positivt bemötande, hög tillgänglighet och god service.
- Kommunvägledare som bemannar Kontaktcenter finns tillgängliga för fysiska besök under kommunhusets öppettider samt via telefon. Deras uppdrag är att svara på frågor, ge information eller hänvisa vidare till rätt verksamhet/tjänsteperson i de fall som behövs.
- Respektive verksamhet ska i största möjliga mån vara tillgängliga under kommunens öppettider.
- Inkommande frågor, synpunkter och önskemål prioriteras i det dagliga arbetet och återkoppling ska ske skyndsamt. Om svar ej finns tillgängliga ska återkoppling ändå ske med information om när svar kan lämnas eller med upplysningar om varför svar ej kan ges.
- Begäran om allmänna handlingar hanteras alltid skyndsamt.

Telefoni

Telefonsamtal ska besvaras av medarbetare om hänvisning ej är gjord. Sökt kontakt eller fråga som lämnas via telefonsvar ska återkopplas inom två arbetsdagar (48h). Om svar ej kan ges så ska återkoppling ändå ske med information om när svar kan lämnas. Verksamheter med telefontider har ansvar för att finnas tillgängliga under annonserade tider som kommuniceras på kommunens hemsida.

E-post

Inkommande e-post ska besvaras inom två arbetsdagar (48h). Om svar ej kan ges så ska återkoppling ändå ske med information om när svar kan lämnas. Vid utgående e-post ska kommunens e-postsignatur användas.

Post

Brev som kommer med postgång ska hanteras på samma sätt som e-post men svar kan dröja beroende på hur posthämtningarna ser ut för respektive verksamhet. Av utgående brev ska det tydligt framgå att det är Stenungsunds kommun som är avsändare.

Besök

De som vill besöka oss ska uppleva att det är enkelt, tillgängligt och välkomnande att besöka kommunens olika verksamheter. Besökstider ska så långt som möjligt motsvara det behov som finns. Besökstider kommuniceras på kommunens hemsida samt av Kontaktcenter.

Webb

Det ska vara lätt för alla som söker information om våra verksamheter att hitta korrekt information och kontaktvägar på vår hemsida.

Kontakta kommunen är en väg in via webben för att komma i kontakt med rätt verksamhet och inkommande ärenden omhändertas varje vardag.

E-tjänst

E-tjänster ökar tillgängligheten och är en service för att komma i kontakt med rätt personer/verksamheter i specifika ärenden eller för att lämna synpunkter. Kommunen erbjuder e-tjänster utifrån behov och e-tjänster utökas allteftersom.

Rutin för medarbetare

Policyn kompletteras med en rutin för medarbetare som konkretiserar policyn, ger tips på konkreta verktyg i kommunikationen och används som verktyg för att påverka medarbetarnas kommunikation.

§ 77

Dnr: KS 2025/863

Revidering av arvodesreglementet angående ersättning för parkeringsutlägg vid sammanträde och förrättning

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat arvodesreglemente daterat 2026-01-23.

Sammanfattning av ärendet

Arvodesreglementet revideras varje mandatperiod av Arvodesberedningen. För närvarande pågår revidering inför mandatperioden 2027–2030. Det nu aktuella beslutet gäller däremot en mindre revidering av nuvarande arvodesreglemente som avser pågående mandatperiod. Beslutet får alltså effekt direkt efter att revideringen antagits.

Revideringen avser ersättning för utlägg för parkering vid sammanträden och förrättningar.

Beslutsunderlag

Allmänna utskottet 2026-02-10 § 9

Tjänsteskrivelse 2026-01-23

Arvodesreglemente med ändringsförslag markerat

Beslut skickas till

kansli@stenungsund.se

Soltak AB

§ 9

Dnr: KS 2025/863

Revidering av arvodesreglementet angående ersättning för parkeringsutlägg vid sammanträde och förrättning

Beslut

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat arvodesreglemente daterat 2026-01-23.

Sammanfattning av ärendet

Arvodesreglementet revideras varje mandatperiod av Arvodesberedningen. För närvarande pågår revidering inför mandatperioden 2027–2030. Det nu aktuella beslutet gäller däremot en mindre revidering av nuvarande arvodesreglemente som avser pågående mandatperiod.

Beslutet får alltså effekt direkt efter att revideringen antagits.

Revideringen avser ersättning för utlägg för parkering vid sammanträden och förrättningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-23

Arvodesreglemente med ändringsförslag markerat

Beslut skickas till

kansli@stenungsund.se

Soltak AB

Annie Frid
Kommunsekreterare

Till kommunfullmäktige

Revidering av arvodesreglementet angående ersättning för parkeringsutlägg vid sammanträde

Förslag till beslut

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat arvodesreglemente daterat 2026-01-23.

Sammanfattning av ärendet

Arvodesreglementet revideras varje mandatperiod av Arvodesberedningen. För närvarande pågår revidering inför mandatperioden 2027–2030. Det nu aktuella beslutet gäller däremot en mindre revidering av nuvarande arvodesreglemente som avser pågående mandatperiod. Beslutet får alltså effekt direkt efter att revideringen antagits.

Revideringen avser ersättning för utlägg för parkering vid sammanträden och förrättningar.

Beskrivning av ärendet

Stenungsunds kommun har under 2025 ändrat reglerna för parkeringskort till kommunhusets parkeringar, vilket inneburit att förtroendevalda inte kan låna ett parkeringskort när de deltar i sammanträden eller förrättningar. Det har i sin tur inneburit att förtroendevalda behöver betala för parkering på andra platser centralt i Stenungsund vid dessa tillfällen. Förvaltningen har utarbetat ett arbetssätt där den som har rätt till reseersättning enligt arvodesreglementet, också anses ha rätt till ersättning för de utlägg som görs i och med parkering. Förvaltningen har dock förstått att många förtroendevalda som inte har rätt till reseersättning tar sig till sammanträden med bil, av olika skäl, bland annat på grund av att sammanträden ofta pågår till relativt sent på eftermiddag och ibland kväll då kollektivtrafik inte alltid finns att tillgå. Förvaltningen har därför bedömt att det är rimligt att förtroendevalda som deltar i sammanträde i Stenungsunds tätort, oavsett om de har rätt till reseersättning enligt arvodesreglementet eller inte, ersätts för utlägg för parkering vid sammanträde eller förrättning.

Den ändring av arvodesreglementet som föreslås är att detta stycke läggs till:

Ersättning för parkeringskostnader utgår, oaktat om reseersättning utgår eller ej, för parkering i samband med sammanträde eller förrättning i Stenungsund centrum.

Till detta kommer praktiska detaljer, som förtroendevalda behöver vara medvetna om. Vid begäran om ersättning för utlägg av parkeringskostnad, behöver kvitto uppvisas. Information om hur detta görs, kommer skickas till samtliga förtroendevalda med uppdrag i nämnd, utskott, styrelse och/eller beredning.

Ekonomisk bedömning

Som en följd av beslutet kommer kommunen få en viss utgift för att ersätta parkeringskostnader som begärs. Utgiften bedöms dock som relativt låg.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Bedömning utifrån Agenda 2030

Beslutet bedöms inte ha någon koppling till Agenda 2030 utan rör praktiskt förfarande ifråga om vem som bekostar parkeringsavgifter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-01-23

Arvodesreglemente med ändringsförslag markerat

STENUNGSUNDS KOMMUN

Sektor stödfunktioner

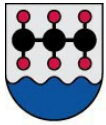
Elin Hjalmarsson
Sektorchef

Erik Bergman
Funktionschef

Beslut skickas till

kansli@stenungsund.se

Soltak AB

Stenungsunds
kommun

Arvodesreglemente

För Stenungsunds kommun 2023–2026 (2026)

Typ av dokument Reglemente	Beslutat av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum 2022-06-08 § 108	Arvodesnivåerna justeras årligen
Dokumentägare Sektor stödfunktioner	Giltighetstid 2023–2026	Framtagen av Demokratiberedningen	Reviderad 2024-10-17 § 186

Arvodesreglemente för förtroendevalda i Stenungsunds kommun.

Arvodesreglementet består av Allmänna bestämmelser med bilagor samt SKR:s cirkulär 1991:144, ”Bestämmelser om ekonomiska förmåner till förtroendevalda”.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § 1 st och 2 § 1 st kommunallagen (nedan KL) (2017:725).

För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 procent av heltid gäller § 15 § samt §§ 8 - 13, § 19 6:e st samt §§ 20 – 22 samt bilaga 1 i tillämpliga delar.

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som medgetts närvarorätt har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i §§ 3 – 7, §§ 8 – 14 och § 17.

I dokumentet benämns de som omfattas av bestämmelserna med samlingsbegreppet förtroendevald.

§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden med mera

- a) Sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och dess utskott samt övriga nämnder, liksom revisorernas sammanträden.
- b) Skriftliga dokumenterade sammanträden med tillsatta utredningskommittéer, projektgrupper, arbetsgrupper och styrgrupper.
- c) Protokollsjustering, då särskild tid och plats bestämts härför. För digital justering utbetalas inget arvode.
- d) Konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget, så kallade förrättningar, enligt bilaga 1 § 3.
- e) Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen.
- f) Överläggning med företrädare för annan kommunal instans än instansen den förtroendevalde själv tillhör.
- g) Sammankomst med kommunal samrådsinstans/intressentsammansatt instans.
- h) Överläggning med verksamhetschef eller annan anställd vid den kommunala instans den förtroendevalde själv tillhör.
- i) Presidiemöte i fullmäktige, nämnd eller utskott.
- j) Besiktning eller inspektion.
- k) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation.

- 1) Fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för ett revisionsuppdrag.

§ 2:1 Lunch

Sammanträdesarvode utgår inte för lunch.

§ 2:2 Flera ersättningsberättigade sammanträden på samma dag

Förtroendevalda som under samma dag deltar i flera sammanträden eller motsvarande har inte rätt till arvoden med ett högre sammanlagt belopp än det som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade pensions- och semesterförmåner

§ 3 Förlorad arbetsinkomst

§ 3:1 Anställd

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst vid deltagande i sammanträde eller förrättning med högst det belopp fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Förlorad arbetsinkomst styrks genom lönespecifikation eller intyg från arbetsgivare.

§ 3:2 Egen företagare

Egen företagare som yrkar ersättning för förlorad arbetsinkomst i form av förlust av inkomst av rörelse ska en gång om året bifoga ett intyg från Skatteverket avseende företagets inkomstdeklaration och utifrån det görs en individuell bedömning av kommunstyrelsen.

Med egenföretagare avses person som innehar F-skattsedel.

§ 3:3 Schablon

Förtroendevalda som kan visa att en arbetsinkomst förlorats men inte till vilket belopp har rätt till en schablonersättning beräknad på grundval av inkomst av tjänst eller överskott av rörelse enligt den senast fastställda inkomstdeklarationen, utifrån den del som härrör sig till anställning eller företaget, på sätt som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

§ 3:4 Särskilda arbetsförhållanden

Rätten till ersättning för förlorad arbetsförtjänst omfattar nödvändig ledighet för förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att de förtroendevalda fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande, exempelvis vid nattarbete/skiftarbete/schema och dylikt (såväl dag som nattarbete). Arbetets art ska vara av den karaktären att arbetspasset inte går att bryta. Löneavdraget ska vara styrkt, arbetsledare ska bekräfta att arbetspasset inte kan brytas. Detta gäller schemalagd arbetstid, inte övertid.

§ 3:5 Studiebesök i verksamheten

Förtroendevald i nämnd, styrelse, utskott eller beredning har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst för studiedagar, eller liknande, kopplat till uppdraget under högst 30 timmar/år.

§ 3:6 Ersättning utgår inte

Ersättning utgår inte om den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunnat förhindra att lönebortfallet uppkom. Framställan om ersättning görs till kommunstyrelsen.

§ 4 Förlorad tjänstepensionsförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad tjänstepensionsförmån med högst det belopp fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Förtroendevalda som kan visa att tjänstepensionen faktiskt påverkas men inte till vilket belopp har rätt till en schablonersättning på sätt som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

§ 5 Förlorad semesterförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån med högst det belopp fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

§ 6 Kommunal pension

För årsarvoderade förtroendevalda finns det särskilda bestämmelser om kommunal pension i det kommunala pensionsreglementet.

§ 7 Särskilda arbetsförhållanden med mera

Förtroendevald har inte rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst eller för styrkta förlorade pensions- eller semesterförmåner om schablonersättning tidigare utbetalats för den förlorade inkomsten eller de förlorade förmånerna.

Ersättning för kostnader

§ 8 Resekostnader/reseersättning

Kostnader för resor till och från sammanträden eller motsvarande ersätts enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet.

Reseersättning i samband med sammanträde eller förrättning utgår om avståndet mellan bostaden och sammanträdesplatsen överstiger 5 km.

Ersättning för parkeringskostnader utgår, oaktat om reseersättning utgår eller ej, för parkering i samband med sammanträde eller förrättning i Stenungsund centrum.

§ 9 Traktamente och resetillägg i samband med kurs/konferens/studiebesök

Förtroendevalda har i vissa fall rätt till ersättning för restid, resekostnader och i förekommande fall traktamente.

Traktamente och resetillägg utgår endast för flerdygnsförrättningar och om avståndet mellan bostaden och förrättningsstället överstiger 50 km.

§ 10 Barntillsynskostnader

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla 11 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utges även för äldre barn. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och ej heller för tid då barnet vistas i kommunal eller privat barnomsorg.

§ 11 Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående.

§ 12 Förtroendevald med funktionshinder, särskilda kostnader

Ersättning betalas till funktionshindrad förtroendevald för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. Häri ingår kostnader för till exempel resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

§ 13 Övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i § 8 - § 12 betalas ersättning om den förtroendevalda kan visa att särskilda skäl föreligger för dessa kostnader, till exempel kostnader för egna företagare enligt bilaga 3.

§ 14 Ersättning utgår inte

Ersättning utgår inte om den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunnat förhindra att kostnaderna uppkom. Framställan om ersättning görs till kommunstyrelsen.

Arvoden med mera

§ 15 Årsarvode

Förtroendevalda som fullgör sina uppdrag på heltid eller på minst 40 procent av heltid har rätt till årsarvode med belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Om förtroendevalde med årsarvode på grund av sjukdom eller liknande är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag, görs avdrag med ett månadsarvode för varje hel kalendermånad som den förtroendevalde är frånvarande. Har ersättare utsetts för förtroendevald med årsarvode, uppbär ersättaren årsarvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Årsarvoderade förtroendevalda har rätt till ledighet enligt semesterlagen utan att arvodet reduceras. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att uppdraget behörigen kan fullgöras.

Avgår förtroendevald med årsarvode under tjänstgöringsperioden, fördelas årsarvodet mellan avgående och tillträdande i förhållande till den tid, var och en av dem innehaft uppdraget.

§ 16 Begränsat årsarvode

Förtroendevalda som fullgör sina uppdrag på mindre än 40 procent av heltid har rätt till begränsat årsarvode i den utsträckning som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

För förtroendevald med begränsat årsarvode som på grund av sjukdom eller annan omständighet är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under tid som överstiger två (2) månader ska arvodet minskas i motsvarande mån. Har ersättare utsetts för förtroendevald med begränsat årsarvode, uppbär ersättaren årsarvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Förtroendevald med begränsat årsarvode har rätt till ledighet enligt semesterlagen utan att arvodet reduceras. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att uppdraget behörigen kan fullgöras.

§ 16:1 Beredningsledare och vice beredningsledare

Beredningsledare och vice beredningsledare erhåller både begränsat årsarvode och sammanträdesersättning med belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Beredningsledare i tillfälliga beredningar, erhåller endast begränsat årsarvode för de månader uppdraget kan styrkas med dokumenterade sammanträden.

§ 17 Arvode för sammanträden, förrättningar med mera

Förtroendevalda, som inte ersätts med årsarvode eller begränsat årsarvode, har rätt till ersättning per sammanträde eller förrättning med ett fast belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

§ 17:1 Beredningsledare och vice beredningsledare

Beredningsledare och vice beredningsledare erhåller både begränsat årsarvode och sammanträdesersättning enligt belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

§ 17:2 Vigsselförrättare borgerlig vigsel

Vigsselförrättare i Stenungsunds kommun erhåller förrättningsarvode med en timma per förrättad vigsel.

§17:3 Studiebesök i verksamheten

Förtroendevald i nämnd, styrelse, utskott eller beredning har rätt till förrättningsarvode för studiedagar, eller liknande, kopplat till uppdraget, i den omfattning som uppdraget kräver. Studiebesök planeras och godkänns av ordförande eller beredningsledare.

§ 18 Ersättningstak

Summan av de arvoden som utbetalas till en förtroendevald under ett år kan per kalendermånad inte överstiga 100 procent av månadsarvodet för kommunalråd med heltidsuppdrag.

Utses kommunstyrelsens ordförande till omfattande interkommunala uppdrag, med fasta arvoden som sammanlagt överstiger ett (1) inkomstbasbelopp per kalenderår, ska samordning begäras och det kommunala arvodet sänkas med överskjutande belopp.

Gemensamma bestämmelser

§ 19 Hur man begär ersättning

För att få ersättning enligt 3 - 6 §§ och 8 - 13 §§ ska den förtroendevalde styrka sina förluster eller kostnader. Förluster och kostnader ska anmälas elektroniskt genom *Mina Sidor* på kommunens hemsida.

Arvode enligt 15 och 16 §§ betalas ut utan föregående anmälan.

Sammanträdesarvode och förrättningsarvode enligt 17 § rapporteras av fullmäktiges, nämndens eller utskottens sekreterare eller annan utsedd.

Yrkande om ersättning för förlorad arbetsinkomst ska framställas senast inom två år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänförs.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån skall framställas senast inom två år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänförs.

Yrkande om andra ersättningar enligt dessa bestämmelser ska framställas senast inom två år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken kostnaden hänförs.

§ 20 Försäkring

För förtroendevald gäller trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA). Förtroendevald med årsarvode erbjuds grupplivförsäkring.

§ 21 Tolkning av bestämmelserna

Personal- och ekonomiutskottet tolkar och avgör i varje särskilt fall ersättningsnivån enligt dessa bestämmelser. Vid tolkningen tillämpas SKR:s cirkulär 1991:144 Bestämmelser om ekonomiska förmåner till förtroendevalda.

§ 22 Utbetalning

Årsarvoden och begränsat årsarvode betalas ut med en tolfedel per månad. Övriga ekonomiska förmåner betalas ut enligt gällande löneutbetalningsrutiner.

§ 23 Återbetalningsskyldighet

I de fall där utbetalning av förlorad arbetsförtjänst, kostnadsersättningar, arvoden etcetera skett på felaktig grund är förtroendevald skyldig att återbetala ev. utbetald ersättning till kommunen.

§ 24 Förväntningar

Kommunalrådet, 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen och oppositionsrådet förväntas utöva sitt uppdrag på heltid.

Samtliga förtroendevalda, utöver kommunalråd, 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen och oppositionsrådet, med årsarvode eller begränsat årsarvode förväntas utöva sitt uppdrag i den utsträckning som uppdraget kräver. Som förtroendevald förväntas du ta tjänstledigt i den utsträckning som uppdraget kräver och dessutom verka för att hålla dig välinformerad och uppdaterad om den verksamhet du har uppdrag för.

Bilaga 1

1 § Årsarvoden och begränsade årsarvoden

(Procentsatsen anger procent av riksdagsmannaarvode 2025, vilket uppgår till 78 500 kronor)

Uppdrag	Procent	Arvode per månad	Förutsättningar
Kommunfullmäktige			
Kommunfullmäktiges ordförande	32 %	25 120 kr	Erhåller inte ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för kommunfullmäktige.
Kommunfullmäktiges 1:e vice ordf.	16 %	12 560 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för kommunfullmäktige.
Kommunfullmäktiges 2:e vice ordf.	16 %	12 560 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för kommunfullmäktige.
Beredningsledare	5 %	3 925 kr	Erhåller sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för beredningen.
Vice beredningsledare	2,5 %	1 962,5 kr	Erhåller sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för beredningen.
Kommunstyrelsen			
Kommunalråd	100 %	78 500 kr	Erhåller inte ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode i övrigt.
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	70%	54 950 kr	Erhåller inte ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode i övrigt.
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande/oppositionsråd	80%	62 800 kr	Erhåller inte ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode i övrigt.
Personal- och ekonomiutskottet			
Ordföranden i personal- och ekonomiutskottet är kommunalråd eller KS 1:e vice ordförande	32 %	25 120 kr	Erhåller inte ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode i KS. Årsarvode utgår inte om uppdraget innehas av kommunalrådet eller KS 1:e vice ordförande.
Vice ordförande i personal- och ekonomiutskottet är någon från oppositionen	5 %	3 925 kr	Om oppositionsrådet innehar uppdraget utgår ingen ersättning.
Allmänna utskottet			
Ordföranden i allmänna utskottet är kommunalråd eller KS 1:e vice ordförande	32 %	25 120 kr	Erhåller inte ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode i KS. Årsarvode utgår inte om uppdraget innehas av kommunalrådet eller KS 1:e vice ordförande.
Vice ordförande i allmänna utskottet är någon från oppositionen	5 %	3 925 kr	Om oppositionsrådet innehar uppdraget utgår ingen ersättning.

Välfärdsutskottet			
Ordföranden i Välfärdsutskottet är kommunalråd eller KS 1:e vice ordförande	32 %	25 120 kr	Erhåller inte ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode i KS. Årsarvode utgår inte om uppdraget innehas av kommunalrådet eller KS 1:e vice ordförande.
Vice ordföranden i Välfärdsutskottet är någon från oppositionen	5 %	3 925 kr	Om oppositionsrådet innehar uppdraget utgår ingen ersättning.

Uppdrag	Procent	Arvode per månad	Förutsättningar
Sociala myndighetsnämnden			
Ordförande i sociala myndighetsnämnden	25 %	19 625 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för sociala myndighetsnämnden.
Vice ordförande i sociala myndighetsnämnden	12,5 %	9 812,5 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för sociala myndighetsnämnden.
Tekniska myndighetsnämnden			
Ordförande i tekniska myndighetsnämnden	20 %	15 700 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för tekniska myndighetsnämnden
Vice ordförande i tekniska myndighetsnämnden	10 %	7 850 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för tekniska myndighetsnämnden
Revisionen			
Ordförande i Revisionen	15 %	11 775 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för Revisionen. Revisionsuppdrag i kommunala fonder och stiftelser ingår i uppdraget.
Revisor	10 %	7 850 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för Revisionen. Revisionsuppdrag i kommunala fonder och stiftelser ingår i uppdraget
Överförmyndarnämnden			
Ordförande	5 %	3 925 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode
Vice ordförande	2,5 %	1 962,5 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode
Valnämnd			
Ordförande Valnämnd (valår)	4 %	3 140 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för Valnämnden
Ordförande Valnämnd (EU-val)	2,4 %	1 884 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för Valnämnden
1:e vice ordf. Valnämnden (valår)	2 %	1 570 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för Valnämnd
2:e vice ordf. Valnämnden (valår)	2 %	1 570 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för valnämnden
1:e vice ordf. Valnämnden (EU val)	1,2 %	942 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för valnämnden
2:e vice ordf. Valnämnden (EU val)	1,2 %	942 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för Valnämnden
Ordförande Valnämnd (ej valår)	0,8 %	628 kr	Erhåller inte sammanträdesersättningar eller förrättningsarvode för Valnämnden

Förtroendevalda utan årsarvode och övriga medverkande vid valförrättning och röstsammanräkning i samband med allmänna val			Beslutas av kommunstyrelsen efter förslag från Valnämnden
---	--	--	---

2 § Sammanträdesarvoden

Sammanträdestid/Uppgift	Procent	Belopp
Halvdagsersättning, t.o.m. 4 timmar	1,5%	1 177,5 kr
Ersättning per påbörjad timme, över 4 timmar (maximalt upp till 12 timmar, 4,5 %)	0,375 %	294 kr
Sammanträde t.o.m. 1 timme	0,6%	471 kr
Protokollsjustering (Se villkor i Allmänna bestämmelser § 2 c)	0,5 %	392,5 kr
Sekreterare i beredningar	0,64 %	502 kr

3 § Förrättningsarvode

Sammanträdestid/Uppgift	Procent	Belopp
Halvdagsersättning, t.o.m. 4 timmar	0,64 %	502 kr
Ersättning per påbörjad timme, över 4 timmar (maximalt upp till 8 timmar, 0,96 %)	0,08%	63 kr
T.o.m. 1 timme	0,24 %	188 kr
Borgerlig vigsel med kommunens vigselförrättare – en timma per vigsel	0,5 %	392,5 kr

Sammanträdesarvode och förrättningsarvode kan utgå med högst 3 532,5 kr per dag.

4 § Kostnadsersättningar

Kostnad	Procent	Belopp
Barntillsynsersättning	0,5%	Max 392,5 kr per timma
Vård av funktionshindrad/svårt sjuk	0,5%	Max 392,5 kr per timma
Funktionsnedsatt förtroendevald	3%	Max 2 355 kr per månad

Personal- och ekonomiutskottet ska godkänna begäranden om ersättning för kostnader enligt § 4.

5 § Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Ersättning lämnas för styrkt belopp, maximalt det belopp som framräknas ur formeln:

$$\frac{\text{riksdagsmannaarvodet (78 500 kr år 2025)} \times 12}{12 \times 165 \text{ timmar (=1 980 timmar)}} = 476 \text{ kr per timma}$$

Vid ersättning enligt schablon lämnas ersättning med det belopp som framräknas ur formeln

$$\frac{\text{deklarerad årsinkomst jml. § 3:3}}{12 \times 165 \text{ timmar (= 1 980 timmar)}} \text{ Maximalt 476 kr per timma}$$

6 § Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån

Procentpåslag med 4,5 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.

7 § Ersättning för förlorad semesterförmån

Styrkt/Verifierat belopp:

Alt. a) förlorad semesterersättning, maximalt: 13 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst

Alt. b) förlorade semesterdagar, maximalt 8 timmar

8 § Reseersättning

Utgår i samband med sammanträde eller förrättning om avståndet mellan bostaden och sammanträdesplatsen överstiger 5 kilometer.

9 § Traktamente och resetillägg

Traktamente och resetillägg utgår endast för flerdygnsförrättningar och om avståndet mellan bostaden och förrättningsstället överstiger 50 kilometer.

10 § Pension och avgångsersättningar samt omställningsstöd och pension för förtroendevalda

Regleras i bestämmelser om pension (PBF) och avgångsersättningar antagen av kommunfullmäktige 2004-04-20 § 50 och "Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) antagen av kommunfullmäktige 2014-09-08 § 115.

11 § Uppräkning

Beräkningsgrunden för arvoden till förtroendevalda är riksdagsmannaarvodet för föregående år. Riksdagsmannaarvodet för 2025 är 78 500 kr.

Bilaga 2

Ägardirektiv gällande arvode till förtroendevalda i helägda kommunala bolag

Bolag som omfattas: Stenungsundshem AB och Stenungsunds Energi- och Miljö AB

Ersättning utgår enligt det av kommunfullmäktige antagna Arvodesreglementet för förtroendevalda.

Begränsat årsarvode till ordförande:

Stenungsunds Hem AB

Uppdrag	Procent	Arvode per månad
Ordförande	20 %	15 700 kr
Vice ordförande	10 %	7 850 kr
Lekmannarevisor 7 % av ordförandearvodet		1 099 kr

Stenungsunds Energi och Miljö AB

Uppdrag	Procent	Arvode per månad
Ordförande	15,2 %	11 932 kr
Vice ordförande	7,6 %	5 966 kr
Lekmannarevisor 7 % av ordförandearvodet		835 kr

Bilaga 3

Sveriges Kommuner och Regioner

Cirkulärnr:1991:144

Bestämmelser om ekonomiska förmåner till förtroendevalda

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

1 § Av 1 § framgår att bestämmelserna gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § KL. Bestämmelserna gäller alltså ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer och revisorsersättare. Hit räknas också uppdrag som kommunalråd. Minoritetsföreträdare betraktas som övriga förtroendevalda (prop 1975/76:187 s 423-425). Vill kommunen ha fler regler om kommunalråden än vad som framgår av 7 § kan sådana regler tas in.

Uppdrag i styrelser för bolag och andra juridiska personer som kommunerna äger eller har intressen i (kommunala företag) omfattas inte av reglerna i kommunallagen om ekonomiska förmåner till förtroendevalda (prop 1990/91:117 s 66). Ersättning betalas i dessa fall direkt av de juridiska personerna. Statliga uppdrag omfattas inte heller (prop s 66).

Heltids- eller deltidsuppdrag

Av de nya reglerna framgår att heltids- och deltidsengagerade förtroendevalda som fullgör sina uppdrag på en betydande del av heltid inte heller i fortsättningen har någon rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst eller för förlorade pensions- och semesterförmåner. Heltidsuppdrag och deltidsuppdrag som betalas med betydande årsarvoden bör nämligen från ersättningssynpunkt jämföras med anställning (prop s 66 och 169). Ingenting hindrar kommunen från att frivilligt ta hänsyn till detta vid avvägningen av nivån på årsarvodena.

Kommunerna bör lägga fast den gräns för uppdragens omfattning över vilken rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst och för förlorade pensions- och semesterförmåner upphör (prop s 169). Här hänvisas till propositionen 1982/83:97 s 24-25 om de förtroendevaldas arbetsförutsättningar i kommuner och landstingskommuner där en naturlig gräns för vad som kan anses som "betydande del av heltid" ansågs gå vid en sysselsättningsgrad om 40 procent av heltid. Inom förvärvslivet ger en tjänstgöring av sådan omfattning rätt till fulla sociala avtalsförmåner. Många kommuner använder sig redan av denna gräns. I propositionen sades vidare att när en enskild förtroendevald har flera deltidsuppdrag där vart och ett understiger 40 procent av heltid men där den sammanlagda tiden medför ett högre uttag av arbetstiden än 40 procent av heltid dessa förtroendevalda inte

skulle ersättas för förlorad arbetsförtjänst utan i stället ersättas med fasta arvoden. Den nya kommunallagen säger ingenting om denna situation varför dessa tidigare förarbetsuttalanden fortfarande får anses vara aktuella.

Förtroendeuppdraget upphör

Rätten till ekonomiska förmåner upphör när förtroendeuppdraget upphör. Det sker när den förtroendevalde upphör att vara valbar (4 kap 8 §KL) eller när fullmäktige befriar en förtroendevald, som önskar avgå, från uppdraget (4 kap 9 §). Det sker också om fullmäktige återkallar uppdraget (4 kap 10 §).

Ersättningsberättigade sammanträden med mera

2 § Av förarbetena (prop s 67) framgår att rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst främst bör avse den tid som de förtroendevalda tjänstgör vid sammanträden med fullmäktige och nämnder. Närvaro av ersättare och annan förtroendevald som med stöd av regeln i 6 kap 19 § KL medgetts närvarorätt vid sådana sammanträden bör också berättiga till ersättning. Det bör dock observeras att en årsarvoderad förtroendevald som medgetts närvarorätt inte har rätt till arvode utöver sitt årsarvode (jfr 1 § andra stycket). Förrättningar som genomförs på uppdrag av en nämnd bör från ersättningssynpunkt likställas med sammanträden. I övrigt bör det ankomma på kommunerna att själva avgöra vilka aktiviteter som ska omfattas av rätten till ersättning och vilken tid som ska grunda sådan rätt. Det kan enligt förarbetena till exempel gälla sammanträden med partigrupper, studiebesök, kurser och konferenser.

I förarbetena anges vidare att utanför reglerna om rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst bör falla den tid för inläsning av handlingar och annat material som behövs inför fullmäktige- och nämndsammanträden och andra förrättningar. Dock anförs att kommunerna givetvis även i fortsättningen får besluta om arvoden och andra ersättningar för sådant arbete. I vårt system kan det anförda beaktas vid bestämmande av arvodets nivå.

I 2 § a) - m) i vårt förslag har vi räknat upp aktiviteter som berättigar till ersättning. Vi har valt att låta uppräkningslistan styra - förutom ersättning för förlorad arbetsinkomst och för förlorade pensions- och semesterförmåner - arvode och ersättning för kostnader.

Närvarande ersättare med flera

Som nämnts anger förarbetena att närvaro vid sammanträden med fullmäktige och nämnder bör berättiga till ersättning. Förarbetena ger inga klara besked i frågan om det inom ramen för skälighetsnormen är möjligt för en kommun att reducera ersättningen för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade semester- och pensionsförmåner såvitt avser de ersättare som enbart är närvarande och de andra förtroendevalda som medgetts närvarorätt. Rättsläget får på denna punkt betecknas som ovisst och frågan får överlämnas till rättspraxis.

När det gäller arvoden är det med hänsyn till regeln om att lika uppdrag ska arvoderas lika enligt vår mening möjligt för kommunerna att besluta att närvarande ersättare endast får ett reducerat arvode eller inget arvode alls när de inte tjänstgör. Vi gör samma bedömning när det gäller de förtroendevalda som medgetts närvarorätt. Regeln får justeras så att den får det innehåll som kommunen lokalt önskar.

Partigruppmöten

Här avses inte partimöten i största allmänhet utan endast de möten som hålls inför ett kommande sammanträde med den instans som anges i 2 § a).

Möjligheterna att ersätta deltagande i den här typen av möten var en nyhet i 1977 års kommunallag (prop 1975/76:187 s 230).

Departementschefen ansåg att dessa förberedande sammanträden borde räknas in i förtroendeuppdraget och således vara ersättningsgilla. Ersättning bör betalas endast till de förtroendevalda som är ledamöter eller ersättare i de instanser som anges i 2 § a).

Studiedagar inom den egna förvaltningen

I förbundets bestämmelser från 1979 togs frågan upp om möjligheterna att betala ersättning till de förtroendevalda när de studerar den egna nämndens förvaltning. Syftet med denna studieverksamhet är att göra de förtroendevalda bättre förtrogna med den förvaltning de har att styra. Denna fråga har inte tagits upp i förarbetena till den nya kommunallagen. Frågan har inte heller prövats i rättspraxis. Studiedagar inom den egna förvaltningen kan enligt vår mening bidra till att de förtroendevalda får bättre möjligheter att sköta sina uppdrag. Det bör därför vara möjligt att betala ersättning för denna studieverksamhet. Med tanke på kommunallagens skälighetsnorm är det lämpligt att maximera ersättning till till exempel ett visst antal dagar per år.

Vidareutbildning av förtroendevalda

Ersättning bör kunna betalas för uppkomna kostnader, till exempel kursavgifter, när förtroendevalda deltar i kurser med kommunal anknytning och som har ett direkt samband med förtroendeuppdraget. Jfr också cirkulär 78.096 Vidareutbildning av förtroendevalda. I bestämmelserna avses ersättning för deltagande i sådana utbildningar som inte det kommunala partistödet eller det utbildningsbidrag som partierna eventuellt får är avsedda att täcka (jfr proposition 1975/76:187 s 235 och 425).

Presidiemöten

Presidiemöten i fullmäktige, fullmäktigeberedningar, nämnder och nämndutskott är ersättningsgilla. Även andra presidiemöten bör vara ersättningsgilla, till exempel möten mellan kommunstyrelsens ordförande och andra nämndpresidier.

ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD ARBETSINKOMST SAMT FÖR FÖRLORADE PENSIONS- OCH SEMESTERFÖRMÅNER

Allmänt

Som nämnts i de allmänna utgångspunkterna tar vi inte ställning till ersättningarnas höjd i kronor räknat. Målsättningen är att de förtroendevalda ska tillförsäkras en skälig kompensation för vad de kan gå miste om när de fullgör sina uppdrag (proposition sida 66). Lagen talar inte om full ersättning. En allmän utgångspunkt är dock att beloppen ska sättas på en sådan nivå att ingen av ekonomiska skäl ska vara förhindrad att åtaga sig kommunala förtroendeuppdrag (proposition sida 65). Vad som är skäligt får bestämmas utifrån de lokala förutsättningarna (proposition sida 169). "Skälig ersättning" innefattar både en minimigräns och en maximigräns för hur stor ersättningen kan vara (proposition sida 68, 169).

Vi har valt att ange beräkningsgrunderna i en bilaga till bestämmelserna. Fördelen med detta förfarande är att kommunerna härigenom undviker att täta ändringar måste göras i själva ersättningsbestämmelserna.

Kommunerna bör ställa krav på att de förtroendevaldas förluster och kostnader styrks på något för kommunen godtagbart sätt. För det fall en förtroendevald inte kan styrka sina förluster/kostnader måste förlusten i stället beräknas efter någon schablonmetod.

Både arvoden och ersättningar för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade pensions- och semesterförmåner är enligt riksskatteverket belagda med sociala avgifter (jfr proposition 1975/76:187 sida 425). Uppburna arvoden och ersättningar för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade pensions- och semesterförmåner är att hänföra till inkomst av tjänst.

Förlorad arbetsinkomst

3 § Med arbetsinkomst avses kontant lön eller motsvarande inkomst av rörelse eller av jordbruksfastighet (proposition sida 67). Till arbetsinkomst torde också kunna hänföras provision, tantiem, bonus med mera

Inkomst av kapital och tillfällig förvärvsverksamhet liksom av "passivt ägande" till jordbruksfastighet eller företag omfattas inte av begreppet arbetsinkomst (proposition sida 67).

Heltids- och deltidsengagerade förtroendevalda med uppdrag omfattande mer än 40 procent av heltid har ingen rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Ingenting hindrar kommunen från att frivilligt ta hänsyn till detta vid avvägningen av nivån på årsarvodena eftersom de årsarvoderade inte omfattas av rättigheterna i de nya obligatoriska reglerna och inte heller av principen om att lika uppdrag ska arvoderas lika. Lagstiftaren utgår också ifrån att kommunerna frivilligt tillgodoser dessa förtroendevaldas intressen (proposition sida 69).

Det är väsentligt att märka att varken lagtexten eller förarbetena talar om att de förtroendevalda ska garanteras full ersättning utan säger att ersättningen ska vara skälig. Det

är naturligtvis upp till de enskilda kommunerna att bedöma vad som är skäligt.

Kommunen betalar ersättning för den delen av den förlorade arbetsinkomsten som motsvarar tiden för själva sammanträdet eller motsvarande enligt 2 § tiden för resor till och från sammanträdet eller motsvarande och eventuell tid som åtgått för praktiska förberedelser i anslutning till sammanträdet eller motsvarande, till exempel omklädnad.

Svårigheter kan uppstå att beräkna den förlorade arbetsinkomsten för egna företagare och andra fria yrkesutövare. Lagstiftaren utgår dock ifrån att schabloner måste accepteras i relativt stor utsträckning för att det system en kommun slutligen väljer inte ska bli alltför administrativt betungande. Det förutsätts att ersättningen kan grundas på till exempel timlön enligt avtal, sjukpenninggrundande inkomst, taxerad inkomst eller något annat underlag som är lätt tillgängligt. Inget speciellt system förordas utan valet överlämnas åt fullmäktige (proposition sida 68, 168).

Vi har valt att som huvudregel föreslå att den förtroendevalde i samband med yrkande om ersättning ska styrka sin förlust på ett för kommunen godtagbart sätt. Detta kan ske till exempel genom ett intyg från arbetsgivaren eller genom en kopia av lönebeskedet. Av intyget eller lönebeskedet ska framgå hur stort löneavdrag som arbetsgivaren gjort på grund av fullgörandet av förtroendeuppdraget.

För det fall den förtroendevalde kan visa att en förlust i och för sig uppkommer men inte till vilket belopp ska en schablonberäkning göras. Denna regel kan aktualiseras när det gäller till exempel fria yrkesutövare och egna företagare. Vi har valt att i bilagan föreslå en lösning som bygger på sjukpenningen för dag som beräkningsgrund. Nackdelen med sjukpenningen som beräkningsgrund är att den förtroendevalde inte erhåller full kompensation eftersom sjukpenningen inte till fullo motsvarar inkomstförlusten utan endast 90 procent av den (jfr proposition 1982/83:97 sida 26–27). Detta kan kompenseras genom att sjukpenningen multipliceras med 110 procent på sätt vi gjort i bilagan. Fördelen är att systemet är enkelt och besparar kommunerna en kontrollapparat eftersom man kan nyttja Försäkringskassans uppgifter.

Sjukpenningen är i sig maximerad vid inkomster över 7,5 basbelopp. Det tak som finns inbyggt i systemet kan också utnyttjas som en automatisk övre gräns för hur stor ersättning kommunen betalar ut.

Förlorad pensionsförmån

4 § Huvudregeln är att den förtroendevalde ska styrka sin förlust på något för kommunen godtagbart sätt.

I praktiken kommer denna ersättning att avse avtalade och övriga frivilliga pensioner. Förlorad ATP ersätts genom att kommunen betalar social avgift på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ersättning för förlorad pensionsförmån kan utges utan direkt samband med förlorad arbetsinkomst (prop s 68). Det kan rent faktiskt vara så att en förtroendevald först vid ett senare tillfälle (pensionsdagen) än när den förlorade arbetsinkomsten kan fastställas kan konstatera om även pensionsförmån gått förlorad och hur stor förlusten i så fall är. Den förtroendevalde kan redan i samband med att ersättning för förlorad arbetsinkomst begärs yrka ersättning för förlorad pensionsförmån. Kan den förtroendevalde styrka att pensionen i och för sig påverkas men inte med exakt hur mycket ska kommunen då göra det schablonpåslag på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst som framgår av bilagan. Pålaggets storlek ska vara skäligt och får bedömas utifrån de lokala förutsättningarna. Den förtroendevalde kan i stället välja att yrka ersättning först vid pensionstillfället då den exakta förlusten torde kunna fastställas.

Maximiersättningen kan sättas till x antal kronor per år. Ett alternativ är att knyta maximibeloppet till viss procent av ett bestämt årsarvode eller till basbeloppet.

Förlorad semesterförmån

5 § Semesterförmån kan utgöras av både kontant semesterersättning och ett antal semesterdagar grundade på semestergrundande inkomst och arbetstid.

I semesterlagen finns regler om frånvaro från arbetet som är semesterlönegrundande. Dit räknas inte frånvaro på grund av kommunala förtroendeuppdrag. Inom den privata sektorn kan det finnas förtroendevalda som förlorar semesterlön och semesterdagar på grund av att de utövar kommunalt förtroendeuppdrag. Eftersom förtroendeuppdraget inte är en anställning kan någon semester rätt inte grundas på förtroendeuppdraget.

Ersättning för förlorad semesterförmån kan utges utan direkt samband med förlorad arbetsinkomst (proposition s 68). Det kan rent faktiskt vara så att den förtroendevalde först vid ett senare tillfälle än när den förlorade arbetsinkomsten kan fastställas (i praktiken dock inte senare än inom två år från sammanträdet eller motsvarande) har möjlighet att konstatera huruvida semesterförmåner också gått förlorade.

För det fall den förtroendevalde redan i samband med att ersättning för förlorad arbetsinkomst begärs kan styrka att även semesterförmånerna i och för sig påverkas men inte med exakt hur mycket ska kommunen göra det schablonpåslag på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst som framgår av bilagan. Nivån på detta pålägg ska vara skäligt och får bedömas utifrån de lokala förutsättningarna.

6 § I denna bestämmelse regleras rätten till ersättning vid särskilda arbetsförhållanden m m. Det kan till exempel inträffa att en förtroendevald med skiftarbete måste ta ledigt från ett nattskift för att kunna delta i ett dagsammanträde. Bestämmelsen innebär att ersättning utgår också i dessa och liknande fall.

I tredje stycket klargörs att en förtroendevald som fått schablonersättning inte kan återkomma och begära ytterligare ersättning med stöd av huvudregeln om ersättning för styrkta förluster.

ARVODEN med mera

Allmänt

Alla arvoden kommer även framöver att vara frivilliga.

Arvodet är en ersättning för det arbete som är förenat med själva förtroendeuppdraget. Ett arvode får numera inte till någon del inkludera ersättning för förlorad arbetsinkomst eller för förlorade pensions- eller semesterförmåner (proposition sida 169). De kommuner som i sina arvoden räknat in viss ersättning för inkomstförluster ska nu renodla arvodena till att avse endast ersättning för själva uppdraget. I praktiken innebär detta att arvodena i dessa fall kommer att behöva sänkas (proposition sida 69, 169).

Av 4 kap 15 § första stycket KL framgår att lika uppdrag ska arvoderas lika. Undantag gäller enligt andra stycket för de årsarvoderade för vilka till exempel uppdragstid och uppdragets innehåll kan läggas till grund för bestämningen av arvodesnivån. Arvodet till dessa förtroendevalda kan med andra ord differentieras med avseende på uppdragets tid och innehåll (proposition sida 170). En del kommuner sätter arvodet i relation till kanslichefens eller kommunalrådets lön/ersättningar. Här vill vi peka på att många kommuner tillämpar de allmänna bestämmelserna (AB 89) i tillämpliga delar på kommunalråden, till exempel vid sjukdom och annan långvarig frånvaro.

Årsarvode

7 § Antalet förtroendevalda med årsarvoden kan variera från tid till annan. Normalt omfattas ordförande och ibland vice ordförande i kommunstyrelsen. §ven ordförande i andra kommunala nämnder, överförmyndare med flera kan ha årsarvoden. Om underlag för kommunala beslut om ersättningar till förordnade förmyndare för underåriga, gode män och förvaltare, se cirkulär 1990:120.

Heltidsengagerade förtroendevalda kan få ledighet - motsvarande arbetstagares semester - med bibehållet arvode (jfr Kaijser-Riberdahl, Kommunallagarna II, 6 uppl, s 422). Skälighetsnormen torde kräva att antalet lediga dagar på något sätt maximeras.

Begränsat arvode

8 § Administrativa och andra skäl kan tänkas ligga bakom en kommuns beslut att utge ett fast arvode (begränsat arvode) till en förtroendevald trots att sysselsättningsgraden understiger 40 procent av heltid. Av förarbetena framgår att "begränsade årsarvoden" kan utges (prop s 66). I dessa fall kan vid sidan om det begränsade arvodet även föreligga en rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst och för förlorade pensions- och semesterförmåner.

Begränsat arvode blir aktuellt främst för vissa ordföranden och vice ordföranden i nämnderna. I bilaga till bestämmelserna bör anges belopp och vem som omfattas. En del kommuner sätter det begränsade arvodet i relation till kanslichefens eller kommunalrådets lön/ersättningar.

Arvode för sammanträden med mera

9 § Arvode ska utgå med iakttagande av regeln om att förtroendevalda med lika uppdrag ska arvoderas med lika belopp.

Våra bestämmelser utgår från två alternativa system att beräkna arvoden. Det ena systemet bygger på grund- och timarvoden. Det andra systemet bygger på fasta hel- eller halvdagsersättningar. Alternativa lösningar kan finnas i fråga om beräkningen och vad som ska ersättas.

Vi har utformat bestämmelsen så att årsarvoderad förtroendevald inte har rätt till särskilt arvode för sammanträden eller motsvarande utöver sitt årsarvode. Vill kommunen att denna möjlighet trots allt ska finnas får regeln justeras i enlighet härmed. Kommunen kan på frivillig väg ge de årsarvoderade ersättning för till exempel deltagande i fullmäktigesammanträdena.

Vidare har vi - i enlighet med nuvarande kommunal praxis - utformat bestämmelsen så att timarvode betalas även för restid och tid för praktiska förberedelser, till exempel tid för omklädning. Vi har dock undantagit de förtroendevalda som för motsvarande tid erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst (jfr 6 §2 stycket). Motivet till detta undantag är en bedömning av vad som kan anses skäligt. Det är vår bedömning att detta undantag inte står i direkt strid mot principen att lika uppdrag ska arvoderas lika. Det torde inte heller ha varit lagstiftarens mening att de förtroendevalda som får ersättning för förlorad arbetsinkomst ska dubbelkompenseras när det gäller ersättning för restid och tid för praktiska förberedelser. Frågan berörs inte i förarbetena så rättsläget får därför på denna punkt betecknas som ovisst.

Utanför den föreslagna ersättningsgilla tiden faller tid för inläsning av handlingar och annat material inför sammanträdena. Inget hindrar dock att kommunen vid nivåbestämningen av arvoden tar hänsyn till att viss del av arvodet ska avse inläsningstid.

Jourtjänstgöring kan bli aktuell inom vissa kommuner. Detta berör främst den eller de nämnder som har uppgifter inom socialtjänsten. I vissa kommuner torde även den eller de nämnder som fullgör räddningstjänstens uppgifter kunna beröras. Närmare regler om vad som ska gälla i detta avseende bör vid behov tas in i ersättningsbestämmelserna, till exempel beträffande hel- och kvällstjänstgöring.

Kommunal pension

10 § Heltids- och deltidsengagerade förtroendevalda med uppdrag som omfattar mer än 40 procent av heltid omfattas i allmänhet av det kommunala pensionsreglementet, jfr cirkulär 1987:126. En förtroendevald som omfattas av den kommunala pensionsordningen kan inte enligt de nya reglerna samtidigt få ersättning för förlorade pensionsförmåner som är att hänföra till anställning (proposition sida 68).

Ersättning för kostnader

11 § De lokala förhållandena får avgöra bestämmelsens närmare utformning. Förhållandena

kan variera i betydande omfattning mellan kommunerna beroende på kommunstruktur (tätort eller landsbygd) och kommunstorlek. Vårt förslag bygger på att det kommunala reseavtalet läggs till grund för beräkningen av ersättning för resekostnader.

Om en kommun önskar införa en maximering av kostnaderna för resa med egen bil på annat sätt än vad som framgår av reseavtalet ska i bilagan till bestämmelserna införas en begränsning till till exempel x öre per kilometer. Kommunen kan också införa särskilda bestämmelser som säger att kostnader för resa med allmänna kommunikationsmedel ersätts med verifierat belopp och övriga verifierade kostnader med maximalt x kronor.

Barntillsynskostnader

12 § I anledning av 1977 års kommunallag klargjordes att barntillsynskostnader är ersättningsgilla (prop 1975/76:187 s 233, 425). Här avses inte kostnader för den ordinarie kommunala barnomsorgen.

Begreppet "vårda" är inte avsett att tolkas strikt mot bakgrund av föräldrabalkens vårdnadsbegrepp. Med barn som vårdas i den förtroendevaldes familj avses också barn som rent faktiskt vistas där, exempelvis om barnet är inackorderat. I förslaget finns möjlighet att sätta en övre åldersgräns på barnet.

Förslaget är utformat så att ersättning inte ska utgå om tillsynen utföres av egna familjemedlemmar. Motivet till detta är enbart en bedömning av vad som kan vara rimligt och skäligt. Alternativt kan bestämmelsen utformas på följande sätt:

Kommunen tillhandahåller en lista på dagbarnvårdare. Vederbörande förtroendevald tar själv kontakt med dagbarnvårdaren. Den förtroendevalde betalar direkt till dagbarnvårdaren ett av kommunen fastställt belopp. Kostnaden ersätts efter anmälan.

Ytterligare en annan lösning är att knyta maximeringen av ersättningen till det belopp som utgår till av kommunen anställd dagbarnvårdare.

Kostnader för vård eller tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

13 § I anledning av 1977 års kommunallag klargjordes att kostnader för tillsyn av funktionshindrad under ersättningsbar tid är ersättningsgilla (prop 1975/76:187 s 233, 425). Det är enligt vår bedömning rimligt att vård eller tillsyn av svårt sjuk bedöms på samma sätt.

De kostnader som kan bli aktuella att ersätta i detta fall är framför allt sådana som uppkommer då någon anlitas för vård av handikappad eller svårt sjuk i den förtroendevaldes bostad.

Vid bedömningen av frågan om vilka som ska anses handikappade i denna bestämmelse bör reglerna i 9 kap 2 § lagen om allmän försäkring kunna tjäna som vägledning. I denna bestämmelse regleras bland annat vem som har rätt till handikappersättning.

Funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader

14 § De exempel på ersättningsberättigade kostnader som återfinns i bestämmelsen är hämtade ur förarbetena till 1977 års kommunallag (prop 1975/76:187 s 233). Det får ankomma på varje kommun att från fall till fall bedöma vilka ytterligare kostnader som skäligen kan anses vara av liknande slag.

Övriga kostnader

15 § Kommunerna är hänvisade till en lokal bedömning av vilka kostnader i övrigt som skäligen bör ersättas när de föranletts av ett kommunalt förtroendeuppdrag (prop 1975/76:187 s 232).

Kommunerna bör kunna ställa upp villkor för att ersättning ska kunna utgå med stöd av regeln. Bestämmelsen innebär att kommun ska utge ersättning enbart i de fall då den förtroendevalde i realiteten saknat möjlighet att vidtaga åtgärder för att begränsa kostnaderna eller att se till att kostnaderna inte uppkom.

En förtroendevald kan ofta anses ha goda möjligheter att samordna förvärvsarbete och förtroendeuppdrag så att särskilda kostnader inte ska behöva uppkomma. Bestämmelsen ger dock utrymme för ersättning i de fall då en åtgärd inom vederbörandes arbetsområde av naturliga skäl icke kan uppskjutas utan allvarligt men.

Som exempel på övriga kostnader anges i förarbetena till 1977 års kommunallag kostnaderna för representation, skrivhjälp och telefon (proposition 1975/76:187 s 232). Vidare kan man tänka sig att ersätta lantbrukare som nödgats anställa extra mjölkkningspersonal. Ett annat exempel är tandläkare som anlitat vikarier för att ta emot patienter eller liknande.

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Hur man begär ersättning

16 § Ersättningar enligt 3–6 §§ och 11–15 §§ utbetalas efter yrkande av den förtroendevalde. Det är upp till kommunen att avgöra hur en kostnad bör styrkas. Uppkomna kostnader kan styrkas med kopia av kvitto, biljetter o d. Förlorade arbetsinkomster samt pensions- och semesterförmåner kan styrkas genom kopia av lönebesked, intyg från arbetsgivaren o.d.

17 § I bestämmelsen har angivits vissa preskriptionstider. Motsvarigheten till dessa saknas i äldre förslag. Mot bakgrund av de nya obligatoriska reglerna framstår det som praktiskt att införa någon form av tidsfrist.

När det gäller förlorad arbetsinkomst har vi satt gränsen till ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande. Inom denna tidsfrist torde alla oavsett löneform (tvåveckorslön, månadslön, provisionslön osv) ha fått besked om eventuella avdrag.

När det gäller förlorade pensionsförmåner så bedömer vi att det med hänsyn till skälighetsnormen är möjligt att ha en regel som säger att de förtroendevalda ska framställa sina yrkanden inom två år från pensionstillfället (dvs inom två år från dagen för sjuk-, förtids- eller ålderspensionering).

När det gäller förlorade semesterförmåner har vi valt en tidsfrist om två år från dagen för sammanträde eller motsvarande. Detta har sin grund i systemet med intjänandeår och semesterår. Efter två år torde det vara klarlagt hur stor förlust den förtroendevalde gjort.

När det gäller övriga ersättningar, dvs kostnadsersättningar, har vi valt en tidsfrist om ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande.

Tolkning av bestämmelserna

18 § Alla uppkommande ersättningsfall kan inte förutses. Problem vid tolkningen av bestämmelserna kan uppkomma. Det är lämpligt att kommunen avgör tolkningsfrågorna centralt. Vi har i förslaget lagt tolkningsfrågorna på kommunstyrelsen.

Utbetalning av arvoden och andra ersättningar

19 § I bestämmelsen anges när den förtroendevalde ska få sina ekonomiska förmåner utbetalade.

Maja Liisa Odelius
Kommunsekreterare

Till kommunfullmäktige

Nominering av representant till styrelsen för luftvårdsförbundet i Göteborgsregionen

Vid varje årsstämma med styrelsen för Luftvårdsförbundet i Göteborgsregionen utses medlemskommunernas representanter i styrelsen utifrån inkomna nomineringar. 2025 nominerade kommunfullmäktige Wouter Fortgens (M).

Luftvårdsförbundet har inkommit med förfrågan till medlemskommunerna om nominera representant till styrelsen inför förbundets årsmöte i april 2026.

From: [Marie Nilsson](#)
To: [Annie Frid](#)
Cc: [Olof Lundberg \(S\)](#)
Subject: Sv: uppdrag som ersättare i KF Stenungsund
Date: den 17 februari 2026 14:28:20
Attachments: [image002.png](#)
[image003.png](#)

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej Annie,

Jag hade verkligen gärna företrätt Socialdemokraterna i Stenungsunds fullmäktige. Situationen är den att jag är stationerad i Stockholm i mitt nuvarande uppdrag och veckopendlar hem till Stenungsund. Så jag måste tyvärr avsäga mig uppdraget, då jag ej ser att jag skulle kunna utföra det på ett bra sätt i nuvarande situation.

Med vänlig hälsning

Marie Nilsson
Förbundsordförande

Olof Palmes gata 11, 105 52 Stockholm
08-786 81 09
marie.nilsson@ifmetall.se
<https://www.ifmetall.se>

Från: Annie Frid <annie.frid@stenungsund.se>

Skickat: den 16 februari 2026 14:56

Till: Marie Nilsson <marie.nilsson@ifmetall.se>

Ämne: uppdrag som ersättare i KF Stenungsund

Du får inte ofta e-post från annie.frid@stenungsund.se. [Läs om varför det här är viktigt](#)

Hej!

Du har räknats upp som ny ersättare till KF. Det jag initialt vill dubbelkolla är om du kommer vilja ta uppdraget, eller om du snarare vill entlediga dig. Det är ju sent på mandatperioden och längesedan listan till förra kommunalvalet sattes. Flera andra som räknats upp inom partigrupperna nu det senaste har direkt velat entlediga sig; därav frågan. Återkom med vilket du ämnar göra, så ska du såklart få ett ordentligt välkomstmejl och all information som vi brukar skicka till nya förtroendevalda i kommunen.

Så länge – välkommen!

Vänliga hälsningar

Annie Frid

Kommunsekreterare

Kansli

Stenungsunds kommun

Besöksadress: Strandvägen 15, Stenungsund

Tel direkt: 0303- 73 51 62

e-post: annie.frid@stenungsund.se

<http://www.stenungsund.se>

**Stenungsunds
kommun**

För att Stenungsunds kommun ska kunna utföra sitt uppdrag och besvara ditt meddelande kommer kommunen att behandla dina personuppgifter. Läs gärna mer om hur kommunen behandlar personuppgifter och vilka rättigheter du har som registrerad: www.stenungsund.se/personuppgifter

På www.ifmetall.se kan du läsa om hur vi behandlar dina personuppgifter.

Stenungsunds kommun

Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar att utse ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 27 januari 2026 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Stenungsunds kommun

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Avgången ersättare: Kajs-Marie Ljung

Ny ersättare: Marie Nilsson

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Stenungsunds kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Kajs-Marie Ljung har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Begäran om entledigande hos fullmäktige

Om du av någon anledning inte vill vara ledamot eller ersättare för ledamot i fullmäktige ska du vända dig till fullmäktige i den kommun eller region som du blivit utsedd i och begära att du önskar avgå.

När fullmäktige beslutat om ditt entledigande kommer länsstyrelsen att utse en ny ledamot eller ersättare.

Om du däremot anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt på något sätt, t.ex. att beslutat om att fastställa valresultatet inte har följts när en ny ledamot eller ersättare har utsetts, kan du överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Marie Nilsson

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 3951-2026.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Stenungsund

Valkrets: Stenungsund

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Invalsdatum: 2026-01-27

Ledamot

Lundberg, Olof

Nikula, Katja

Rudén, Jan

Melin, Ida

Alexandersson, Johnny Odd Torbjörn

Okanovic, Sanida

Andersson, Morgan

Andtbacka, Göran

Pettersson, Lars-Ebbe

Olsson, Janette

Mojtahedi, Himan

Christensen, Ann

Persson, Stefan

Niklasson, Mikael

Ersättare

1. Olsson, Claes

2. Andersson, Roger

3. Elm Nikula, Elias

4. Bengts, Sandra

5. Josefson, Annika

6. Pettersson, Bo

7. Nilsson, Marie *